

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie Zarządu Jednostki Dominującej

**Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.**

Zawartość:

Opinia niezależnego biegłego rewidenta
przygotowana przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
przygotowane przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

Sprawozdanie Zarządu Jednostki Dominującej
przygotowane przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

**Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania
finansowego**
przygotowany przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanej dalej „Grupą”), w której jednostką dominującą jest Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanej dalej „Jednostką dominującą”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Pięknej 20, obejmującego:

- (a) skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2012 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 54.684.903 tys. zł,
- (b) skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. wykazujący zysk netto w kwocie 8.124 tys. zł,
- (c) skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów,
- (d) skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym,
- (e) skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy,
- (f) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy odpowiedzialny jest Zarząd Jednostki dominującej. Zarząd oraz Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.).

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii o zgodności, we wszystkich istotnych aspektach, tego sprawozdania finansowego z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości;
- (b) krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów;
- (c) Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, Polska
Telefon +48 22 523 4000, Faks +48 22 508 4040, www.pwc.pl

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, pod numerem KRS 0000044655, NIP 526-021-02-28. Kapitał zakładowy wynosi 10.363.900 złotych. Siedzibą Spółki jest Warszawa, Al. Armii Ludowej 14.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. (cd.)

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską;
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Grupę przepisami prawa;
- (c) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonej dokumentacji konsolidacyjnej.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. uwzględniają postanowienia Ustawy o rachunkowości i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

PricewaterhouseCoopers sp. z o.o.

Warszawa, 18 marca 2013 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2012
według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej
GRUPY KAPITAŁOWEJ RAIFFEISEN BANK
POLSKA S.A.

Spis treści

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	7
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH.....	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	10
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	12
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	12
2. OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	16
2.1.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	16
2.1.2. Oświadczenie zgodności z MSSF.....	16
2.1.3. Pozycje wyrażone w walutach obcych.....	16
2.1.4. Konsolidacja.....	17
2.1.5. Ustalenie wyniku finansowego.....	18
2.1.5.1. Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	18
2.1.5.2. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat.....	19
2.1.5.3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej.....	20
2.1.5.4. Wynik z pozycji wymiany.....	20
2.1.5.5. Odpisy netto z tytułu utraty wartości.....	20
2.1.5.6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	20
2.1.5.7. Inne pozycje wyniku finansowego.....	21
2.1.5.7.1. Świadczenia pracownicze.....	21
2.1.6. Prezentacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych.....	21
2.1.7. Aktywa finansowe.....	21
2.1.7.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	21
2.1.7.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	22
2.1.7.3. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.....	23
2.1.7.4. Pożyczki i należności.....	24
2.1.8. Reklasyfikacja aktywów finansowych.....	24
2.1.9. Utrata wartości aktywów finansowych.....	25
2.1.9.1. Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu.....	26
2.1.9.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	28
2.1.10. Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu.....	29
2.1.11. Pochodne instrumenty finansowe.....	30
2.1.11.1. Ujęcie i wycena.....	30
2.1.11.2. Wbudowane instrumenty pochodne.....	30
2.1.11.3. Rachunkowość zabezpieczeń.....	31
2.1.11.3.1. Kryteria.....	31
2.1.11.3.2. Zabezpieczenie wartości godziwej.....	32
2.1.11.3.3. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych.....	33
2.1.11.3.4. Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń.....	33
2.1.12. Zobowiązania finansowe.....	34
2.1.13. Zobowiązania pozabilansowe.....	34
2.1.14. Metoda ustalania wartości godziwej i zamortyzowanego kosztu.....	35
2.1.14.1. Wyłączenie instrumentów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej.....	36
2.1.15. Prezentacja i wycena pozostałych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej.....	37
2.1.15.1. Wartości niematerialne.....	37
2.1.15.1.1. Koszty zakończonych prac rozwojowych.....	38
2.1.15.1.2. Inne wartości niematerialne.....	38
2.1.16. Rzeczowe aktywa trwałe.....	39
2.1.17. Leasing.....	40
2.1.17.1.1. Grupa jako leasingobiorca.....	40
2.1.17.1.2. Grupa jako leasingodawca.....	41
2.1.18. Środki pieniężne.....	42
2.1.19. Rezerwy.....	42
2.1.20. Kapitały.....	43
2.1.21. Podatek dochodowy.....	43
2.1.22. Pozostałe pozycje.....	44
2.2. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów.....	46
2.2.1. Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane i zastosowane przez Grupę od 1 stycznia 2012.....	46
2.2.2. Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę.....	47
3. ZMIANY ZASAD PREZENTACJI SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	56
4. ISTOTNE SZACUNKI.....	56
4.1.1. Utrata wartości aktywów finansowych.....	56
4.2. Utrata wartości portfela kredytowego.....	57
4.2.1. Metoda wyceny instrumentów finansowych.....	59
4.2.2. Kalkulacja rezerw.....	59

4.2.3.	Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania – test na utratę wartości	60
4.2.4.	Okres użytkowania oraz utrata wartości aktywów trwałych i pozostałych wartości niematerialnych	61
5.	NABYCIE POLBANK EFG S.A.	61
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT		65
6.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	65
7.	ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI	66
8.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	68
9.	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ	69
10.	WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	70
11.	OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	70
11.1.1.	Wynagrodzenia	70
11.1.2.	Pozostałe ogólne koszty administracyjne	70
12.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	71
13.	PODATEK DOCHODOWY	72
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ		75
14.	KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	75
15.	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	75
16.	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I INSTRUMENTY WBUDOWANE	76
16.1.1.	Pochodne instrumenty finansowe	76
16.1.2.	Instrumenty wbudowane	78
17.	RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	78
18.	INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	79
19.	INWESTYCYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	80
20.	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	81
21.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	84
22.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	86
23.	INNE AKTYWA	88
24.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	89
25.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	89
26.	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	90
27.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	90
28.	GRUPA JAKO LEASINGOBIORCA	91
29.	GRUPA JAKO LEASINGODAWCA	91
30.	REZERWY	93
31.	KAPITAŁY	94
32.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	96
33.	AKTYWA, NA KTÓRYCH USTANOWIONO ZABEZPIECZENIA	98
34.	SEKURYTYZACJA ORAZ SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI GRUPY	99
34.1.1.	Syntetyczna sekurytyzacja portfela kredytów korporacyjnych w Jednostce Dominującej	99
34.1.2.	Sekurytyzacja wierzytelności leasingowych	99
34.1.3.	Sprzedaż należności	100
35.	DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA	100
36.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	101
37.	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH	101
38.	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	102
39.	TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	105
40.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	107
ZARZĄDZANIE RYZYKIEM		108
41.	CHARAKTER I ZAKRES RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI	108
42.	RYZYKO KREDYTOWE	112
43.	RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI	132
44.	POZOSTAŁE RYZYKA RYNKOWE	134
44.1.1.	Ryzyko rynkowe	134
44.1.2.	Ryzyko walutowe	134
44.1.3.	Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej	136
44.1.4.	Ryzyko operacyjne	140

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2012	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011
Przychody z tytułu odsetek		2 519 337	1 658 421
Koszty z tytułu odsetek		-1 607 286	-838 701
Wynik z tytułu odsetek	6.	912 051	819 720
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	7.	-542 799	-251 018
Przychody z tytułu prowizji i opłat		423 588	333 535
Koszty z tytułu prowizji i opłat		-97 968	-47 183
Wynik z tytułu prowizji i opłat	8.	325 620	286 352
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	9.	389 464	100 294
Wynik z pozycji wymiany	10.	225 869	287 141
Ogólne koszty administracyjne	11.	-1 316 337	-835 313
Pozostałe przychody operacyjne	12.	136 420	72 299
Pozostałe koszty operacyjne	12.	-100 488	-40 769
Zysk brutto		29 800	438 706
Podatek dochodowy	13.	-21 676	-98 810
Zysk netto		8 124	339 896
Zysk przypadający akcjonariuszom niesprawującym kontroli		42 636	23 117
Zysk / (Strata) przypadający(a) akcjonariuszom Jednostki Dominującej		-34 512	316 779
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		199 429	134 312
Zysk / (Strata) przypadający(a) akcjonariuszom Jednostki Dominującej na jedną akcję zwykłą (w zł)		-173	2 359
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)		199 429	134 312
Rozwodniony Zysk / (Strata) przypadający(a) akcjonariuszom Jednostki Dominującej na jedną akcję zwykłą (w zł)		-173	2 359

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2012	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011
Zysk / (Strata) netto	8 124	339 896
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu, w tym:	523	0
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	645	0
Podatek dochodowy dotyczący instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	-122	0
Dochody całkowite netto	8 647	339 896
Dochody całkowite przypadające acjonariuszom niesprawującym kontroli	42 636	23 117
Dochody całkowite przypadające acjonariuszom Jednostki Dominującej	-33 989	316 779

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	Na dzień 31 grudnia 2012	Na dzień 31 grudnia 2011
Kasa i środki w Banku Centralnym	14.	3 099 942	1 123 240
Należności od banków	15.	246 208	279 556
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:		9 295 899	6 934 761
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18.	8 763 622	6 317 471
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	18.	59 529	28 671
Pochodne instrumenty finansowe	16.	472 748	588 619
Inwestycyjne papiery wartościowe	19.	585 975	569 085
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20.	39 527 894	22 938 767
Wartości niematerialne	21.	604 611	199 527
Rzeczowe aktywa trwale	22.	310 454	178 810
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.	508 423	243 009
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13.	55 710	58 919
Inne aktywa	23.	449 787	296 402
Aktywa razem		54 684 903	32 822 076
Zobowiązania i kapitały			
	Nota	Na dzień 31 grudnia 2012	Na dzień 31 grudnia 2011
Zobowiązania wobec banków	24.	14 426 649	8 513 225
Pochodne instrumenty finansowe	16.	368 262	475 291
Zobowiązania wobec klientów	25.	32 185 908	19 633 472
Zobowiązania podporządkowane	26.	1 060 442	384 335
Pozostałe zobowiązania	27.	509 042	420 198
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13.	2 002	61 051
Rezerwy	30.	135 722	48 665
Zobowiązania razem		48 688 027	29 536 237
Kapitały własne przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej	31.	5 707 976	3 028 965
Kapitał akcyjny	31.	2 207 461	1 250 893
Kapitał zapasowy	31.	2 410 706	618 691
Kapitał rezerwowy	31.	958 064	830 097
Niepodzielony wynik finansowy	31.	131 745	329 284
Kapitały akcjonariuszy niesprawujących kontroli		288 900	256 874
Kapitały razem		5 996 876	3 285 839
Zobowiązania i kapitały razem		54 684 903	32 822 076

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych

	Nota	Niepodzielony wynik finansowy			Pozostałe kapitały	Kapitały przypadające na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	Kapitały akcjonariuszy niesprawujących kontroli	Razem
		Kapitał akcyjny	Wynik finansowy lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego				
Stan na 1 stycznia 2012 roku		1 250 893	0	329 284	1 448 788	3 028 965	256 874	3 285 839
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto		0	0	0	0	0		0
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto		0	0	0	523	523		523
Zysk / (Strata) netto za rok 2012		0	0	-34 512	0	-34 512	42 636	8 124
Dochody całkowite razem		0	0	-34 512	523	-33 989	42 636	8 647
Emisja akcji		956 568	0	0	1 756 432	2 713 000		2 713 000
Przeniesienie zysku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych		0	329 284	-329 284	0	0		0
Dywidendy wypłacone		0	0	0	0	0	-10 610	-10 610
Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		0	-127 444	0	127 444	0		0
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo		0	-35 583	0	35 583	0		0
Stan na 31 grudnia 2012 roku	31	2 207 461	166 257	-34 512	3 368 770	5 707 976	288 900	5 996 876

Noty przedstawione na stronach 12-142 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych (cd.)

	Nota	Niepodzielony wynik finansowy				Kapitały przypadające na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	Kapitały akcjonariuszy niesprawujących kontroli	Razem
		Kapitał akcyjny	Wynik finansowy lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały			
Stan na 1 stycznia 2011 roku		1 218 687	0	261 967	1 353 241	2 833 895	241 665	3 075 560
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto		0	0	0	0	0		0
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto		0	0	0	0	0		0
Zysk netto za rok 2011		0	0	316 779		316 779	23 117	339 896
Dochody całkowite razem		0	0	316 779	0	316 779	23 117	339 896
Emisja akcji		32 206	0	0	34 301	66 507		66 507
Przeniesienie zysku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych		0	249 462	-249 462	0	0		0
Dywidendy wypłacone		0	-188 216	0	0	-188 216	-7 908	-196 124
Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		0	-30 943	0	30 943	0		0
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo		0	-30 303	0	30 303	0		0
Stan na 31 grudnia 2011 roku	31	1 250 893	0	329 284	1 448 788	3 028 965	256 874	3 285 839

Noty przedstawione na stronach 12-142 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Działalność operacyjna	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2012	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011
Zysk / (Strata) brutto		29 800	438 706
Korekty o pozycje:		195 595	630 832
Amortyzacja		145 203	85 822
Niezrealizowane różnice kursowe dodatnie / (ujemne)		-274 755	240 144
Zmiana stanu rezerw		-6 747	1 271
Zysk/ (Strata) ze zbycia inwestycji oraz składników rzeczowego majątku trwałego		-7 313	1 191
Przeniesienie odsetek i dywidend dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej		361 683	367 132
Pozostałe pozycje niekasowe		-22 476	-64 728
Zmiany stanu aktywów i pasywów operacyjnych:		-2 749 881	-1 365 404
Pozostałe lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom		429 716	-115 820
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		27 531	-1 983 915
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu		-30 858	33 140
Pochodne instrumenty finansowe		-5 474	-216 625
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		1 780 560	-4 706 924
Inne aktywa		-49 153	57 055
Zobowiązania wobec banków		-4 402 155	156 991
Zobowiązania wobec klientów		-1 198 217	4 792 701
Pozostałe zobowiązania		-72 731	-137 636
Dywidendy otrzymane		0	0
Podatek dochodowy zapłacony		-246 116	-4 198
Odsetki otrzymane		2 540 960	1 652 675
Odsetki zapłacone		-1 523 944	-892 848
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		-2 524 486	-295 866

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd.)

Działalność inwestycyjna	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2012	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011
Wpływy z tytułu sprzedaży inwestycyjnych papierów wartościowych		0	179 270
Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego		32 926	3 516
Środki pieniężne pozyskane w związku z przejęciem Polbank		1 424 864	0
Wydatki z tytułu nabycia inwestycyjnych papierów wartościowych		-750	-520 125
Wydatki z tytułu nabycia składników rzeczowego majątku trwałego		-29 787	-73 528
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		1 427 253	-410 867
Działalność finansowa			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		7 813 838	1 407 447
Wydatki z tytułu spłaty zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		-4 750 221	-1 377 453
Wpływy z emisji akcji		0	66 507
Dywidendy zapłacone		-10 610	-196 126
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		3 053 007	-99 625
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	36.	1 955 774	-806 358
Środki pieniężne na 1 stycznia		1 234 493	2 040 851
Środki pieniężne na 31 grudnia		3 190 267	1 234 493

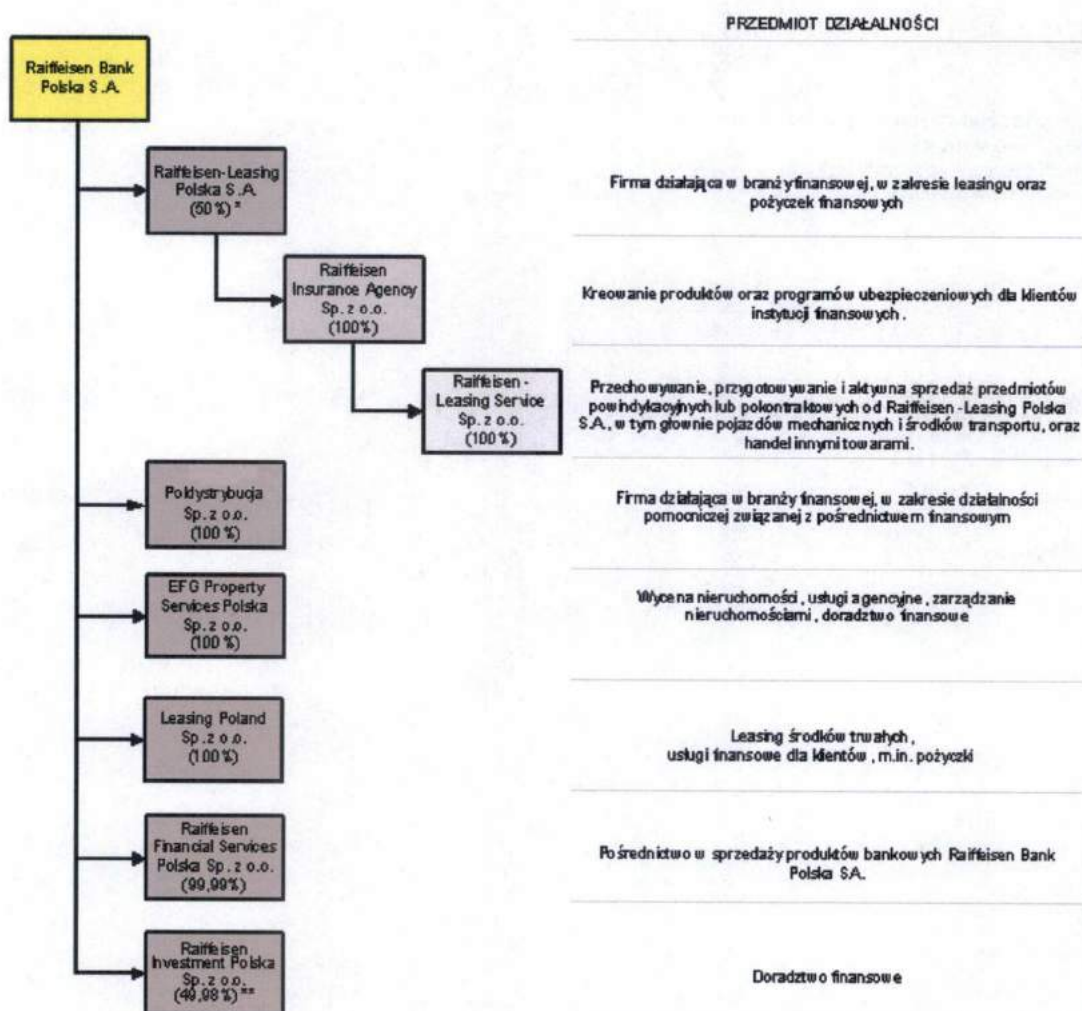
Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. zostało sporządzone za rok obrotowy rozpoczynający się w dniu 1 stycznia 2012 roku, a zakończony 31 grudnia 2012 roku. Wszystkie dane liczbowe zaprezentowano w tys. zł, o ile nie podano inaczej.

Jednostką sporządzającą jest **Raiffeisen Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie 00-549, ul. Piękna 20 wpisany do polskiego Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod numerem KRS 0000014540.

Skład Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. prezentuje poniższy schemat:

* pozostałe 50% akcji spółki posiada Raiffeisen Leasing International GmbH

** pozostałe 50,02% udziałów w spółce posiada Raiffeisen Investment AG

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W procesie konsolidacji metodą pełną konsolidowane są następujące jednostki:

- **Raiffeisen Leasing Polska S.A.** (który konsoliduje Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.),
- **Poldystrybucja Sp. z o.o.**

Spółki Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o., Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o., EFG Property Services Sp. z o.o. oraz Leasing Poland Sp. z o.o. i Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o. nie są konsolidowane metodą pełną ze względu na ich nieistotność dla właściwego obrazu sytuacji finansowej Grupy; są one prezentowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zgodnie z MSR 39.

Od 30 kwietnia 2012 roku jednostką zależną od Raiffeisen Bank Polska S.A. był Polbank EFG S.A. W dniu 31 grudnia 2012 roku, zgodnie z art.492 & 1 pkt. 1 ustawy Kodeks Spółek Handlowych, nastąpiło połączenie prawne przez przejęcie całego majątku Polbank EFG S.A. przez Raiffeisen Bank Polska S.A. Rejestracja połączenia w KRS miała miejsce w dniu 31 grudnia 2012 roku. Raiffeisen Bank Polska S.A. po połączeniu działa pod dotychczasową nazwą (por. nota 5. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej oraz działalności inwestycyjnej, leasingowej i faktoringowej na terenie Polski, zatrudniając 6 806 osób na koniec 2012 roku (3 184 osoby na koniec 2011 roku). Od 2011 roku Grupa rozpoczęła również prowadzenie działalności maklerskiej otwierając Bankowe Biuro Maklerskie.

Występujące w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym określenia oznaczają odpowiednio:

Bank lub Jednostka Dominująca – Raiffeisen Bank Polska S.A.

Jednostki Zależne – Raiffeisen Leasing Polska S.A., Poldystrybucja Sp. z o.o., Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o., EFG Property Services Polska Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o., Leasing Poland Sp. z o.o., Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o.

RZB – Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, będący jednostką nadrzędną najwyższego szczebla

RBI – Raiffeisen Bank International AG, będący jednostką nadrzędną

Grupa – Grupę Kapitałową Raiffeisen Bank Polska S.A.

Grupa RZB – Grupę Kapitałową Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG (RZB), w skład której wchodzi między innymi banki kontrolowane przez RBI i RZB z Europy Środkowej i Wschodniej, oddziały zagraniczne RZB, austriackie instytucje finansowe oraz inne instytucje wspomagające.

Zatwierdzenie niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Jednostki Dominującej dokonał zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w dniu 18 marca 2013 roku. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe po zatwierdzeniu go przez Zarząd Jednostki Dominującej nie może być zmienione.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Informacje o akcjonariuszach Jednostki Dominującej

Akcjonariuszem większościowym Jednostki Dominującej jest Raiffeisen Bank International, który powstał z obszarów wydzielonych z Zentralbank Österreich AG (RZB) i Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI). RBI jest całkowicie skonsolidowanym podmiotem zależnym RZB. RZB posiada 78,5% akcji RBI. Pozostała część kapitału akcyjnego jest w wolnym obrocie na wiedeńskiej giełdzie papierów wartościowych, na której Raiffeisen notowany jest od 2005 roku. RBI jest spółką nadrzędną dla Raiffeisen Bank Polska S.A i posiada w nim 87% udziału. Pozostałe 13% akcji pozostaje w posiadaniu greckiego Eurobank Ergasias SA. 30 kwietnia 2012 roku Eurobank skorzystał z opcji ich sprzedaży na rzecz RBI i 15 października 2012 roku podpisał odpowiednie umowy sprzedaży i użytkowania akcji Raiffeisen Bank Polska S.A na rzecz RBI. Do czasu przeniesienia własności akcji (w momencie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A za 2012 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy) Eurobank pozostaje współdziałowcem Raiffeisen Bank Polska S.A, jednak bez prawa wykonywania głosu z tych akcji, a z rad nadzorczych Raiffeisen Bank Polska S.A i Polbank EFG ustąpili jego przedstawiciele.

Zgodnie z art. 336 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych akcje objęte przez Eurobank jako obejmowane w zamian za wkład niepieniężny powinny pozostać imiennymi i nie mogą być zbyte ani zastawione do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2012 przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Istotne zmiany w strukturze Grupy w bieżącym okresie sprawozdawczym

Dnia 23 października 2012 roku Jednostka Dominująca nabyła 49,99% udziałów w spółce Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o. Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę operacyjną nad Raiffeisen Investment Polska. Ponadto w wyniku połączenia z Polbank EFG S.A. (opisanym szczegółowo w nocie 5. skonsolidowanego sprawozdania finansowego) Jednostka Dominująca przejęła 100% udziałów w spółkach: Poldystrybucja Sp. z o.o., EFG Property Services Polska Sp. z o.o. oraz Leasing Poland Sp. z o.o.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skład Zarządu Jednostki Dominującej według stanu na 31 grudnia 2012 roku

Piotr Czarnecki	– Prezes Zarządu	
Kazimierz Stańczak	– Pierwszy Wiceprezes Zarządu	– od 1 maja 2012 roku
Jan Czeremcha	– Wiceprezes Zarządu	
Ryszard Drużyński	– Wiceprezes Zarządu	
Łukasz Januszewski	– Członek Zarządu	
Piotr Konieczny	– Członek Zarządu	
Marek Patuła	– Członek Zarządu	

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej według stanu na 31 grudnia 2012 roku

Herbert Stepic	– Przewodniczący Rady Nadzorczej	
Martin Grüll	– Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	
Aris Bogdaneris	– Członek Rady Nadzorczej	
Władysław Gołębiewski	– Członek Rady Nadzorczej	
Klemens Breuer	– Członek Rady Nadzorczej	– od 1 maja 2012 roku
Klemens Haller	– Członek Rady Nadzorczej	– od 1 maja 2012 roku
Kurt Bruckner	– Członek Rady Nadzorczej	

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku zostało sporządzone w złotych polskich (zł), a wszystkie kwoty, o ile nie wskazano inaczej, zaprezentowano w tysiącach zł.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Bank działalności gospodarczej w niezmnieszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie finansowe przygotowane zostało w oparciu o koncepcję kosztu historycznego, zmodyfikowaną o:

- wycenę do wartości godziwej dla pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, oraz instrumentów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży (za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej),
- wycenę według niższej z dwóch wartości: bilansowej i godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, dla składników aktywów trwałych (oraz grupy do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

Przedstawione poniżej zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich zaprezentowanych okresów sprawozdawczych.

2.1.2. Oświadczenie zgodności z MSSF

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

2.1.3. Pozycje wyrażone w walutach obcych

Pozycje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa Kapitałowa prowadzi działalność (tzw. waluta funkcjonalna). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (zł), które są walutą funkcjonalną dla każdej ze spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Pozycje pieniężne sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego na dzień bilansowy (tj. kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego).

Wszystkie powstałe różnice kursowe, w tym zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia transakcji ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z pozycji wymiany”.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.4. Konsolidacja

Jednostki zależne to jednostki, w odniesieniu do których Grupa, bezpośrednio lub pośrednio, ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Konsolidowanie jednostek zależnych ustaje z dniem utraty kontroli. Polityka rachunkowości jednostek zależnych jest dostosowana do polityki rachunkowości Grupy.

Bank jako Jednostka Dominująca wobec Raiffeisen Leasing Polska S.A. („RLPL”), pomimo iż nie dysponuje więcej niż połową praw głosu w tej spółce, sprawuje nad nią pełną kontrolę z uwagi na posiadanie zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną RLPL, przejawiającą się w dążeniu do uzyskania efektu synergii w działaniu obydwu podmiotów, w szczególności poprzez:

- ścisłą współpracę w procesie zarządzania ryzykiem,
- ustalanie wspólnych kanałów dystrybucji dla produktów oferowanych przez Grupę,
- ustalanie oferty produktowej skierowanej do klientów zarówno Banku, jak i RLPL,
- ustalenie wspólnej polityki rachunkowości i polityki podatkowej szczególnie w odniesieniu do znaczących transakcji finansowych.

Jednostki zależne w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Jednostkę Dominującą do dnia ustania kontroli podlegają pełnej konsolidacji, co polega na sumowaniu poszczególnych odpowiadających pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, rachunku zysków i strat Jednostki Dominującej oraz jednostek zależnych w pełnej wysokości oraz dokonaniu odpowiednich korekt i wyłączeń konsolidacyjnych.

Wyłączeniu podlegają transakcje wewnątrzgrupowe i salda wewnątrzgrupowe (wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją) oraz niezrealizowane zyski i straty lub przychody i koszty powstałe w wyniku transakcji wewnątrzgrupowych, przy czym niezrealizowane straty nie są eliminowane jeżeli nie można ich odzyskać (transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów). Wyłączeniu podlegają również dywidendy naliczone lub wypłacone przez jednostki zależne jednostce dominującej i innym jednostkom objętym konsolidacją oraz bilansowa wartość udziałów posiadanych przez jednostkę dominującą w jednostkach zależnych oraz kapitał własny tych jednostek na moment ich nabycia.

W celu wyeliminowania rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości przez Jednostkę Dominującą oraz jednostki zależne podczas konsolidacji wprowadza się korekty konsolidacyjne.

Nabycia jednostek zależnych (objęcia kontroli) przez Grupę rozlicza się na dzień nabycia metodą nabycia. W dniu nabycia ujmuje się możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania oraz wszelkie niekontrolujące udziały w jednostce przejmowanej wyceniane według ich wartości godziwych na dzień nabycia.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Sumę:

- przekazanej zapłaty (wycenianej według wartości godziwej na dzień nabycia),
- kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w podmiocie przejmowanym (wycenionych w wartości godziwej lub w wartości proporcjonalnego udziału niekontrolujących udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejmowanego podmiotu) oraz
- udziału w kapitale podmiotu przejmowanego, należącego poprzednio do jednostki dominującej (wycenionego według wartości godziwej na dzień nabycia) - w przypadku połączenia realizowanego etapami

porównuje się do wartości netto możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań. W przypadku, gdy różnica pomiędzy tymi pozycjami stanowi nadwyżkę, rozpoznaje się ją jako wartość firmy, w przeciwnym wypadku różnicę tę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

W procesie połączenia z innymi podmiotami może powstać wartość firmy i inne wartości niematerialne – zasady rachunkowości ich dotyczące omówiono w nocie 2.1.15.1. skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2.1.5. Ustalenie wyniku finansowego

2.1.5.1. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są na zasadzie memoriałowej wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, a także ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej: rozliczenie dyskonta bądź premii oraz prowizje otrzymane lub należne. Jako przychody odsetkowe rozpoznaje się również naliczane przychody o charakterze odsetkowym od instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W ramach przychodów i kosztów odsetkowych prezentowane jest również rozliczenie odsetek od instrumentów finansowych, stanowiących pozycję zabezpieczającą w ramach stosowanej przez Bank rachunkowości zabezpieczeń.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa jest stopą, którą dyskontowane są przyszłe płatności lub wpływy pieniężne do bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Przy obliczaniu efektywnej stopy procentowej przepływy pieniężne szacowane są przy uwzględnieniu warunków umownych danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie płatności odsetkowe, prowizje i opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy oraz koszty transakcji, premie lub dyskonta, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według efektywnej stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

2.1.5.2. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Opłaty i prowizje ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.5.1. skonsolidowanego sprawozdania finansowego) obejmują opłaty i prowizje otrzymane lub zapłacone bezpośrednio związane z powstaniem aktywów lub zobowiązań finansowych i są prezentowane w przychodach lub kosztach odsetkowych, na przykład prowizje lub opłaty za zbadanie zdolności kredytowej, ocenę i zarejestrowanie gwarancji lub zabezpieczenia, negocjacje związane z określeniem parametrów instrumentu oraz za przygotowanie dokumentacji.

Pozostałe opłaty i prowizje ujmowane są liniowo lub jednorazowo w przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat. Co do zasady opłaty i prowizje ujmowane są w rachunku zysków i strat według zasady memoriału w odniesieniu do stopnia wykonania określonej usługi, ocenianego na podstawie aktualnego stanu wykonania usługi w stosunku do całej usługi, która ma zostać wykonana.

Do prowizji rozliczanych liniowo przez okres życia produktu zaliczane są prowizje i opłaty otrzymane oraz zapłacone dotyczące wydania kart kredytowych, wystawienia gwarancji, opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży usług oferowanych przez Grupę a także udzielonych oraz otrzymanych kredytów i pożyczek o nieustalonych harmonogramach przyszłych przepływów pieniężnych lub o nieustalonych zmianach oprocentowania, dla których nie można ustalić efektywnej stopy procentowej (np. kredyt w rachunku bieżącym, kredyt rewalwingowy).

Prowizje otrzymywane lub płacone z tytułu wykonania określonych czynności niezwiązanych z wewnętrzną stopą zwrotu kredytów, pożyczek oraz innych aktywów i zobowiązań finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jednorazowo w momencie wykonania usługi, np. prowizje za przelewy, operacje gotówkowe, opłaty związane z obsługą środków pieniężnych. Prowizje i opłaty wynikające z negocjowania lub udziału w negocjacjach transakcji zawieranej przez stronę trzecią, uzyskiwane w momencie realizacji transakcji, której dotyczyły, są rozpoznawane jednorazowo w momencie finalizacji tej transakcji. Opłaty dotyczące kredytów syndykowanych są rozpoznawane w momencie zakończenia procesu syndykacji, pod warunkiem, że Grupa nie zachowuje dla siebie części kredytu, lub uczestniczy w kredycie syndykowanym na tych samych warunkach co inni uczestnicy kredytu.

Prowizje otrzymywane lub płacone z tytułu wykonania usług pośrednictwa ubezpieczeniowego ujmowane są w rachunku zysków i strat jednorazowo i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji i opłat.

Do prowizji rozliczanych liniowo przez okres życia produktu, którego dotyczą, zaliczane są prowizje za pośrednictwo w sprzedaży towarów i usług oferowanych przez Grupę.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.5.3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

Wynik na aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu, a także zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmiany wartości godziwej instrumentów przeznaczonych do obrotu.

Wynik ten obejmuje wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych, na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową, na instrumentach dłużnych i na instrumentach kapitałowych, a także wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających.

Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających prezentuje skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej wpływające na rachunek zysków i strat, tj. część zabezpieczenia, która jest nieefektywna.

2.1.5.4. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, powstałe z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walutach obcych oraz wynik zrealizowany na transakcjach spot. Rewaluacja przeprowadzana jest na bazie dziennej w odniesieniu do kursu średniego ogłaszanego dla danej waluty przez NBP obowiązującego na dzień bilansowy (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.3. skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

W wyniku z pozycji wymiany ujmowany jest ponadto komponent walutowy z wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap, CIRS oraz opcje walutowe).

2.1.5.5. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość instrumentów finansowych oraz rezerw na ekspozycje pozabilansowe powstaje w wyniku zaewidencjonowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, w tym przede wszystkim należności od banków, kredytów i pożyczek oraz wyceny ekspozycji pozabilansowych (por. nota 2.1.9. oraz 2.1.13. skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

2.1.5.6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody dotyczące sprzedaży usług niezwiązanych z podstawową działalnością Grupy oraz przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Grupy, jak również przychody z tytułu sprzedaży, likwidacji lub utraty wartości składników majątku trwałego (w tym aktywów przejętych za długi) oraz z tytułu odwrócenia utraty wartości tych składników, rozwiązania odpisów z tytułu pozostałych rezerw oraz przychody z tytułu windykacji wierzytelności Grupy.

Pozostałe koszty operacyjne są to koszty dotyczące głównie działalności niebankowej (produkcji kart płatniczych, pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń, umów agencyjnych i umów związanych z usługami informacyjnymi), koszty wynikające ze sprzedaży wierzytelności Grupy, a także koszty wynikające

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

z poniesienia straty ze sprzedaży lub likwidacji majątku trwałego (w tym aktywów przejętych za długi), koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw oraz koszty windykacji.

2.1.5.7. Inne pozycje wyniku finansowego

2.1.5.7.1. Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze zawierają: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenia społeczne i ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia. Grupa rozpoznaje zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów pracowniczych. Zobowiązanie to prezentowane jest w pozycji rozliczenia międzyokresowe kosztów.

2.1.6. Prezentacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Ujmowanie transakcji w księgach dla każdej grupy instrumentów finansowych jest dokonywane w dniu rozliczenia transakcji.

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych jest dokonywane tylko w przypadku gdy Grupa posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty, a rozliczenie z kontrahentem ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i zobowiązań następuje jednocześnie.

2.1.7. Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz kredyty, pożyczki i inne należności.

2.1.7.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu oraz pochodne instrumenty finansowe.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu obejmują aktywa finansowe nabyte w celu odsprzedaży w bliskim terminie, aktywa finansowe będące częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków oraz aktywa będące instrumentami pochodnymi niestanowiącymi kontraktów gwarancji finansowych ani instrumentów zabezpieczających.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Instrumenty finansowe są wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu tylko w przypadku gdy:

- zastosowanie takiej klasyfikacji eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność co do sposobu wyceny lub co do sposobu ujmowania związanych z nimi zysków lub strat (tzw. niedopasowanie księgowe);
- grupa aktywów finansowych jest zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Banku i zgodnie z przyjętym wewnętrznym systemem raportowania sytuacji tego portfela;
- składnik aktywów finansowych, który jest ujęty łącznie, zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, przy czym wbudowany w ten składnik aktywów finansowych instrument pochodny nie zmienia znacząco wynikających z podstawowej umowy przepływów pieniężnych, a jego wydzielenie nie jest zabronione.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia jak również po początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej. Skutki wyceny odnoszone są do rachunku zysków i strat, i prezentowane w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej”, natomiast różnice kursowe dotyczące tej wyceny prezentowane są w pozycji „Wynik z pozycji wymiany”.

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Rozchód papierów wartościowych ustalany jest w oparciu o metodę średnich cen ważonych.

2.1.7.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub które nie zostały zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.7.1. skonsolidowanego sprawozdania finansowego), inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.7.3. skonsolidowanego sprawozdania finansowego), ani pożyczek i należności (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.7.4. skonsolidowanego sprawozdania finansowego). Do tej grupy aktywów Grupa zalicza nienotowane udziały kapitałowe.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji kupna danego składnika aktywów. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia te aktywa finansowe w wartości godziwej (bez dokonywania pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów), z wyjątkiem nienotowanych instrumentów kapitałowych, które wyceniane są według kosztu nabycia. Zyski i straty wynikające z rozliczenia zamortyzowanego kosztu instrumentów dłużnych odnosi się do rachunku zysków i strat, natomiast zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do zamortyzowanego kosztu (z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych) odnosi się do pozostałych dochodów całkowitych. Pozycja pozostałych dochodów całkowitych wynikająca z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży aktywa bądź wystąpienia utraty jego wartości (por. nota 2.1.9.2. skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Odsetki naliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej od aktywów dostępnych do sprzedaży rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w wyniku odsetkowym. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

2.1.7.3. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

Ze względu na przyjętą politykę Grupy RZB, która nie zezwala na sprzedaż instrumentów finansowych klasyfikowanych jako utrzymywane do terminu zapadalności, w Grupie nie występuje możliwość „zarażenia” portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności w wyniku sprzedaży istotnej części aktywów zakwalifikowanych do tego portfela. Gdyby jednak Grupa dokonała takiej sprzedaży, wówczas wszystkie aktywa z tej kategorii są przeklasyfikowane do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji kupna danego składnika aktywów. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia te aktywa finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej i z uwzględnieniem utraty wartości, a skutki wyceny odnoszone są do rachunku zysków i strat (do wyniku odsetkowego).

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

2.1.7.4. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które Grupa zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie (finansowanie udzielone przez Grupę klientowi w celu wygenerowania krótkoterminowych zysków; klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu) i te, które Grupa zaklasyfikowała jako instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu;
- aktywa finansowe wyznaczone przez Grupę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży; lub
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty początkowej inwestycji z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu (klasyfikowane są jako dostępne do sprzedaży).

Do kategorii „Pożyczek i należności” zaliczane są kredyty, pożyczki udzielone bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności oraz inwestycje w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty dłużne.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji kupna danego składnika aktywów. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w momencie wypłaty środków kredytobiorcy.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia te aktywa finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej i z uwzględnieniem utraty wartości, a skutki wyceny odnoszone są do rachunku zysków i strat (do wyniku odsetkowego).

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

2.1.8. Reklasyfikacja aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Grupa może przekwalifikować do kategorii pożyczek i należności, jeżeli składnik ten spełnia definicję pożyczek i należności, lub gdy Grupa ma zamiar

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

i możliwość utrzymać dany składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, uprzednie zyski i straty związane z takim składnikiem, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem i kwotą umorzeniową amortyzuje się przez pozostały okres do terminu wymagalności składnika aktywów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, podobnie do amortyzacji premii lub dyskonta.

Grupa może przeklasyfikować aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności.

Składnik aktywów finansowych jest reklasyfikowany według jego wartości godziwej w dniu reklasyfikacji. Zyski lub straty, które zostały ujęte w rachunku zysków i strat do momentu reklasyfikacji, nie podlegają odwróceniu. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu reklasyfikacji uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

2.1.9. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku zaobserwowania takich przesłanek Grupa rozpoznaje odpisy z tytułu utraty wartości aktywów.

O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów (tzw. zdarzenie powodujące stratę) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) mają wpływ na dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych przyszłe przepływy pieniężne, który można wiarygodnie oszacować.

Zidentyfikowanie pojedynczego zdarzenia powodującego utratę wartości może nie być możliwe –wówczas utratę wartości będzie determinować łączny efekt kilku zdarzeń. Potencjalne straty oczekiwane w wyniku przyszłych zdarzeń, bez względu na prawdopodobieństwo ich wystąpienia, nie są rozpoznawane.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika (w szczególności: niewypłacalność kredytobiorcy związana z pogorszeniem się jego sytuacji finansowo-ekonomicznej),
- niedotrzymanie postanowień umownych przez emitenta lub dłużnika, np. niespłacenie odsetek lub kapitału albo zaleganie z ich spłatą (w szczególności: opóźnienie w spłacie należności przekraczające 90 dni i spełnienie kryterium materialności; stwierdzone przypadki defraudacji),

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

- przyznanie emitentowi, ze względów ekonomicznych lub prawnych związanych z jego trudnościami finansowymi, udogodnienia, które w innym przypadku nie zostałyby udzielone (w szczególności: umorzenie przez Grupę części zaangażowania),
- zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub restrukturyzacji emitenta lub dłużnika (w szczególności: uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego lub bankructwa klienta lub zmiany warunków umowy, takie jak wypowiedzenie umowy, wydłużenie okresu umowy, restrukturyzacja zadłużenia),
- zanik obrotu danym składnikiem aktywów finansowych na aktywnym rynku ze względu na trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych (w szczególności: niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników, niekorzystne zmiany w otoczeniu ekonomicznym kredytobiorcy, powiązane z ryzykiem regionu, kraju, branży, grup klientów lub produktów).

Zanik aktywnego rynku w wyniku zaprzestania publicznego obrotu instrumentami finansowymi nie jest przesłanką utraty wartości. Obniżenie ratingu jednostki nie jest samo w sobie przesłanką utraty wartości, choć może być przesłanką utraty wartości, gdy rozpatrywane jest wraz z innymi dostępnymi informacjami. Spadek wartości godziwej składnika aktywów finansowych dłużnych poniżej kosztu lub zamortyzowanego kosztu niekoniecznie musi być przesłanką utraty wartości (np. spadek wartości godziwej inwestycji w instrument dłużny może wynikać ze wzrostu stopy procentowej wolnej od ryzyka), natomiast może się nią stać jeżeli jest znaczny i długotrwały.

Obiektywną przesłanką utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy są informacje na temat mających negatywny wpływ na jej wartość istotnych zmian, które miały miejsce w otoczeniu technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym, w którym działa emitent, a które wskazują, że koszt inwestycji w instrument kapitałowy może nie zostać odzyskany. Znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej jego kosztu również stanowi obiektywną przesłankę utraty wartości

2.1.9.1. Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek i należności lub aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu aktualizującego jest równa różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem nieponiesionych przyszłych strat kredytowych), zdyskontowanych przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu).

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z zajęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy zajęcie jest prawdopodobne czy nie.

Po przeprowadzeniu kalkulacji i ustaleniu wysokości odpisu wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez odpis aktualizujący, a kwota odpisu obciąża rachunek zysków i strat.

Grupa ocenia w pierwszej kolejności, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych indywidualnie znaczących składników aktywów finansowych, a następnie na podstawie analizy indywidualnej lub grupowej – czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości dla aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące.

W portfelu ocenianym indywidualnie każde pojedyncze aktywum finansowe jest poddawane analizie pod kątem rozpoznania przesłanek utraty wartości. W przypadku rozpoznania utraty wartości tworzony jest odpis aktualizujący wartość należności.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych (niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie), to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych ocenianych grupowo pod kątem utraty wartości. Aktywa oceniane indywidualnie pod kątem utraty wartości, dla których utrata wartości została rozpoznana nie są włączane w ocenę grupową.

W portfelu grupowym identyfikowane są grupy aktywów finansowych o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, które następnie zbiorczo oceniane są pod kątem utraty wartości.

Podział aktywów finansowych na grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego jest przeprowadzany według stosowanego przez Grupę systemu uwzględniającego: rodzaj produktu, typ klienta, przeterminowanie należności i inne istotne czynniki. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące aktywów finansowych ocenianych grupowo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych danych dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne dane dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia, a także w celu wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. Szacunki dotyczące zmian przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupami aktywów odpowiadają kierunkom zmian obserwowanych danych

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

zachodzących z okresu na okres (np. zmiany stopy bezrobocia, cen nieruchomości, stanu spłat lub innych czynników wskazujących na zmiany prawdopodobieństwa wystąpienia strat w danej grupie i ich wielkości). Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Grupę w celu zmniejszenia różnic między szacowaną, a rzeczywistą wysokością strat.

W wyniku oceny grupowej tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości i rezerwa na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNI).

Odpisy z tytułu utraty wartości ewidencjonowane są na odrębnych kontach księgowych. Dla celów bilansowych i ustalenia bieżącej wartości księgowej danego składnika aktywów finansowych są one prezentowane łącznie ze składnikami aktywów finansowych, w przypadku których nastąpiła utrata wartości.

Jeżeli w następnym okresie wysokość odpisu z tytułu utraty wartości zmniejszy się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości (np. z poprawą oceny zdolności kredytowej dłużnika), to uprzednio ujęty odpis jest odwracany, a skutki odwrócenia rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Wartość bilansowa składnika aktywów ustalona w wyniku odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nie może być wyższa niż wartość, która zostałaby określona według zamortyzowanego kosztu w przypadku, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został rozpoznany.

W przypadku renegotjacji umów kredytowych, niewynikającej z obiektywnych przesłanek nie jest rozpoznawana utrata wartości (np. negocjacje cenowe niezwiązane z pogorszeniem sytuacji finansowej kredytobiorcy).

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości są sytuacje, gdy restrukturyzacje umów są wynikiem złej sytuacji finansowej dłużnika i skutkują wystąpieniem straty ekonomicznej (np. wydłużenie okresu kredytowania, umorzenie części zaangażowania skutkujące zmniejszeniem bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych poniżej wartości bilansowej należności).

Nieściągalne należności są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości. Przed spisaniem należności przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury związane z tym procesem typu: uprawdopodobnienie nieściągalności, uzyskanie odpowiedniego postanowienia komorniczego i ustalenie kwoty straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, jej wysokość jest wykazywana w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.1.9.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży wyceniane są do wartości godziwej. Skutki zmiany wartości godziwej, z wyłączeniem odpisów z tytułu utraty wartości, rozpoznawane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów aż do momentu wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej, kiedy skumulowany wynik ujmowany jest w rachunku zysków i strat.

Jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było w kapitale własnym i występują obiektywne przesłanki utraty wartości tego składnika aktywów, to skumulowane straty ujęte dotychczas

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

bezpośrednio w kapitale własnym są przenoszone z kapitału i ujmowane w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje przeniesiona z kapitału własnego do rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą (pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat).

W przypadku wystąpienia utraty wartości aktywa finansowego klasyfikowanego jako dostępne do sprzedaży, dla którego wcześniej ujęto w kapitałach własnych zwwyżki z przeszacowania do wartości godziwej, wartość odpisu z tytułu utraty wartości najpierw pomniejsza kapitał własny, a następnie – jeżeli kwota uprzednio ujętych zwwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości – różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji odpisy netto z tytułu utraty wartości.

Odniesionych do rachunku zysków i strat odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych zaliczanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży nie odwraca się.

W przypadku instrumentów dłużnych, jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to odpis z tytułu utraty wartości należy odwrócić, a kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

2.1.10. Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu

Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (sell buy back, repo) na moment zawarcia ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów, w zależności od kontrahenta transakcji.

Transakcje zakupu papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odsprzedaży (buy sell back, reverse repo) prezentowane są w aktywach: jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom, w zależności od kontrahenta transakcji.

Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu wyceniane są analogicznie do pozostałych pozycji prezentowanych w danej grupie aktywów lub pasywów. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszt/przychód odsetkowy i rozliczana w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Grupa dokonuje oceny, w jakim stopniu ryzyko i korzyści związane z aktywem pozostają w Banku. Papiery wartościowe będące składnikiem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej i podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Wyjątkiem jest sytuacja, w której Grupa przekazuje papiery wartościowe jako

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

zabezpieczenie transakcji lub aby spełnić wymóg ustawy, a strona na rzecz, której ustanowiono zastaw, ma prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia przedmiotu zastawienia. W takim przypadku papiery wartościowe prezentowane są jako aktywa zastawione.

2.1.11. Pochodne instrumenty finansowe

2.1.11.1. Ujęcie i wycena

Instrumenty pochodne klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, po stronie aktywów bądź pasywów. Instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Instrument pochodny jest aktywem, jeśli jego wartość godziwa jest dodatnia, a zobowiązaniem – gdy jego wartość godziwa jest ujemna.

Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty). W pozostałych przypadkach jest to wartość godziwa określona na podstawie modelu wyceny, bazującego na danych pozyskanych z aktywnego rynku. Wykorzystywane przez Grupę techniki bazują między innymi na modelach zdyskontowanych przepływów pieniężnych, krzywych dochodowości oraz uznanych modelach wyceny opcji.

Zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat – wartość tę zalicza się do wyniku z tytułu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej (za wyjątkiem odmiennego sposobu ujęcia w przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń – por. nota 2.1.11.3. skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Kwoty bazowe transakcji pochodnych wykazane są jako pozycje pozabilansowe od dnia zawarcia transakcji przez cały okres ich trwania.

2.1.11.2. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są składnikiem instrumentu złożonego zawierającego również umowę zasadniczą niebędącą instrumentem pochodnym, która sprawia, iż część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego, np. w oparciu o stopę procentową, kurs walutowy, indeks kredytowy lub indeks cen, cenę instrumentu finansowego, rating kredytowy lub inną zmienną – pod warunkiem, że zmienna ta nie jest specyficzna dla żadnej ze stron kontraktu.

Oceny, czy dana umowa zawiera wbudowany instrument pochodny dokonuje się na moment przystąpienia do umowy. Ponowna ocena jest dokonywana jedynie wtedy, gdy nastąpią zmiany w umowie istotnie wpływające na wynikające z niej przepływy pieniężne.

Przepisy MSSF wymagają wydzielenia z umów bazowych instrumentów wbudowanych, które spełniają określone warunki.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Instrument pochodny wykazywany jest odrębnie, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- złożony instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, ze skutkiem odnoszonym do rachunku zysków i strat,
- charakter ekonomiczny wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem ekonomicznym umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiadałaby cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego.

Wydzielone instrumenty wbudowane są wyceniane na zasadach obowiązujących dla instrumentów pochodnych, natomiast umowa zasadnicza – na podstawie odpowiedniego standardu MSSF.

Wycena prezentowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Zmiany w wycenie do wartości godziwej wydzielonych wbudowanych instrumentów pochodnych odnoszone są do rachunku zysków i strat do pozycji „Wynik z tytułu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej”.

Grupa zalicza do tej kategorii również instrumenty wbudowane w lokaty strukturyzowane. Do instrumentów wbudowanych zaliczane są również posiadane przez Jednostkę Dominującą obligacje zamienne na akcje, które wyceniane są według kosztu zakupu z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości, zgodnie z punktem C11 „Wskazówek implementacyjnych do MSR 39”.

2.1.11.3. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa może wykorzystywać pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. W tym celu Grupa posługuje się relacjami zabezpieczającymi wartość godziwą (fair value hedge) i relacjami zabezpieczającymi przepływy pieniężne (cash flow hedge).

2.1.11.3.1. Kryteria

Rachunkowość zabezpieczeń stosowana jest przez Grupę, gdy spełnione są wszystkie poniższe warunki, określone w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również zdefiniowano cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanawiania zabezpieczeń. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, pozycji lub transakcji zabezpieczanej, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub zmian przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,

- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia jest wysoce prawdopodobna oraz będzie stanowić ekspozycję narażoną na zmiany przepływów pieniężnych, co w rezultacie będzie miało wpływ na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczające wartość godziwą lub zabezpieczające przepływy pieniężne. W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem w Grupie oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Grupa dokumentuje również w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

2.1.11.3.2. Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania bądź uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zyski lub straty wynikające z przeszacowania instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) lub komponent walutowy jego wartości bilansowej wyceniony zgodnie z MSR 21 *Skutki zmian kursów wymiany walut obcych* (dla instrumentów finansowych inne niż instrumenty pochodne) wykazuje się w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozycji zabezpieczanej, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozycji zabezpieczanej, którą są aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, zyski lub straty wynikające z zabezpieczanego ryzyka są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Różnica pomiędzy zmianą wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego a zmianą wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego, stanowiąca wynik nieefektywności relacji zabezpieczającej i ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji "Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających".

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.11.3.3. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat.

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych w części stanowiącej efektywną część zabezpieczenia ujmowane są bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych. Kwoty odniesione bezpośrednio na pozostałe dochody całkowite przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na rachunek zysków i strat. Część nieefektywną zabezpieczenia ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających”.

2.1.11.3.4. Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w innych dochodach całkowitych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w innych dochodach całkowitych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji (w przypadku zabezpieczenia przepływów pieniężnych) – w takim przypadku wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w rachunku zysków i strat,
- Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające – w takim przypadku wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w rachunku zysków i strat (chyba że zabezpieczenie przepływów pieniężnych dotyczyło realizacji planowanej transakcji – wtedy skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w innych dochodach całkowitych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji lub do momentu gdy zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, kiedy to reklasyfikuje się je do rachunku zysków i strat).

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Za wygaśnięcie lub rozwiązanie instrumentu zabezpieczającego nie uważa się zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę.

2.1.12. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane do kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

Grupa decyduje o klasyfikacji zobowiązania finansowego w momencie jego początkowego ujęcia.

Do kategorii zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zaliczane są pochodne instrumenty finansowe. Pochodne instrumenty finansowe wyceniane są do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat (chyba że są wyznaczonymi i efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi; por. nota 2.1.11.3. skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Do kategorii pozostałych zobowiązań finansowych klasyfikowane są zobowiązania inne niż wycenianie do wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, obejmujące głównie zobowiązania wobec banków i klientów oraz zobowiązania podporządkowane. W momencie początkowego ujęcia taki składnik zobowiązań finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do emisji składnika zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.1.13. Zobowiązania pozabilansowe

W ramach działalności operacyjnej Grupa zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy, lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Główne zobowiązania pozabilansowe Grupy to przyznane linie kredytowe, a także udzielone gwarancje finansowe, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych Grupa udziela innym bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji. Po początkowym ujęciu zobowiązania Grupy wynikające z takich gwarancji wycenia się według wartości wyższej z: wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe* oraz początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 *Przychody*.

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*. Rezerwa z tytułu zobowiązań pozabilansowych wyliczana jest w oparciu o ustanowiony limit i możliwą do odzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych za pomocą rynkowych stóp procentowych. Przyszłe przepływy dotyczące zobowiązań pozabilansowych oblicza się na podstawie dostępnego limitu oraz terminu odpowiadającego końcowej dacie tego zobowiązania i prawdopodobieństwa wypływu środków z Grupy.

W zobowiązaniach pozabilansowych Grupa prezentuje również gwarancje niefinansowe, np. gwarancje właściwego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe, rękojmie i akredytywy typu „standby” dotyczące poszczególnych transakcji.

2.1.14. Metoda ustalania wartości godziwej i zamortyzowanego kosztu

Grupa decyduje o klasyfikacji aktywa finansowego w momencie jego początkowego ujęcia. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się co do zasady w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu Grupa wycenia do wartości godziwej aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Do wyceny instrumentów finansowych w wartości godziwej, dla których istnieje aktywny rynek, wykorzystuje się ceny rynkowe publikowane przez rzetelne i wiarygodne źródła, np. serwis Reuters, Bloomberg, GPW, itp. Instrumenty finansowe wyceniane są względem cen ogłaszanych w wymienionych wyżej serwisach, przyjmując dla aktywów stronę OFFER. Do wyceny instrumentów finansowych stosowane są:

- ceny zamknięcia rynku dla rynków regulowanych,
- ceny fixingowe dla rynku OTC,
- ceny podawane przez pośredników (Brokerów) dla rynku OTC w przypadku braku cen fixingowych.

W przypadku, gdy nie jest dostępna wiarygodna cena rynkowa instrumentu finansowego, wycena przeprowadzana jest w oparciu o cenę teoretyczną zbudowaną na podstawie modelu krzywej dochodowości. Model krzywej dochodowości oparty jest na notowaniach rynkowych z rynku pieniężnego oraz kontraktów swap dla poszczególnych walut. Model wyceny zawiera elementy korekty o ryzyko kredytowe.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

W odniesieniu do kapitałowych instrumentów finansowych, które nie są notowane na aktywnym rynku, Grupa nie dokonuje ich wyceny do wartości godziwej, ponieważ ich wiarygodna wycena nie jest możliwa. Instrumenty te wyceniane są wg kosztu nabycia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia według zamortyzowanego kosztu aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz pożyczki i należności.

Metoda zamortyzowanego kosztu jest metodą ustalenia wartości instrumentu finansowego, poprzez ujęcie wartości, w jakiej instrument finansowy został wyceniony w momencie początkowego ujęcia, pomniejszenie jej o spłaty kwoty kapitału, powiększenie lub pomniejszenie o ustaloną z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic między wartością początkową a wartością w terminie zapadalności oraz pomniejszenie jej o odpisy z tytułu utraty wartości.

2.1.14.1. Wyłączenie instrumentów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z aktywów finansowych lub gdy Grupa przenosi składnik aktywów finansowych na inny podmiot. Przeniesienie to ma miejsce wtedy, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, lub gdy Grupa zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów poza Grupę.

Przenosząc składniki aktywów finansowych Grupa ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, i jednocześnie odrębnie rozpoznaje jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki zachowane przez Grupę lub powstałe podczas tego transferu,
- jeżeli Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej,
- jeżeli Grupa nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, Grupa ustala, czy zachował kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy do wysokości wynikającej z kontynuowanego zaangażowania, a w przypadku braku kontroli składnik aktywów finansowych jest wyłączany i jednocześnie odrębnie rozpoznawane są jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki zachowane przez Grupę lub powstałe podczas tego transferu.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś.

2.1.15. Prezentacja i wycena pozostałych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej

2.1.15.1. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są niemającymi formy fizycznej, ale możliwymi do zidentyfikowania niepieniężnymi składnikami majątkowymi kontrolowanymi przez Grupę, powodującymi w przyszłości wpływ do Grupy korzyści ekonomicznych powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Do wartości niematerialnych zalicza się głównie:

- licencje na oprogramowanie komputerowe,
- koszty zakończonych prac rozwojowych,
- markę "Polbank",
- bazę relacji z klientami,
- wartość firmy.

Wartości niematerialne Grupy początkowo wykazuje się według kosztu historycznego – w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia programu komputerowego obejmuje:

- cenę zakupu, należną dostawcy, pomniejszoną o udzielone rabaty i upusty, a powiększoną o cło i podatek akcyzowy od importu oraz podatek od towarów i usług nie podlegający odliczeniu,
- wszystkie inne dające się bezpośrednio przyporządkować nakłady lub koszty związane z dostosowaniem nabytego oprogramowania do używania lub z jego wytworzeniem we własnym zakresie, zgodnie z przeznaczeniem planowanym przez Grupę, naliczone od dnia nabycia lub od dnia rozpoczęcia wytwarzania do dnia przekazania oprogramowania do używania.

Do bezpośrednich nakładów lub kosztów zalicza się w szczególności:

- koszty przygotowania miejsca instalacji,
- koszty konsultacji zewnętrznych,
- koszty uruchomienia i testów sprawdzających działanie programów komputerowych,
- koszty świadczeń pracowniczych (zgodnie z art. 10 MSR 19 „Świadczenia pracownicze”) pracowników Grupy, w odniesieniu do nabytego lub wytworzonego oprogramowania wskazanego w ramach danego projektu IT, poniesione wyłącznie w związku z jego dostosowaniem do wymogów Grupy lub wytworzeniem we własnym zakresie. Do kosztów tych zalicza się krótkoterminowe świadczenia pracownicze (koszty osobowe) pracowników obejmujące: wynagrodzenia zasadnicze, godziny nadliczbowe, premie, które można odnieść do danego oprogramowania, wszystkie pochodne związane z wyżej wymienionymi świadczeniami pracowniczymi.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Późniejsza wycena obejmuje pomniejszenie tej wartości o umorzenie, którego dokonuje się przez szacowany okres użyteczności danego składnika aktywów, i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, wynikające z przeprowadzanych testów na utratę wartości (w przypadku zidentyfikowania istotnych przesłanek utraty wartości podczas okresowych przeglądów wartości niematerialnych). Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Przeгляdu, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przesłanki, ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy, jeżeli wartość księgowa wartości niematerialnej przekracza jej wartość odzyskiwalną. Odpis ten może ulec odwróceniu, ale tylko do takiego poziomu, aby wartość księgowa aktywa nie przekroczyła wartości księgowej, którą miałyby to aktywo (po pomniejszeniu o kwotę amortyzacji), jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Zyski lub straty ze sprzedaży wartości niematerialnych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

2.1.15.1.1. Koszty zakończonych prac rozwojowych

Koszty związane z etapem prac badawczych prowadzonego przedsięwzięcia lub koszty związane z bieżącym utrzymaniem wartości niematerialnych odnoszone są w koszty z chwilą poniesienia.

Koszty związane z etapem prac rozwojowych w momencie ich zakończenia, jeżeli spełniają warunki kwalifikacji, ujmują się jako wartości niematerialne. W szczególności koszty wytworzenia przez Grupę we własnym zakresie dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmują się jako wartości niematerialne.

Okres amortyzacji równy jest okresowi ekonomicznej użyteczności aktywowanych prac rozwojowych.

2.1.15.1.2. Inne wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych, poza aktywowanymi kosztami zakończonych prac rozwojowych, zalicza się przede wszystkim zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe, które aktywuje się w wysokości ceny nabycia, tj. kosztów poniesionych na zakup i dostosowanie nabytego konkretnego oprogramowania komputerowego do używania zgodnie z wymogami Grupy.

Amortyzację oprogramowania nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia jego wartości początkowej przez okres użytkowania, który wynosi co do zasady 5 do 8 lat. Wyjątek stanowi główny system operacyjny Jednostki Dominującej, który podlega okresowym ulepszeniom, co powoduje wydłużenie okresu jego ekonomicznej użyteczności powyżej 8 lat.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Do wartości niematerialnych zalicza się również markę „Polbank” oraz bazę relacji z klientami zidentyfikowane i ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wyniku transakcji połączenia jednostek. Marka „Polbank”, po początkowym ujęciu, jest wykazywana według wartości początkowej pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Baza relacji z klientami, po początkowym ujęciu, jest amortyzowana w okresie 10 lat, oraz podlega okresowym testom na utratę wartości.

2.1.16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego (ceny nabycia lub kosztu wytworzenia) pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem i przystosowaniem do używania lub wytworzeniem danych aktywów.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych ponoszone są głównie na dostosowanie do potrzeb Banku wynajmowanych lokali z przeznaczeniem na placówki obsługi klientów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi dodatkowy wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, które można przyporządkować danemu składnikowi rzeczowych aktywów trwałych, zaś cenę nabycia lub koszt wytworzenia danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć.

Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację składników rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, jeżeli jest istotna, na przestrzeni szacunkowego okresu ich użytkowania.

Stawki amortyzacyjne stosowane co do zasady dla podstawowych kategorii rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

Ulepszenia w obcych środkach trwałych (w budynkach lub lokalach)	W zależności od długości umowy najmu
Urządzenia techniczne i maszyny	3 - 5 lat
Komputery	3 - 5 lat
Środki transportu	5 lat
Inne środki trwałe	5 - 8 lat

Przyjęte okresy użytkowania weryfikowane są, co najmniej raz w roku

Przeglądu, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości środków trwałych dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przesłanki, ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy, jeżeli wartość księgową aktywa przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony, ale tylko do takiego poziomu, aby wartość księgową aktywa nie przekroczyła wartości księgowej, którą miałyby to aktywo (po pomniejszeniu o kwotę amortyzacji), jeżeli nie zostałyby ujęte odpisy aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Zyski lub straty ze sprzedaży środków trwałych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

2.1.17. Leasing

2.1.17.1.1. Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego użytkowania środki trwałe na uzgodniony okres. Podstawą klasyfikacji umów leasingowych przez Grupę jest zakres, w jakim ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego.

Przedmiot leasingu finansowego jest ujmowany w aktywach Grupy jako środek trwały w kwocie równej mniejszej z: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Jednocześnie Grupa rozpoznaje zobowiązanie w tej wartości.

Opłaty leasingowe są dzielone między zmniejszenie salda zobowiązania (w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek leasingowych od pozostałego do spłaty zobowiązania) i koszty opłat leasingowych. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Aktywa trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jeżeli brak jest uzasadnionej pewności, iż po zakończeniu umowy leasingu finansowego, nastąpi przeniesienie własności przedmiotu leasingu, aktywa amortyzuje się przez okres krótszy z dwóch: okres wynikający z umowy leasingowej lub szacowany okres użyteczności ekonomicznej aktywa.

Umowy leasingowe, na mocy których nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, klasyfikowane są jako umowy leasingu operacyjnego.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego (w tym raty leasingowe) jest ujmowana jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Aktywa użytkowane przez Grupę na mocy leasingu operacyjnego nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.17.1.2. Grupa jako leasingodawca

Grupa jest stroną umów leasingowych, na podstawie których oddaje do odpłatnego używania i pobierania pożytków środki trwale przez uzgodniony okres. Podstawą klasyfikacji umów leasingowych przez Grupę jest zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego.

W przypadku leasingu finansowego przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, natomiast w pozycji aktywów należności z tytułu leasingu oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Inwestycja leasingowa netto to inwestycja leasingowa brutto zdyskontowana stopą procentową leasingu.

Stopa procentowa leasingu zdefiniowana zostaje w postaci początkowego uwzględnienia kosztów bezpośrednich w należnościach z tytułu leasingu finansowego.

Przychody leasingowe ujmuje się przez okres trwania leasingu finansowego metodą inwestycji netto (przed opodatkowaniem). Są one wykazane jako przychody z tytułu odsetek.

Początkowe koszty bezpośrednie, poniesione w związku z negocjacjami i działaniami służącymi doprowadzeniu do zawarcia umowy leasingu finansowego, ujmowane są w wartości początkowej należności z tytułu leasingu finansowego i następnie rozpoznawane w rachunku zysków i strat w okresie trwania leasingu.

Umowy leasingowe, na mocy których nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, klasyfikowane są jako umowy leasingu operacyjnego.

W przypadku umów leasingu operacyjnego zawartych przez Grupę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę. Aktywa oddane w leasing operacyjny są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zgodnie z charakterem tych aktywów.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznawane są jako przychód metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu. Koszty, łącznie z amortyzacją, poniesione w celu uzyskania przychodów z tytułu leasingu, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat.

Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w związku z negocjacjami i działaniami służącymi doprowadzeniu do zawarcia umowy leasingu operacyjnego zwiększają wartość bilansową przedmiotu leasingu i są ujmowane jako koszty w okresie leasingu na tej samej podstawie co przychody z tytułu leasingu.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Grupa amortyzuje oddane w leasing operacyjny składniki aktywów zgodnie z zasadami amortyzacji przyjętymi przez Grupę w odniesieniu do zbliżonych aktywów, z uwzględnieniem okresu trwania umowy leasingu operacyjnego.

2.1.18. Środki pieniężne

Do środków pieniężnych oraz ich ekwiwalentów na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych zaliczane są płynne aktywa krótkoterminowe (do 3 miesięcy), które nie są narażone na ryzyko istotnej zmiany wartości, takie jak:

- kasa i środki w Banku Centralnym,
- środki na rachunkach nostro oraz lokaty międzybankowe o terminach zapadalności do 3 miesięcy,
- skarbowe dłużne papiery wartościowe o pierwotnej dacie zapadalności do 3 miesięcy.

Ekwiwalenty środków pieniężnych służą realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych i nie mają na celu działalności inwestycyjnej lub innej.

2.1.19. Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, co do których kwota lub termin powstania nie są pewne, ale wiarygodny szacunek kwoty zobowiązania jest możliwy. Powstanie tych zobowiązań jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, a wynikają one z przeszłych zdarzeń, co do których istnieje obowiązek świadczenia (prawny lub zwyczajowo oczekiwany), powodujący wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej, która odzwierciedla koszt pieniądza dla Grupy (może to być stopa wolna od ryzyka) oraz przy uwzględnieniu ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Grupa tworzy w szczególności rezerwy:

- na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy, jak również rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi wyceniane metodą aktuarialną,
- na skutki toczącego się postępowania sądowego,
- na koszty restrukturyzacji.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat, co do zasady w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Na dzień, w którym nastąpiło zmniejszenie lub ustanie ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, niewykorzystane rezerwy zmniejszają koszty działalności Grupy.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są następujące warunki:

- Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji (który określa co najmniej działalność lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte,

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony), oraz

- Grupa rozpoczęła wdrażanie planu lub ogłosiła główne elementy planu zainteresowanym stronom (czym wzbudził oczekiwania stron, których plan dotyczy, co do planowanych działań restrukturyzacyjnych).

Grupa ustala wysokość rezerwy na koszty restrukturyzacji na podstawie najlepszych dostępnych oszacowań bezpośrednich nakładów wynikających z restrukturyzacji, a niezwiązanych z bieżącą działalnością Grupy.

2.1.20. Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutami jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Kapitał podstawowy obejmuje zarejestrowany kapitał akcyjny. Wartość kapitału zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym odpowiada wartości kapitału zakładowego Jednostki Dominującej i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Do kapitałów własnych zaliczane są również: niepodzielony wynik finansowy, który składa się z niepodzielonego wyniku roku bieżącego oraz wyniku lat poprzednich, a także następujące pozycje:

- kapitał zapasowy, powstały ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz tworzony z odpisów z zysku. Na kapitał zapasowy przekazuje się przynajmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej wysokości kapitału zakładowego,
- kapitał rezerwowy, w tym fundusz ogólnego ryzyka bankowego, tworzony z odpisów z zysku, przeznaczony, zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej, na pokrycie strat bilansowych,
- kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży,
- część efektywna relacji zabezpieczających przepływy pieniężne.

2.1.21. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek dochodowy bieżący ujmowany jest w rachunku zysków i strat.

Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do przychodów podatkowych, przychody podatkowe niebędące przychodami księgowymi, koszty nieuznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu oraz o koszty podatkowe niebędące kosztami księgowymi. Ponadto dla celów podatkowych wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Przy ustalaniu odroczonego podatku dochodowego uwzględnia się wartość aktywa i rezerwy na odroczonego podatek na dzień bilansowy rozpoczynający i kończący okres sprawozdawczy.

Wartość odroczonego podatku dochodowego na dzień bilansowy ustala się z zastosowaniem metody bilansowej jako zmianę stanu pozycji bilansowych - aktywów i rezerw na odroczonego podatek dochodowy.

Z uwagi na odmienną momentu uznania przychodu za osiągnięty lub kosztu za poniesiony w rozumieniu przepisów prawa bilansowego i podatkowego Grupa tworzy rezerwę oraz aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Podatek dochodowy odroczonego ujmowany jest w wysokości różnicy pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego, przeliczoną odpowiednią stawką podatkową.

Podatek dochodowy odroczonego w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w rachunku zysków i strat lub (w przypadku skutków wyceny aktywów finansowych odnoszonych na inne dochody całkowite) w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Pozostałe dochody całkowite”. Grupa tworzy rezerwę na podatek odroczonego w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Kwoty podatku odroczonego oblicza się w wysokości stawki podatkowej, która według przewidywań będzie stosowana wówczas, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę stawki podatkowe i przepisy podatkowe, obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego i rezerwy na podatek odroczonego nie podlegają dyskontowaniu.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytułu prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

2.1.22. Pozostałe pozycje

Pozycja „Inne aktywa” obejmuje przede wszystkim:

- koszty zapłacone z góry, a dotyczące późniejszych okresów sprawozdawczych,
- przychody do otrzymania,
- aktywa przejęte za długi.

Koszty zapłacone z góry ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty kontrahentowi i rozlicza w czasie do rachunku zysków i strat metodą liniową, przez okres którego dotyczy zapłacona kwota kosztów.

Pozycja przychodów do otrzymania obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody dotyczące bieżącego okresu, a które zostaną otrzymane w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Aktywa przejęte za długi wykazuje się według ich wartości godziwej. W przypadku nadwyżki między wartością godziwą przejętego aktywa a wartością długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Pozycja „Pozostałe zobowiązania” obejmuje przede wszystkim:

- rozrachunki międzybankowe,
- rozliczenia międzyokresowe kosztów,
- przychody przyszłych okresów.

Pozycja rozrachunków międzybankowych składa się z nierozliczonego na dzień bilansowy salda zobowiązań wobec banków. Rozliczenia te przeprowadzane są za pośrednictwem Krajowej Izby Rozliczeniowej (KIR).

Rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią koszty do zapłacenia głównie z tytułu gospodarki własnej, nieudokumentowane fakturą zakupu. Koszty te dotyczą bieżącego okresu sprawozdawczego i ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie wykonania usługi lub dostawy tj. powstania zobowiązania. Są płatne w późniejszym okresie w momencie otrzymania faktur od dostawców.

Pozycja przychody przyszłych okresów obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.2. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

2.2.1. Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane i zastosowane przez Grupę od 1 stycznia 2012

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis zmian
Przekazanie aktywów finansowych - zmiany do MSSF 7	Październik 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2011 lub później	Tak	<p>Zmiany wymagają ujawniania dodatkowych informacji o ryzyku wynikającym z przekazania aktywów finansowych. Zawierają wymóg ujawnienia, według klas aktywów, charakteru, wartości bilansowej oraz opisu ryzyka i korzyści dotyczących aktywów finansowych przekazanych innemu podmiotowi, ale pozostających nadal w bilansie jednostki. Wymagane jest również ujawnienie informacji o kwocie ewentualnego powiązanego zobowiązania oraz relacji pomiędzy danym składnikiem aktywów finansowych a odnośnym zobowiązaniem. W przypadku, gdy aktywa finansowe zostały usunięte z bilansu, ale jednostka nadal jest narażona na pewne ryzyko i może uzyskać pewne korzyści związane z przekazanym składnikiem aktywów, wymagane jest dodatkowo ujawnienie informacji umożliwiających zrozumienie skutków takiego ryzyka.</p> <p>Zastosowanie powyższych zmian nie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.2.2. Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 9 „Instrumenty finansowe Część 1: Klasyfikacja i wycena”	Listopad 2009; w październiku 2010 uzupełniony o problematykę klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych; w grudniu 2011 zmieniona data wejścia w życie	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2015 lub później	Nie	<p>MSSF 9 zastępuje te części MSR 39, które dotyczą klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i został uzupełniony o problematykę klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych.</p> <p>Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.</p> <p>Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2015, z zastrzeżeniem, że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską. Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie jest możliwe.</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)	Tak	<p>Nowy standard zastępuje wytyczne w sprawie kontroli i konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” oraz w interpretacji SKI-12 „Konsolidacja – jednostki specjalnego przeznaczenia”. MSSF 10 zmienia definicję kontroli w taki sposób, by dla wszystkich jednostek obowiązywały te same kryteria określania kontroli. Zmienionej definicji towarzyszą obszernie wytyczne dotyczące zastosowania.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2014. W przypadku Grupy szacuje się, że zakres zmian nie będzie istotny.</p>
MSSF 11 „Wspólne przedsięwzięcia”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)	Tak	<p>Nowy standard zastępuje MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach” oraz interpretację SKI-13 „Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników”. Zmiany w definicjach ograniczyły liczbę rodzajów wspólnych przedsięwzięć do dwóch: wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcia. Jednocześnie wyeliminowano dotychczasową możliwość wyboru konsolidacji proporcjonalnej w odniesieniu do jednostek pod wspólną kontrolą. Wszyscy uczestnicy wspólnych przedsięwzięć mają obecnie obowiązek ich ujęcia metodą praw własności.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2014. W przypadku Banku szacuje się, że zakres zmian nie będzie istotny.</p>
MSSF 12 „Ujawnianie udziałów w innych jednostkach”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie	Tak	<p>Nowy standard dotyczy jednostek posiadających udziały w jednostce zależnej, wspólnym przedsięwzięciu, jednostce stowarzyszonej lub w niekonsolidowanej jednostce zarządzanej umową. Standard zastępuje wymogi w zakresie ujawniania informacji zawartych obecnie w MSR 27</p> <p>„Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”, MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” oraz MSR 31 „Udziały we</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
		od 1 stycznia 2014)		<p>wspólnych przedsięwzięciach". MSSF 12 wymaga, by jednostki ujawniały informacje, które pomogą użytkownikom sprawozdań finansowych ocenić charakter, ryzyko i skutki finansowe inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięciach i niekonsolidowanych jednostkach zarządzanych umową. W tym celu nowy standard nakłada wymóg ujawniania informacji dotyczących wielu obszarów, w tym znaczących osądów i założeń przyjmowanych przy ustalaniu, czy jednostka kontroluje, współkontroluje czy posiada znaczący wpływ na inne jednostki; obszernych informacji o znaczeniu udziałów niekontrolujących w działalności i przepływach pieniężnych grupy; sumarycznych informacji finansowych o spółkach zależnych ze znaczącymi udziałami niekontrolującymi, a także szczegółowych informacji o udziałach w niekonsolidowanych jednostkach zarządzanych umową.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2014. Zmiany wprowadzone będą wymagać dodatkowych ujawnień w sprawozdaniach finansowych Grupy, lecz szacuje się, że z uwagi na dotychczasowy szeroki zakres prezentacji informacji o jednostkach Grupy dodatkowy zakres ujawnień w przypadku Grupy, nie będzie znaczący.</p>
Zmieniony MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)	Tak	<p>MSR 27 został zmieniony w związku z opublikowaniem MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”. Celem zmienionego MSR 27 jest określenie wymogów ujmowania i prezentacji inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia oraz jednostki stowarzyszone w sytuacji gdy jednostka sporządza jednostkowe sprawozdanie finansowe. Wytyczne na temat kontroli oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych zostały zastąpione przez MSSF 10.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2014. Na podstawie</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmieniony MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)	Tak	<p>wstępnych analiz nowy standard nie wydaje się mieć istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p> <p>Zmiany do MSR 28 wynikały z projektu RMSR na temat wspólnych przedsięwzięć. Rada zdecydowała o włączeniu zasad dotyczących ujmowania wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności do MSR 28, ponieważ metoda ta ma zastosowanie zarówno do wspólnych przedsięwzięć jak też jednostek stowarzyszonych. Poza tym wyjątkiem, pozostałe wytyczne nie uległy zmianie.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2014. Na podstawie wstępnych analiz nowy standard nie wydaje się mieć istotnego wpływu na Grupę.</p>
Realizacja wartości aktywów – Zmiany do MSR 12	Grudzień 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2012 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2013)	Tak	<p>Zmiany dotyczą wyceny rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego od nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej zgodnie z MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” i wprowadzają możliwe do odrzucenia domniemanie, że wartość nieruchomości inwestycyjnej będzie odzyskana całkowicie poprzez sprzedaż.</p> <p>To domniemanie można odrzucić, gdy nieruchomość inwestycyjna jest utrzymywana w modelu biznesowym, którego celem jest wykorzystanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych reprezentowanych przez nieruchomość inwestycyjną w czasie użytkowania, a nie w chwili sprzedaży. SKI-21 „Podatek dochodowy – Realizacja wartości przeszacowanych aktywów, które nie podlegają amortyzacji” odnoszący się do podobnych kwestii dotyczących aktywów niepodlegających amortyzacji, które są wyceniane zgodnie z modelem aktualizacji wartości przedstawionym w MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” został włączony do MSR 12 po wyłączeniu wytycznych dotyczących nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej.</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Poważna hiperinflacja i wycofanie ustalonych dat dla podmiotów przyjmujących MSSF po raz pierwszy – Zmiany do MSSF 1	Grudzień 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2011 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2013)	Tak	<p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2013. Na dzień dzisiejszy z uwagi na brak transakcji o powyższym charakterze w Grupie, szacuje się że powyższe zmiany nie będą miały zastosowania dla sprawozdań finansowych Grupy.</p> <p>Zmiana dotycząca poważnej hiperinflacji stwarza dodatkowe wyłączenie w wypadku, gdy podmiot, który był pod wpływem poważnej hiperinflacji, ponownie zaczyna lub po raz pierwszy zamierza sporządzać swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF. Wyłączenie pozwala podmiotowi na wybór wyceny aktywów i zobowiązań według wartości godziwej i wykorzystania tej wartości godziwej jako domniemanego kosztu tych aktywów i zobowiązań w bilansie otwarcia w pierwszym sprawozdaniu z sytuacji finansowej zgodnym z MSSF.</p> <p>RMSR zmieniła również MSSF 1 w celu wykluczenia odniesień do ustalonych dat dla jednego wyjątku i jednego wyłączenia w odniesieniu do aktywów i zobowiązań finansowych. Pierwsza zmiana wymaga od podmiotów stosujących MSSF po raz pierwszy prospektywnego zastosowania wymogów dotyczących usunięcia z bilansu zgodnie z MSSF od dnia przejścia na MSSF, a nie od 1 stycznia 2004 r.</p> <p>Druga zmiana dotyczy aktywów finansowych lub zobowiązań wykazywanych w wartości godziwej przy początkowym ujęciu, gdy wartość godziwa jest ustalana za pomocą technik wyceny z powodu braku aktywnego rynku, i pozwala na zastosowanie wytycznych prospektywnie od dnia przejścia na MSSF, a nie od 25 października 2002 r. czy od 1 stycznia 2004 r. Oznacza to, że podmioty stosujące MSSF po raz pierwszy nie muszą ustalać wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przed dniem przejścia na MSSF. Do tych zmian dostosowano również MSSF 9.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Prezentacja składników pozostałych całkowitych dochodów – zmiany do MSR 1	Czerwiec 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2012 lub później	Tak	<p>dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2013. Powyższe zmiany nie mają zastosowania dla Grupy z uwagi na fakt, że Grupa sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF począwszy od 2005 roku.</p> <p>Zmiany wymagają, aby jednostki dzieliły pozycje prezentowane w pozostałych całkowitych dochodach na dwie grupy na podstawie tego, czy w przyszłości będą mogły one zostać ujęte w wyniku finansowym. Dodatkowo zmieniony został tytuł sprawozdania z całkowitych dochodów na „sprawozdanie z wyniku finansowego i pozostałych całkowitych dochodów”.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2013. Ponadto powyższa zmiana ma charakter prezentacyjny i nie wpłynie istotnie na ujawnienia Grupy.</p>
Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”	Czerwiec 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Tak	<p>Zmiany wprowadzają nowe wymogi w zakresie ujmowania i wyceny kosztów programów określonych świadczeń oraz świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, jak również zmieniają wymagane ujawnienia dotyczące wszystkich świadczeń pracowniczych.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2013. Na dzień dzisiejszy szacuje się, że zmiany nie wpłyną w znaczący sposób na sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych – zmiany do MSR 32	Grudzień 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2014 lub później	Tak	<p>Zmiany wprowadzają dodatkowe wyjaśnienia stosowania do MSR 32, aby wyjaśnić niespójności napotymane przy stosowaniu niektórych kryteriów dotyczących kompensowania. Obejmują one m.in. wyjaśnienie, co oznacza sformułowanie „posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty”, oraz że niektóre mechanizmy rozliczania brutto mogą być traktowane jako rozliczane netto w przypadku spełnienia odpowiednich warunków.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Ujawnianie informacji – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych – zmiany do MSSF 7	Grudzień 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Tak	<p>dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2014. Powyższe dodatkowe objaśnienia nie wydają się mieć znaczącego wpływu na ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.</p> <p>Zmiany wprowadzają obowiązek nowych ujawnień, które umożliwią użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę efektów lub potencjalnych efektów porozumień umożliwiających rozliczanie netto, w tym praw do dokonania kompensaty.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2013. Zmiany te będą miały charakter prezentacyjny i wymagać będą od Grupy dodatkowych ujawnień.</p>
Kredyty rządowe – Zmiany do MSSF 1	Marzec 2012	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	<p>Zmiany, dotyczące kredytów i pożyczek rządowych otrzymanych przez jednostkę na preferencyjnych warunkach (stopa procentowa poniżej rynkowej), umożliwiają sporządzającym sprawozdanie według MSSF po raz pierwszy zwolnienie z pełnego retrospektywnego ujęcia księgowego tych transakcji.</p> <p>Zmiany wprowadzają zatem takie samo zwolnienie dla sporządzających sprawozdanie według MSSF po raz pierwszy jakie mają pozostałe jednostki.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2013, z zastrzeżeniem że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską. Powyższe zmiany nie mają zastosowania dla Grupy z uwagi na fakt, że Grupa sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF począwszy od 2005 roku.</p>
KIMS F 20 „Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”	Październik 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia	Tak	<p>Interpretacja wyjaśnia, iż koszty usuwania nadkładu są ujmowane jako koszty bieżącej produkcji zgodnie z zasadami MSR 2 „Zapasy”, jeżeli korzyści z tytułu usuwania nadkładu mają formę produkcji zapasów. Jeżeli natomiast usuwanie nadkładu prowadzi do uzyskania korzyści</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
		2013 lub później		<p>w postaci lepszego dostępu do złóż mineralnych, jednostka powinna rozpoznać te koszty jako „aktywa z tytułu usuwania nadkładu” w ramach aktywów trwałych, pod warunkiem spełnienia określonych w interpretacji warunków.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2013. Z uwagi na zakres działalności Grupy KIMSF 20 nie ma zastosowania.</p>
Poprawki do MSSF 2009-2011	Maj 2012	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	<p>“Poprawki do MSSF 2009-2011” zmieniają 5 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2013, z zastrzeżeniem że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską.</p> <p>Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie jest możliwe.</p>
Zmiany w przepisach przejściowych do MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12	Czerwiec 2012	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub wcześniej – jeżeli standardy które są ich podstawą (MSSF 10, 11 lub 12) zostały zastosowane z datą wcześniejszą	Nie	<p>Zmiany precyzują przepisy przejściowe dla MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”. Podmioty przyjmujące MSSF 10 powinny ocenić, czy posiadają kontrolę w pierwszym dniu rocznego okresu dla którego po raz pierwszy zastosowano MSSF 10, a jeżeli wnioski z tej oceny różnią się od wniosków z MSR 27 i SKI 12, wtedy dane porównawcze powinny zostać przekształcone, chyba że byłoby to niepraktyczne. Zmiany wprowadzają również dodatkowe przejściowe ułatwienia przy stosowaniu MSSF 10, MSSF 11, i MSSF 12, poprzez ograniczenie obowiązku prezentacji skorygowanych danych porównawczych tylko do danych za bezpośrednio poprzedzający okres sprawozdawczy.</p> <p>Ponadto zmiany te znoszą wymóg prezentowania danych</p>

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>porównawczych dla ujawnień dotyczących niekonsolidowanych jednostek zarządzanych umową dla okresów poprzedzających okres zastosowania MSSF 12 po raz pierwszy.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2014, z zastrzeżeniem że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską. Na moment sporządzania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie jest możliwe.</p>
Podmioty inwestycyjne – zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27	Październik 2012	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2014 lub później	Nie	<p>Zmiany wprowadzają do MSSF 10 definicję podmiotu inwestycyjnego. Podmioty takie będą zobowiązane wykazywać swoje jednostki zależne w wartości godziwej przez wynik finansowy i konsolidować jedynie te jednostki zależne, które świadczą na jej rzecz usługi związane z działalnością inwestycyjną spółki. Zmieniono również MSSF 12, wprowadzając nowe ujawnienia na temat podmiotów inwestycyjnych.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Grupy za rok 2014, z zastrzeżeniem że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską.</p>

Podsumowując, Zarząd Jednostki Dominującej nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości, z wyjątkiem MSSF 9 (wpływ MSSF 9 na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości nie został jeszcze oceniony). Grupa planuje ich zastosowanie w terminach podanych w określonych standardach i interpretacjach (bez wcześniejszego zastosowania), pod warunkiem zatwierdzenia przez UE.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

3. Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych

Grupa nie dokonywała zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych zarówno w 2012 jak i w 2011 roku. W celu zwiększenia transparentności sprawozdania finansowego Jednostka Dominująca zdecydowała się zaprezentować oddzielnie Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej oraz Wynik z pozycji wymiany. Uprzednio pozycje te były prezentowane łącznie w ramach noty Wynik dotyczący aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (100 294 tys. zł na koniec roku 2011) oraz Wynik z pozycji wymiany (287.141 tys. zł na koniec roku 2011).

4. Istotne szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym i w notach objaśniających, w szczególności kwoty, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Szacunki i założenia dokonywane są na datę bilansową w oparciu o dostępne dane historyczne, informacje o warunkach aktualnych w momencie dokonywania szacunków oraz wiele innych czynników, które są uważane za właściwe w danych okolicznościach, w tym o oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków i działań podejmowanych przez Jednostkę Dominującą, wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu, lub też w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku i w okresach przyszłych pod warunkiem, że korekta dotyczy tego okresu w którym dokonano zmiany i okresów przyszłych.

Główne subiektywne oceny, estymacje i założenia przyjęte przez Grupę opisano poniżej.

4.1.1. Utrata wartości aktywów finansowych

Proces monitorowania ryzyka utraty wartości aktywów finansowych (w tym przede wszystkim należności od banków, kredytów i pożyczek oraz ekspozycji pozabilansowych) nakierowany jest na identyfikację symptomów i zagrożeń pojawiających się u kontrahenta/klienta i podejmowanie działań zapobiegających pogarszaniu się jakości tych aktywów, przy jednoczesnym dążeniu do identyfikacji przesłanek utraty wartości i do właściwego jej odzwierciedlenia w księgach jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej (por. przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych wymienione w nocie 2.1.9. sprawozdania finansowego).

Monitorowanie ryzyka utraty wartości aktywów finansowych obejmuje między innymi: analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej emitenta lub dłużnika, kontrolę dotrzymywania postanowień umownych przez emitenta lub dłużnika (w tym monitoring opóźnień w spłacie należności), analizę prawdopodobieństwa upadłości lub restrukturyzacji emitenta lub dłużnika oraz identyfikację oszustwa lub defraudacji aktywów przez dłużnika.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Poziom odpisów na utratę wartości kredytów, pożyczek i innych należności uwzględnia oszacowania co do wartości zabezpieczeń.

Oszacowania te są przeprowadzane na dzień bilansowy i uwzględniają przepływy pieniężne, które mogą pojawić się w związku z przejęciami, pomniejszone o koszty związane z przejęciem własności oraz sprzedażą zabezpieczeń. Rynek wielu typów zabezpieczeń w Polsce, w szczególności nieruchomości, został dotknięty skutkami obecnej zmienności na światowych rynkach finansowych, co miało wpływ na obniżenie się poziomu płynności pewnych grup zabezpieczeń. Modele wyceny odzwierciedlają panujące warunki finansowe w momencie przeprowadzania oszacowania odpisu, co może jednak nie być reprezentatywną charakterystyką rynku albo przed albo też po dacie, na którą przeprowadzono takie oszacowanie. Na dzień bilansowy Zarząd Jednostki Dominującej dokonał przeglądu modeli, aby być pewnym, że odzwierciedlają one prawidłowo aktualną sytuację rynkową, włączając w to specyfikę płynności rynku oraz spready kredytowe.

4.2. Utrata wartości portfela kredytowego

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości w cyklu miesięcznym w odniesieniu do portfela pożyczek i umów leasingowych oraz przynajmniej raz na kwartał w odniesieniu do pozostałych należności kredytowych.

Monitoring klientów portfela korporacyjnego dokonywany jest w wyniku cyklicznej indywidualnej analizy ekspozycji należących do tego portfela, przy czym jako ekspozycję traktuje się pojedynczego kontrahenta/kredytobiorcę. Szacowanie odpisu odbywa się na bazie indywidualnej. W ramach wyliczania odpisu aktualizacyjnego stosowane są oceny determinujące rozpoznanie przesłanki utraty wartości, po czym szacowane są przyszłe przepływy pieniężne, dyskontowane z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, przy uwzględnieniu szacunkowej wartości zabezpieczeń. Podczas szacowania odpisów, przy uwzględnieniu wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji, stosowane są, w zależności od segmentu klienta (korporacje, małe i średnie przedsiębiorstwa, finansowanie projektów, instytucje finansowe, władze lokalne i regionalne, podmioty sektora publicznego, rządy i banki centralne): system ratingowy RBI, Jednostki Dominującej lub jednostek zależnych, albo wartości wyznaczone ekspercko przez RBI, Jednostę Dominującą lub jednostki zależne.

Informacje na temat analizy wrażliwości w odniesieniu do rezerw na należności nieleasingowe z rozpoznaną utratą wartości prezentuje poniższe zestawienie. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń. Wartość bazowa rezerw wyliczonych przy zastosowaniu modelu indywidualnego dla podmiotów korporacyjnych wynosi: 609 471 tys. zł, natomiast wartość bazowa zdyskontowanych odzysków z zabezpieczeń i spłat własnych wynosi 956 688 tys. zł.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Szacowane stany odpisu dla portfela kredytów i pożyczek analizowanych indywidualnie na bazie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń	Brak zmian w spłatach klientowskich	Spłaty klientowskie wzrost o 10%	Spłaty klientowskie spadek o 10%
Według stanu na 31 grudnia 2012 roku			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	609 471	593 227	631 917
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	574 373	559 035	nie dotyczy
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	650 464	nie dotyczy	673 144
Według stanu na 31 grudnia 2011 roku			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	468 319	448 563	497 498
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	438 186	420 275	nie dotyczy
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	513 290	nie dotyczy	545 437

Szacowanie utraty wartości dla ekspozycji klientów detalicznych odbywa się metodą grupową. Ekspozycje objęte wyceną grupową klasyfikowane są do kategorii default, w wyniku identyfikacji przesłanek utraty wartości dla określonej grupy aktywów (m.in. opóźnienie w spłacie, stwierdzenie wyłudzenia kredytu, uzyskanie informacji o problemach finansowych kredytobiorcy, pogorszenie wyników analizy scoringowej, dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy aktywów lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, która ma związek z problemami występującymi w tej grupie). Szacowanie odpisu dokonywane jest przy zastosowaniu podziału poszczególnych ekspozycji na koszyki ze względu na rodzaj klienta, rodzaj produktu (karty kredytowe, overdraft, kredyt konsumencki, kredyt samochodowy, kredyt hipoteczny, kredyt micro) i skalę ryzyka. Na bazie przypisania do poszczególnych koszyków wyliczany jest przy zastosowaniu modelu matematycznego odpis z tytułu utraty wartości.

W przypadku, gdy na ekspozycjach kredytowych nie została zidentyfikowana przesłanka utraty wartości, ekspozycje te są podstawą dla wyznaczenia odpisu na straty poniesione lecz nieujawnione (IBNR) w oparciu o modele statystyczne.

Stosowana metodologia, modele statystyczne i ich założenia bazują na obserwacjach historycznych i wartościach eksperckich, w ramach zbliżonych w zakresie ryzyka kredytowego grup ekspozycji. Modele te i ich założenia są poddawane okresowej walidacji w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Dodatkowo w odniesieniu do należności leasingowych przeprowadzana jest ocena wpływu zmiany parametrów przyjętych do wyliczenia wartości odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu leasingu na wynik finansowy Spółki, gdzie PD oznacza prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu liczone dla okresu sześciomiesięcznego, LIP – okres identyfikacji straty, LGD – oczekiwaną wysokość straty na kontrakcie w przypadku wystąpienia defaultu.

Informacje na temat analizy wrażliwości w odniesieniu do należności leasingowych z rozpoznaną utratą wartości prezentuje poniższe zestawienie.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Szacowana zmiana wartości odpisu dla portfela należności z tytułu leasingu w relacji do zmian PD i LGD, przy założeniu aktualnej na daną datę wartości portfela	Zwiększenie PD _{LIP} o 10%		Zwiększenie LGD o 10%		Zwiększenie LGD o 20%	
	szacowana zmiana odpisu		szacowana zmiana odpisu		szacowana zmiana odpisu	
	wartościowo	procentowo	wartościowo	procentowo	wartościowo	procentowo
Według stanu na 31 grudnia 2012 roku						
Model RIBNI (IBNI dla klientów Micro)	1 755	10%	1 755	10%	3 510	20%
Model MIBNI oraz MIBNI_RE (IBNI dla klientów korporacyjnych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz project finance)	971	10%	523	5%	1 046	11%
Według stanu na 31 grudnia 2011 roku						
Model RIBNI (IBNI dla klientów Micro)	1 477	10%	1 477	10%	2 954	20%
Model MIBNI oraz MIBNI_RE (IBNI dla klientów korporacyjnych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz project finance)	863	10%	310	4%	620	7%

4.2.1. Metoda wyceny instrumentów finansowych

Do wyceny instrumentów finansowych w wartości godziwej, dla których istnieje aktywny rynek, wykorzystuje się ceny rynkowe. W przypadku gdy nie jest bezpośrednio dostępna wycena danego instrumentu, dokonuje się wyceny teoretycznej w oparciu o istniejący, zaakceptowany w Grupie model. W przypadku instrumentów, w których czynnikiem ryzyka jest stopa procentowa, wycena uwzględnia krzywą dochodowości zbudowaną z rynkowych kwotowa depozytów międzybankowych, stawek FRA, kwotowań IRS oraz punktów swapowych wybieranych adekwatnie do wycenianego instrumentu.

Dla instrumentów, gdzie czynnikiem ryzyka jest kurs walutowy, uwzględnia się międzybankowy kurs Spot, natomiast instrumenty opcyjnie wyceniane są z uwzględnieniem płaszczyzn zmienności. Wszystkie kwotowania uwzględniane w modelach wyceny pobierane są z scentralizowanego repozytorium danych rynkowych zasilanego najpłynniejszymi możliwymi do uzyskania kwotowaniami dla poszczególnych instrumentów.

Dodatkowo wycena instrumentów pochodnych uwzględnia czynnik ryzyka kontrahenta, którego oszacowanie oparte jest na wewnętrznym modelu ratingowym Grupy, w tym parametrach PD i LGD oraz okresie trwania ekspozycji.

Modele wyceny podlegają okresowej weryfikacji przez niezależnych pracowników, tj. takich którzy nie uczestniczą w operacyjnym zawieraniu transakcji. W procesie weryfikacji modeli uczestniczy również Komitet Walidacji Modeli.

4.2.2. Kalkulacja rezerw

Rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy, jak również rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, obejmują rezerwy na motywacyjne programy pracownicze. Aktualizacji szacunków na dzień 31 grudnia 2012 roku dokonano wykorzystując kalkulacje przeprowadzone przez zewnętrznego, niezależnego aktuarusza, przy zastosowaniu metody indywidualnej (dla każdego pracownika osobno). Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji, ale z uwzględnieniem założeń dotyczących choćby rotacji zatrudnienia. Istotnym elementem wpływającym na

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

wysokość rezerwy jest przyjęta stopa dyskonta, które bazuje na rentowności papierów wartościowych wolnych od ryzyka (obligacje skarbowe) i nominowanych w walucie, w której wypłacane są świadczenia pracownicze, a których termin wykupu jest zbieżny z szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych). Zmiana stopy dyskonta finansowego o +/- 0,5 p.p. wpłynęłaby na zmniejszenie / zwiększenie wartości rezerwy odpowiednio o około 569 331 zł oraz 1 023 689 zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku odpowiednio zmniejszenie / zwiększenie wartości rezerwy wyceny o 166 340 zł oraz 456 811 zł).

Grupa tworzy również inne rezerwy, w tym w szczególności rezerwy na skutki toczącego się postępowania sądowego i rezerwy na koszty restrukturyzacji. Wysokość rezerwy szacowana jest z uwzględnieniem ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem w oparciu o wartości prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych, przy czym gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wtedy te przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej koszt pieniądza dla Grupy. Rezerwy na koszty restrukturyzacji są określane na podstawie najlepszych dostępnych oszacowań bezpośrednich nakładów wynikających z restrukturyzacji.

4.2.3. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania – test na utratę wartości

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wyniku połączenia z Polbank EFG S.A. (opisanego w nocie 5 sprawozdania finansowego) rozpoznano w 2012 roku między innymi wartość firmy oraz markę „Polbank”.

Zgodnie z MSR 36.10, na dzień 31 grudnia 2012 roku Jednostka Dominująca przeprowadziła test na utratę wartości rozpoznanych w wyniku połączenia wartości niematerialnych.

Dla celów testu na utratę wartości marki „Polbank” oraz wartości firmy, ośrodek generujący środki pieniężne ustalony został na poziomie całej jednostki, traktowanej jako połączony podmiot, gdyż cała jednostka będzie czerpać korzyści z synergii wynikających z połączenia. Metodą wykorzystaną był model wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. Na potrzeby testu wykorzystano wartości współczynników cena/wartość księgową dla porównywalnych, notowanych podmiotów. Uśredniony współczynnik wyniósł 1,52 i był większy od 1,0 - tym samym nie stwierdzono utraty wartości. Spadek ceny akcji porównywalnych podmiotów o 10% spowodowałaby zmniejszenie wskaźnika do poziomu 1,37, ale nie spowodowałoby to wystąpienia utraty wartości.

Ponadto, Jednostka Dominująca dokonała analizy porównawczej wartości marki banków komercyjnych na podstawie publicznie dostępnych informacji. Przeprowadzona analiza potwierdziła zasadność wyceny marki Polbank.

W związku z wysoką rozpoznawalnością przez klientów marki Polbank, intencją RBI jest jej długoterminowe utrzymanie. Zgodnie ze strategicznymi planami RBI, marka Polbank będzie włączona do wszelkich programów i kampanii marketingowych połączonego banku, którego nazwa została przyjęta jako "Raiffeisen Polbank".

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4.2.4. Okres użytkowania oraz utrata wartości aktywów trwałych i pozostałych wartości niematerialnych

Na potrzeby wyliczenia kosztów amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych szacowany jest przewidywany okres ich użytkowania, który ma bezpośrednie przełożenie na wysokość stawki amortyzacji. Przyjęte okresy użytkowania są co najmniej raz w roku weryfikowane, przy czym podczas szacowania długości okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz jego weryfikacji uwzględniane są m.in. okres wynikający z tytułów umownych dotyczących okresu korzystania ze składnika aktywów, oczekiwane zużycie fizyczne i wykorzystanie składnika aktywów, utrata przydatności lub ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów z przyczyn technologicznych, rynkowych, prawnych lub innych.

Dla aktywów trwałych i wartości niematerialnych wykonywane są systematyczne przeglądy mające na celu ustalenie, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości tych aktywów. W przypadku gdy wystąpiły przesłanki utraty wartości, Grupa szacuje wysokość odpisu jako różnicę między wartością księgową a niższą od niej wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia i wartości użytkowej. Wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia szacowana jest na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców (które również opierają się co do zasady na szacunkach); natomiast wartość użytkowa szacowana jest poprzez przyjęcie określonych założeń, m.in. co do kwot i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych lub wartości niematerialnych, jak również co do ryzyka braku płynności danego składnika aktywów. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

5. Nabycie Polbank EFG S.A.

3 lutego 2011 roku została podpisana umowa inwestycyjna pomiędzy EFG Eurobank Ergasias S.A. (obecnie Eurobank Ergasias S.A., „Eurobank”) oraz Raiffeisen Bank International AG, dotycząca planowanej transakcji zakupu 100% akcji Polbank EFG S.A. („Polbank”) przez Raiffeisen Bank International AG i następującego po nim aportu 100% akcji Polbanku do Raiffeisen Banku Polska S.A.

Polbank został utworzony w 2006 roku, koncentrując się na klientach indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstwach. Do 19 września 2011 roku Polbank posiadał formę prawną polskiego oddziału banku Eurobank.

W dniu 19 września 2011 roku do Krajowego Rejestru Sądowego zostało wpisane przekształcenie Polbanku w samodzielny bank funkcjonujący w formie spółki akcyjnej na podstawie polskiego Prawa bankowego pod nazwą Polbank EFG S.A.

Po spełnieniu wymogów prawnych 30 kwietnia 2012 roku opisana powyżej transakcja zakupu została zrealizowana. W rezultacie 100% akcji Polbanku zostało wniesione aportem na rzecz Raiffeisen Bank Polska S.A. (Jednostki Dominującej) w zamian za nowe akcje Banku.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Wyemitowano 105 233 akcje o cenie emisyjnej 25 780,89 zł i wartości nominalnej 2 713 000 tys. zł. (por. zestawienie zmian w kapitałach własnych).

Zarząd Jednostki Dominującej. sprawował kontrolę nad polityką finansową i operacyjną Polbanku od dnia 30 kwietnia 2012 r., natomiast aport został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 28 czerwca 2012 r.

W dniu 31 grudnia 2012 roku, zgodnie z art.492 § 1 pkt. 1 ustawy Kodeks spółek handlowych, nastąpiło połączenie prawne poprzez przejęcie całego majątku Polbank EFG S.A. przez Raiffeisen Bank Polska S.A. (rejestracja połączenia w KRS miała miejsce w dniu 31 grudnia 2012 roku). Nowy podmiot będzie działał pod nazwą Raiffeisen Bank Polska S.A..

Zgodnie z wymogami MSSF 3 na dzień objęcia kontroli, tj. 30 kwietnia 2012 roku, Jednostka Dominująca dokonała wyceny aktywów i zobowiązań Polbanku do wartości godziwej.

Poszczególne pozycje przejętych przez Jednostkę Dominującą aktywów i zobowiązań prezentuje poniższa tabela:

	Wartość godziwa na dzień 30 kwietnia 2012 roku
Kasa, środki w banku centralnym	1 416 603
Należności od banków	465 473
Udziały w jednostkach stowarzyszonych i zależnych	40 600
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	13 581
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20 129 384
Inwestycyjne papiery wartościowe	2 880 246
Wartości niematerialne	405 023
Rzeczowe aktywa trwałe	146 292
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	237 015
Inne aktywa	87 205
Razem przejęte aktywa	25 821 422
Zobowiązania wobec banków	8 172 660
Pochodne instrumenty finansowe (pasywa)	27 293
Zobowiązania wobec klientów	14 715 532
Pozostałe zobowiązania	192 937
Razem przejęte zobowiązania	23 108 422
Razem wartość przejętych aktywów netto	2 713 000

Wyżej wymienione składniki aktywów netto zostały ujęte w wartościach godziwych w sprawozdaniu finansowym w bieżącym okresie sprawozdawczym. Łącznie wartość godziwa przejętych przez Jednostkę Dominującą aktywów netto na dzień przejęcia kontroli (tj. 30 kwietnia 2012 roku) wyniosła 2 713 000 tys. zł.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie ceny nabycia Polbanku i wartości godziwej rozpoznanych w tym sprawozdaniu finansowym w wyniku połączenia aktywów netto:

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

	30 kwietnia 2012 roku
Kwota wyemitowanego kapitału	2 713 000
Razem cena nabycia	2 713 000
Wartość godziwa przyjętych aktywów netto	2 409 321
Wartość godziwa przyjętych aktywów	25 517 743
Wartość godziwa przyjętych zobowiązań	23 108 422
Wartości niematerialne i wartość firmy rozpoznane w sprawozdaniu finansowym w wyniku połączenia	303 679
Wartość firmy	33 279
Marka „Polbank”	200 000
Zakupiona baza relacji z klientami	70 400
Razem wartość godziwa aktywów netto rozpoznanych w sprawozdaniu finansowym w wyniku połączenia	2 713 000

Na różnice między ceną nabycia a wartością godziwą przyjętych aktywów netto złożyły się:

- marka „Polbank” – wyceniona na 200 000 tys. zł przy pomocy scenariusza opartego o wynik bankowy przy zastosowaniu stopy taniem i przy uwzględnieniu szacowanej wartości rezydualnej, wyniku z tytułu amortyzacji podatkowej, z zastosowaniem dyskonta,
- zakupiona baza relacji z klientami – wyceniona na 70 400 tys. zł przy pomocy scenariusza opartego o sprzedaż przy zastosowaniu stopy taniem i przy uwzględnieniu wyniku z tytułu amortyzacji podatkowej, z zastosowaniem dyskonta,
- wycena do wartości godziwej portfela kredytów udzielonych klientom oszacowana na 96 891 tys. zł,
- Wartość firmy oszacowana na 33 279 tys. zł.

Wyżej wymienione pozycje: wartość firmy, marka „Polbank” oraz relacje z klientami zostały rozpoznane w sprawozdaniu finansowym w bieżącym okresie sprawozdawczym jako wartości niematerialne (por. nota 21. skonsolidowanego sprawozdania finansowego), wycena do wartości godziwej koryguje odpowiednio pozycję „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Jednostka Dominująca przeprowadziła test na utratę wartości wartości firmy oraz marki „Polbank”; nie wykazał on potrzeby utworzenia odpisu aktualizującego (por. nota 4.2.32.3. skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Celem transakcji było stworzenie dużej, uniwersalnej, silnej kapitałowo instytucji, będącej w stanie sprostać konkurencji i zapewnić swoim klientom nowoczesne produkty oraz odpowiedni poziom usług, odzwierciedlające wyjątkową reputację marki Raiffeisen w skali międzynarodowej i wysoką rozpoznawalność Polbanku na lokalnym rynku. W efekcie transakcji powstał Bank oferujący pełny zakres produktów i usług dla wszystkich segmentów, dysponujący bazą około 900 tysięcy klientów i siecią około 400 placówek w 150 najważniejszych miastach Polski.

Przejęte należności i inne aktywa finansowe na dzień połączenia (tj. 30 kwietnia 2012 roku) miały następujące charakterystyki:

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

30 kwietnia 2012	Wartość godziwa należności	Wartość kontraktowa należności brutto	Przewidywana wartość przepływów kontraktowych, które nie zostaną uzyskane
Klasy należności			
Należności od banków	465 473	465 473	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20 129 383	22 012 048	-1 785 774
Dłużnicy różni	44 815	48 262	-3 448

Rezerwy stanowiące zobowiązania warunkowe nabytej jednostki włączanej do Banku (które stanowią bieżące zobowiązanie wynikające ze zdarzeń przeszłych, a których wartość godziwa może być wiarygodnie oszacowana) zostały ujęte na dzień połączenia (tj. 30 kwietnia 2012 roku) w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy. Rezerwy te miały następujące charakterystyki:

30 kwietnia 2012	Istota zobowiązania	Przewidywane terminy i potencjalne niezdykontowane wartości wypływów korzyści ekonomicznych z Banku	Wartość rezerwy na 30 kwietnia 2012
Zobowiązanie warunkowe			
Zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym	Niewykorzystane linie kredytowe, kredyty w rachunku overdraft, niewykorzystane transze etc.	do roku	296 511
		powyżej roku	880 632
Zobowiązania pozabilansowe o charakterze gwarancyjnym	Gwarancje finansowe	do roku	28 546
		powyżej roku	6 352

Powyższe zobowiązania warunkowe wynikają z umów zawartych przez Polbank z klientami. Kwota oraz czas realizacji określone zostały w tych umowach.

W okresie od daty nabycia (tj. 30 kwietnia 2012 roku) do dnia bilansowego (tj. 31 grudnia 2012 roku) nastąpiły następujące zmiany w wartościach ww. rezerw:

- zwiększenia wynikające z zawiązania rezerw lub ze wzrostu w czasie wynikającego ze zmiany stopy dykontującej na łączną kwotę 3 807 tys. zł,
- zmniejszenia wynikające z wykorzystania rezerw na łączną kwotę 0 tys. zł,
- zmniejszenia wynikające z rozwiązania rezerw na łączną kwotę 4 868 tys. zł.

W efekcie tych zmian wartość tych rezerw na 31 grudnia 2012 roku wyniosła 3 707 tys. zł.

Ze względu na fakt, iż Polbank nie sporządził sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2011 roku, nie jest możliwe określenie jakie przychody i jaki wynik finansowy Polbanku należałoby ująć w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2012 roku, gdyby transakcja nabycia nastąpiła z dniem 1 stycznia 2012 roku.

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat

6. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek	2012	2011
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych bankom	71 459	42 503
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 993 751	1 380 209
Z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej	420 595	217 628
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	5 779	1 770
Z tytułu instrumentów reverse repo	0	160
Z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	27 753	16 151
Razem	2 519 337	1 658 421
Koszty z tytułu odsetek		
Z tytułu depozytów bankowych	-86 789	-27 563
Z tytułu depozytów klientów	-1 202 701	-526 004
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	-5 670	-5 773
Z tytułu instrumentów repo	-659	-10 978
Z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych)	-311 467	-268 383
Razem	-1 607 286	-838 701
Wynik z tytułu odsetek (w tym):	912 051	819 720
Całkowite przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 092 963	1 439 023
Całkowite koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-1 601 616	-832 928

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

7. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

2012	Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia							Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	Wpływ na wynik finansowy okresu
		Zmiany z tytułu nabycia Polbanku	Utworzenie odpisów aktualizujących w okresie	Różnice kursowe	Spisania aktywów	Rozwiązanie odpisów	Reklasyfikacja	Inne zmiany	Sprzedaż wierzytelności	Różnice kursowe		
Odpisy na należności tworzone indywidualnie												
Należności od klientów indywidualnych	134 941	181 102	231 302	-1 707	-10 355	-121 204	5 983	0	-38 554	-4 011	377 497	-110 098
Należności od klientów mikro	157 439	59 708	186 306	-4	-11 831	-106 795	124 520	0	-35 926	-486	372 931	-79 511
Należności od dużych przedsiębiorstw	446 620	10 757	299 581	-10 552	-27 832	-130 516	10 343	0	0	0	598 401	-169 065
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	67 913	123 295	97 240	-596	-8 540	-62 025	-140 846	0	0	-1 953	74 488	-35 215
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	14 280	0	22 862	-450	0	-13 994	0	0	0	0	22 698	-8 868
Razem	821 193	374 862	837 291	-13 309	-58 558	-434 534	0	0	-74 480	-6 450	1 446 015	-402 757
Odpisy na należności tworzone grupowo (w tym: IBNI)												
Należności od banków	46	0	154	-2	0	-28	0	0	0	0	170	-126
Należności od klientów indywidualnych	21 094	1 151 488	219 375	-487	0	-153 378	0	-847	0	-3 804	1 233 441	-65 997
Należności od klientów mikro	27 495	239 126	196 893	-6	0	-131 974	17 662	3 268	0	-729	351 735	-64 919
Należności od dużych przedsiębiorstw	35 024	0	35 988	-825	628	-25 574	306	-343	0	0	45 204	-10 414
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	7 111	20 299	22 142	-29	-360	-19 814	-17 967	106	0	-1 887	9 601	-2 328
Należności od sektora publicznego	0	0	2 231	0	-2	-4 010	0	227	0	0	-1 554	1 779
Pozycje pozabilansowe	10 346	4 767	9 388	-104	0	-11 351	0	0	0	0	13 046	1 963
Razem	101 116	1 415 680	486 171	-1 453	266	-346 129	1	2 411	0	-6 420	1 651 643	-140 042
Odpisy razem	922 309	1 790 542	1 323 462	-14 762	-58 292	-780 663	1	2 411	-74 480	-12 870	3 097 658	-542 799

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

2011	Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia					Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	Wpływ na wynik finansowy okresu
		Utworzenie odpisów aktualizujących w okresie	Różnice kursowe	Spisania aktywów	Rozwiązanie odpisów	Reklasyfikacja	Sprzedaz wierzytelności	Różnice kursowe		
Odpisy na należności tworzone indywidualnie										
Należności od klientów indywidualnych	146 677	148 362	2 805	-874	-50 000	-17 686	-94 343	0	134 941	98 362
Należności od klientów mikro	159 359	94 700	1 732	-25 840	-73 859	1 347	0	0	157 439	20 841
Należności od dużych przedsiębiorstw	350 199	226 347	10 041	-24 320	-124 376	8 729	0	0	446 620	101 971
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	67 414	29 826	1 084	-6 927	-22 894	-590	0	0	67 913	6 932
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	11 285	9 337	350	0	-6 692	0	0	0	14 280	2 645
Razem	734 934	508 572	16 012	-57 961	-277 821	-8 200	-94 343	0	821 193	230 751
Odpisy na należności tworzone grupowo (w tym: IBNI)										
Należności od banków	0	46	0	0	0	0	0	0	46	46
Należności od klientów indywidualnych	5 410	2 939	432	0	0	12 313	0	0	21 094	2 939
Należności od klientów mikro	21 259	11 295	380	-30	-5 409	0	0	0	27 495	5 886
Należności od dużych przedsiębiorstw	32 966	6 403	748	0	-980	-4 113	0	0	35 024	5 423
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	3 955	3 959	73	0	-876	0	0	0	7 111	3 083
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	7 225	3 398	231	0	-508	0	0	0	10 346	2 890
Razem	70 815	28 040	1 864	-30	-7 773	8 200	0	0	101 116	20 267
Odpisy razem	805 749	536 612	17 876	-57 991	-285 594	0	-94 343	0	922 309	251 018

Zarówno w 2012 roku, jak i w 2011 roku na pozostałych klasach aktywów finansowych nie stwierdzono utraty wartości.

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

8. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat	2012	2011
Z tytułu działalności kredytowej	44 134	29 985
Z tytułu obsługi środków pieniężnych	21 704	23 756
Z tytułu działalności powierniczej	13 238	13 639
Z tytułu przelewów i innych transakcji płatniczych	137 633	90 054
Z tytułu zobowiązań gwarancyjnych	21 591	21 265
Z tytułu wpłat gotówkowych	14 030	16 194
Z tytułu obsługi i prowadzenia rachunków bankowych	51 000	35 770
Z tytułu obsługi akredytyw i inkasa dokumentowego	7 709	7 811
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	75 611	54 943
Pozostałe, w tym:	36 938	40 118
Z tytułu dystrybucji Otwartych Funduszy Inwestycyjnych	4 152	5 946
Z tytułu przygotowywania dokumentacji bankowej na zlecenie klientów	5 087	5 312
Razem	423 588	333 535
Koszty z tytułu prowizji i opłat	2012	2011
Z tytułu uiszczonych opłat maklerskich (w tym z tytułu działalności powierniczej)	-2 485	-2 651
Z tytułu kart płatniczych	-27 712	-5 433
Z tytułu usług akwizycyjnych	-2 658	-4 853
Z tytułu obsługi operacji banknotowych	-14 235	-16 070
Płacone instytucjom rozliczeniowym	-15 481	-6 676
Pozostałe, w tym:	-35 397	-11 499
Opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	-880	-3 048
Koszty transportu i ochrony gotówki	-7 926	0
Koszty wydruku i wysyłki wyciągów bankowych	-7 880	0
Koszty utrzymania bankomatów i terminali płatniczych	-9 618	0
Razem	-97 968	-47 183
Wynik z tytułu prowizji i opłat (w tym):	325 620	286 352
Całkowite przychody prowizyjne dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	410 350	319 896
Całkowite koszty prowizyjne dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-95 483	-44 532

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	2012	2011
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych	354 665	79 355
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową	25 935	18 008
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych, w tym:	8 254	3 284
Desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	105	-34
Przeznaczone do obrotu	875	0
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach kapitałowych	30	-44
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	388 884	100 603
Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	2012	2011
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	6 895	9 718
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-6 315	-10 027
Razem wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	580	-309
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	389 464	100 294

„Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych” zawiera zyski i straty na kontraktach swap, forward i opcjach, z wyjątkiem wydzielonego komponentu walutowego, stanowiącego różnicę kursową. „Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową” zawiera zyski i straty na kontraktach IRS oraz CIRS. Więcej informacji na temat instrumentów pochodnych zaprezentowano w nocie 16.

Zyski i straty na sprzedaży oraz wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, niebędących instrumentami pochodnymi, prezentowane są w pozycji „Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych”.

Dodatkowe informacje na temat instrumentów finansowych zabezpieczanych i zabezpieczających zaprezentowano w nocie 17.

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

10. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany	2012	2011
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane wynikające z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych	51 126	88 121
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane netto z wyceny pozostałych aktywów i pasywów	174 743	199 020
Razem wynik z pozycji wymiany	225 869	287 141

Pozycja „Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane wynikające z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych” zawiera poza komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych zrealizowany wynik na transakcjach spot.

Pozycja „Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane netto z wyceny pozostałych aktywów i pasywów” zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walucie obcej,

11. Ogólne koszty administracyjne

11.1.1. Wynagrodzenia

Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	2012	2011
Wynagrodzenia	-486 260	-335 281
Koszty ubezpieczeń społecznych, w tym:	-73 356	-43 293
ubezpieczenie emerytalne i rentowe	-72 413	-43 293
Koszty programów jubileuszowych	-11 933	-11 583
Pozostałe świadczenia pracownicze	-22 087	-18 159
Razem	-593 636	-408 316

11.1.2. Pozostałe ogólne koszty administracyjne

Pozostałe ogólne koszty administracyjne	2012	2011
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-166 774	-87 361
w tym koszty rat leasingowych	-122 713	-4 644
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-151 750	-76 792
Koszty marketingu	-46 630	-27 484
Koszty szkoleń	-14 102	-13 497
Koszty pozostałych rat leasingowych	-9 970	0
Koszty usług konsultingowych	-61 589	-48 966
Pozostałe koszty rzeczowe	-87 973	-69 037
Koszty prowizji placonych pośrednikom finansowym	-5 190	0
Składka i wpłaty na rzecz BFG	-34 900	-18 038
Amortyzacja	-143 823	-85 822
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-72 563	-43 905
Amortyzacja wartości niematerialnych	-71 260	-41 917
Razem	-722 701	-426 997

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

12. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	2012	2011
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	48 297	18 816
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw	6 608	15 484
Wynik z tytułu sprzedaży składników majątku trwałego	3 328	1 947
Przychody z tytułu odwrócenia trwałego odpisów aktualizujących wartość innych aktywów	48 934	0
Przychody z tytułu odzysków na aktywach spisanych przez Grupę	8 302	11 498
Przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Grupy	8 567	7 760
Pozostałe przychody operacyjne – inne	12 384	16 794
Razem	136 420	72 299

Pozostałe koszty operacyjne	2012	2011
Koszty z tytułu działalności niebankowej	-20 322	0
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	-4 055	-20 381
Koszty z tytułu utraty wartości majątku trwałego	-18 148	0
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-9 553	-3 203
Koszty windykacji	-22 951	-8 960
Pozostałe koszty operacyjne – inne	-25 459	-8 225
Razem	-100 488	-40 769

Przychody z tytułu odwrócenia utraty wartości w wysokości 48 509 tys zł dotyczą odwrócenia odpisów aktualizujących należności Grupy z tytułu podatku od towarów i usług (por. nota 32 skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

13. Podatek dochodowy

ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2012 ROKU	STAN NA POCZĄTEK OKRESU			ZMIANA Z TYTUŁU NABYCIA POLBANKU			POZOSTAŁE ZMIANY			STAN NA KONIEC OKRESU			
	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Rachunek zysków i strat	Korekta podatku odroczonego z tytułu rozpoznania wartości firmy	Pozostałe dochody całkowite	Rachunek zysków i strat	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Korekta podatku odroczonego z tytułu rozpoznania wartości firmy	Pozostałe dochody całkowite
Aktywa z tytułu podatku odroczonego													
Odsetki naliczone do zapłaty (koszt), z tego:	11 601	11 601	0	17 017	0	0	0	2 341	0	30 959	30 959	0	0
Odsetki od depozytów	10 952	10 952	0	16 253	0	0	0	3 106	0	30 311	30 311	0	0
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	649	649	0	763	0	0	0	-764	0	648	648	0	0
Dyskonto od papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (bez komponentu walutowego), papierów wartościowych	16 344	16 344	0	-5 685	0	0	0	19 725	0	30 385	30 385	0	0
Ujemne różnice kursowe	61 030	61 030	0	0	0	0	0	-39 601	0	21 429	21 429	0	0
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	14 546	14 546	0	16 634	0	0	0	-2 843	0	28 337	28 337	0	0
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za koszty uzyskania przychodów	75 691	75 691	0	312 139	0	0	0	12 221	0	400 050	400 050	0	0
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	158 710	158 710	0	0	0	0	0	47 344	0	206 054	206 054	0	0
Pozostałe rezerwy	36	36	0	27	0	0	0	472	-110	425	425	0	0
Koszty do zapłaty	29 697	29 697	0	17 217	0	0	0	103	16 410	63 428	63 428	0	0
Pozostałe aktywa	2 250	2 250	0	12	18 097	0	0	912	-1 224	20 047	2 595	17 452	0
Strata podatkowa do rozliczenia w okresach przyszłych	17 806	17 806	0	144	0	0	0	1 016	-10 125	8 841	8 841	0	0
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	387 711	387 711	0	357 505	18 097	0	2 504	44 138	0	809 955	792 503	17 452	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego													
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	51 381	51 381	0	27 020	0	0	0	6 858	0	85 259	85 259	0	0
Odsetki od kredytów	47 073	47 073	0	23 260	0	0	0	7 615	0	77 948	77 948	0	0
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	3 978	3 978	0	3 760	0	0	0	-817	0	6 921	6 921	0	0
Dyskonto od papierów wartościowych	330	330	0	0	0	0	0	60	0	390	390	0	0
Wycena obligacji i finansowania	38 763	38 763	0	710	0	0	0	-9 819	0	29 654	29 654	0	0
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (bez komponentu walutowego), papierów wartościowych	23 456	23 456	0	-7 852	0	0	0	26 046	122	41 772	41 650	0	122
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	6 725	6 725	0	58 658	0	0	0	-6 315	0	59 068	59 068	0	0
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	20 243	20 243	0	8 041	0	0	0	507	-4 694	24 097	24 097	0	0
Pozostałe rezerwy	4 134	4 134	0	634	51 376	0	0	7	5 531	61 682	11 203	50 479	0
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	144 702	144 702	0	87 211	51 376	0	514	17 607	122	301 532	250 931	50 479	122
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	243 009	243 009	0	270 294	-33 279	0	1 991	26 530	-122	508 423	541 572	-33 027	-122
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	243 009	243 009	0	270 294	-33 279	0	1 991	26 530	-122	508 423	541 572	-33 027	-122
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Noty objaśniające do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2011 ROKU	STAN NA POCZĄTEK OKRESU			POZOSTAŁE ZMIANY			STAN NA KONIEC OKRESU		
	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego									
Odsetki naliczone do zaplacenienia (koszt), z tego:	8 725	8 725	0	2 877	0	11 602	11 602	0	
Odsetki od depozytów	8 290	8 290	0	2 663	0	10 953	10 953	0	
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	435	435	0	214	0	649	649	0	
Dyskonto od papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (bez komponentu walutowego), papierów wartościowych	68 071	68 071	0	-51 728	0	16 343	16 343	0	
Ujemne różnice kursowe	73 291	73 291	0	-12 261	0	61 030	61 030	0	
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	14 677	14 677	0	-131	0	14 546	14 546	0	
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za koszty uzyskania przychodów	37 886	37 886	0	12 888	0	50 774	50 774	0	
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	192 292	192 292	0	-8 667	0	183 625	183 625	0	
Pozostałe rezerwy	1 617	1 617	0	-1 580	0	37	37	0	
Koszty do zaplacenienia	25 341	25 341	0	4 355	0	29 696	29 696	0	
Pozostałe aktywa	2 073	2 073	0	178	0	2 251	2 251	0	
Strata podatkowa do rozliczenia w okresach przyszłych	0	0	0	17 806	0	17 806	17 806	0	
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	423 972	423 972	0	-36 262	0	387 710	387 710	0	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego									
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	10 866	10 866	0	1 733	0	12 599	12 599	0	
Odsetki od kredytów	6 350	6 350	0	1 941	0	8 291	8 291	0	
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	2 450	2 450	0	1 527	0	3 977	3 977	0	
Dyskonto od papierów wartościowych	2 066	2 066	0	-1 735	0	331	331	0	
Wycena obligacji i finansowania	64 612	64 612	0	12 933	0	77 545	77 545	0	
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (bez komponentu walutowego), papierów wartościowych	70 429	70 429	0	-46 974	0	23 455	23 455	0	
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	7 911	7 911	0	-1 185	0	6 726	6 726	0	
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	26 089	26 089	0	-5 846	0	20 243	20 243	0	
Pozostałe rezerwy	2 876	2 876	0	1 257	0	4 133	4 133	0	
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	182 783	182 783	0	-38 082	0	144 701	144 701	0	
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	241 189	241 189	0	1 820	0	243 009	243 009	0	
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	241 189	241 189	0	1 820	0	243 009	243 009	0	
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	0	0	0	0	0	0	0	0	

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej	2012	2011
Zysk brutto	29 800	438 706
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	-5 662	-83 354
Wpływ na podatek kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	-16 644	-15 455
Wpływ na podatek przychodów niepodlegających opodatkowaniu, w tym:	629	3 250
przychodów z tytułu dywidend	0	-3 251
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-21 676	-98 810

Uzgodnienie podatku odniesionego do rachunku zysków i strat	2012	2011
Podatek dochodowy bieżący	-48 212	-94 019
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	6	-6 611
Podatek odroczony:	26 530	1 820
Powstanie i odwrócenie się różnic	26 530	1 820
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-21 676	-98 810

W odniesieniu do wymogów MSR 12.81f nierozpoznana wartość zobowiązania z tytułu podatku odroczonego, która powstałaby z tytułu różnicy przejściowej od aktywów netto spółek zależnych w wypadku zbycia udziałów Jednostki Dominującej w tych spółkach wynosi 34 641 tys. zł (27 395 tys. zł na koniec 2011 roku). Bank nie ma intencji sprzedaży spółek zależnych w przewidywalnej przyszłości.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

14. Kasa i środki w Banku Centralnym

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Środki pieniężne w kasie	1 315 177	438 066
Środki w banku centralnym poza rezerwami obowiązkowymi	684 924	112 205
Rezerwy obowiązkowe w banku centralnym	1 099 841	572 969
Razem	3 099 942	1 123 240

Grupa może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego. Grupa musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej. Deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w grudniu 2012 roku wynosiła: 1 162 872 tys. zł, w grudniu 2011 roku wynosiła: 665 482 tys. zł. Środki te są oprocentowane w wysokości 0,9 stopy redyskontowej weksli w NBP. Na dzień 31 grudnia 2012 roku oprocentowanie to wynosiło 4,05% (na dzień 31 grudnia 2011 roku 4,275%).

15. Należności od banków

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Depozyty zabezpieczające	110 668	118 447
Środki na rachunkach bieżących	86 131	74 591
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	45 386	49 902
Lokaty w innych bankach	4 193	36 662
Należności od banków brutto:	246 378	279 602
Odpisy z tytułu utraty wartości	-170	-46
Należności od banków netto:	246 208	279 556

Należności od banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku całość salda pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone bankom” oraz pozycji „Lokaty w innych bankach” stanowiły należności o zmiennej stopie procentowej, analogicznie w 2011 roku. Średnie oprocentowanie lokat w innych bankach oraz kredytów udzielonych innym bankom w 2012 roku wynosiło 4,37%. Kwota należności długoterminowych od banków na koniec 2012 roku wynosiła 37 865 tys. zł (44 056 tys. zł na koniec 2011 roku)

Według stanu na 31 grudnia 2011 oraz 2012 roku wartość papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów wynosiła 5 000 tys. zł.

Zasady ewidencji transakcji z przyrzeczeniem odkupu opisano w punkcie 2.1.10. Zarówno na koniec roku 2012 jak i na koniec 2011 roku nie wystąpiły transakcje typu: „sell buy back” i „buy sell back”.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

16. Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane

16.1.1. Pochodne instrumenty finansowe

Grupa wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia, jak również na potrzeby niezwiązane z rachunkowością zabezpieczeń:

- walutowe transakcje terminowe,
- opcje walutowe,
- instrumenty stóp procentowych.

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące niezrealizowane transakcje spot.

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych).

Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap w przypadku tych transakcji nie następuje zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Grupy stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Grupa ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za narażenie na ryzyko walutowe lub ryzyko zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Grupą a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Grupa jest narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2012			31 grudnia 2011		
	Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe		Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania		Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowych w portfelu handlowym						
Walutowe kontrakty (fx swap if fx forward)	20 071 100	332 684	220 317	27 645 724	507 194	373 259
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	659 092	5 803	5 808	647 472	5 142	5 152
Razem walutowe instrumenty pochodne	20 730 192	338 487	226 125	28 293 196	512 336	378 411
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	2 851 509	112 635	116 624	2 186 530	76 283	80 001
Forward Rate Agreement (FRA)	300 000	0	734	0	0	0
Razem instrumenty pochodne dla stóp procentowych	3 151 509	112 635	117 358	2 186 530	76 283	80 001
Razem	23 881 701	451 122	343 483	30 479 726	588 619	458 412
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne						
Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	1 364 300	21 626	1 492	0	0	0
Razem	1 364 300	21 626	1 492	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą						
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	138 180	0	23 287	0	0	16 879
Razem	138 180	0	23 287	0	0	16 879

Okolo 80% transakcji dokonywanych przez Bank to transakcje walutowe zawierane z innymi instytucjami finansowymi. Kierownictwo ustaliło limity na poszczególne instytucje finansowe, które określają wartość transakcji, jaka może być zawarta z jednym kontrahentem.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

16.1.2. Instrumenty wbudowane

Do instrumentów wbudowanych Grupa zalicza instrumenty pochodne wbudowane w produkty strukturyzowane. Instrumenty te oddzielane są od umowy zasadniczej i prezentowane w pozycji Pochodne instrumenty finansowe. Do instrumentów takich zaliczane są również obligacje zamienne na akcje (nota 18).

17. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia wartości godziwej udzielonego kredytu o stałej stopie procentowej. Instrumentem zabezpieczającym jest swap na stopę procentową, gdzie Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową a otrzymuje kupon oparty o stopę zmienną.

Pod koniec grudnia 2005 roku Jednostka Dominująca udzieliła na okres 15 lat kredytu o stałej stopie procentowej w wartości nominalnej 45 mln EUR, zabezpieczając go transakcją swap na stopę procentową w wartości nominalnej 44,9 mln EUR. Wartość zmiany wyceny kredytu i transakcji zabezpieczającej według stanu na dzień 31 grudnia 2012 i 2011 roku zaprezentowano w poniższych tabelach. Informacje na temat części nieefektywnej zabezpieczenia odniesionej do wyniku finansowego prezentuje nota 9.

	Wartość nominalna	Zyski i straty z wyceny
31 grudnia 2012		
Instrument zabezpieczany	138 199	6 895
Instrument zabezpieczający	138 180	-6 315
31 grudnia 2011		
Instrument zabezpieczany	156 313	9 718
Instrument zabezpieczający	156 271	-10 027

Grupa stosuje także rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat opartych o zmienną stopę WIBOR, wynikającej z ryzyka zmiany stóp procentowych oraz ryzyka kursowego. Instrumentem zabezpieczającym jest walutowy swap na stopę procentową, gdzie Grupa płaci kupon oparty o stopę CHF LIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF oraz złotych polskich.

Wartości nominalne i godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających:

	Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
31 grudnia 2012			
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge)			
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	1 364 300	21 626	1 491

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kwoty rozpoznane w rachunku wyników i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) w 2012 roku prezentuje poniższe zestawienie.

Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	645
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	5 167
Nieefektywa część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku wyników.	0

Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych w 2011 roku.

18. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Obligacje i bony wyemitowane przez Skarb Państwa	385 599	361 248
Obligacje zamienne na akcje	90 958	94 056
Inne aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	8 287 065	5 862 167
Razem	8 763 622	6 317 471

Aktywa finansowe wyznaczone jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przy początkowym ujęciu	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Obligacje wyemitowane przez pozostałe podmioty - obligacje korporacyjne	59 529	28 671
Razem	59 529	28 671

Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są oprocentowane w oparciu o zmienne rynkowe stopy procentowe. Dodatkowe informacje na temat pochodnych instrumentów finansowych prezentuje nota 16.

W pozycji „Inne aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej” zaprezentowano papiery wartościowe wykorzystywane jako element służący regulacji płynności Grupy. W ramach tych pozycji następuje realizacja krótkoterminowych zysków ze sprzedaży tych instrumentów. Całość salda stanowią bony pieniężne NBP.

Obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia.

W związku z powyższym, zgodnie z pkt. C11 „Wskazówek implementacyjnych MSR 39”, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany według zamortyzowanego kosztu pomniejszonego o utratę wartości. Odsetki naliczone od tych obligacji wyniosły 3 900 tys. zł według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz 4 130 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 roku. Realizacja aktywa nastąpi poprzez wykup obligacji. Grupa nie przewiduje wykorzystania opcji zamiany na akcje.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kwota należności długoterminowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej na koniec 2012 roku wynosiła 387 263 tys. zł (249 503 tys. zł na koniec 2011 roku).

19. Inwestycyjne papiery wartościowe

2012	Stan na 1 stycznia	Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	Zwiększenia (zakupy)	Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	Różnice kursowe	Utrata wartości	Stan na 31 grudnia
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności							
Obligacje skarbowe	540 153	0	1 056	0	0	0	541 209
Razem utrzymywane do terminu zapadalności	540 153	0	1 056	0	0	0	541 209
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							
Udziały kapitałowe	28 932	15 100	750	0	-16	0	44 766
Razem dostępne do sprzedaży	28 932	15 100	750	0	-16	0	44 766
Razem	569 085	15 100	1 806	0	-16	0	585 975

2011	Stan na 1 stycznia	Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	Zwiększenia (zakupy)	Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	Różnice kursowe	Utrata wartości	Stan na 31 grudnia
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności							
Obligacje skarbowe	199 260	0	340 893	0	0	0	540 153
Razem utrzymywane do terminu zapadalności	199 260	0	340 893	0	0	0	540 153
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							
Udziały kapitałowe	28 970	0	0	-50	12	0	28 932
Razem dostępne do sprzedaży	28 970	0	0	-50	12	0	28 932
Razem	228 230	0	340 893	-50	12	0	569 085

Informacje na temat wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych prezentuje nota 38. Na dzień 31 grudnia 2012 oraz 2011 roku nie utworzono dodatkowych odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych. W księgach Jednostki Dominującej uwzględniony jest łączny odpis w kwocie 12 200 tys. zł.

Kwota należności długoterminowych z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych na koniec 2012 roku wynosiła 538 262 tys. zł (567 236 tys. zł na koniec 2011 roku)

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej	31 grudnia 2012			31 grudnia 2011		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Klienci indywidualni	21 370 960	1 610 580	19 760 380	3 968 935	156 034	3 812 901
Klienci mikro	5 930 270	727 806	5 202 464	3 398 168	184 934	3 213 234
Duże przedsiębiorstwa	13 815 787	643 684	13 172 103	14 707 433	481 644	14 225 789
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 426 182	79 444	1 346 738	1 613 014	75 024	1 537 990
Sektor publiczny	46 436	227	46 209	148 853	0	148 853
Razem	42 589 635	3 061 741	39 527 894	23 836 403	897 636	22 938 767

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej							
31 grudnia 2012							
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNI	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	19 561 758	110 411	584 689	378 251	1 224 514	1 121 919	19 760 380
Należności od klientów mikro	5 004 728	71 932	621 414	372 840	304 128	283 034	5 202 464
Należności od dużych przedsiębiorstw	12 539 128	45 282	1 276 659	598 402	0	0	13 172 103
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 329 178	4 836	96 875	74 486	128	121	1 346 738
Należności od sektora publicznego	46 436	227	0	0	0	0	46 209
Razem	38 481 228	232 688	2 579 637	1 423 979	1 528 770	1 405 074	39 527 894

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej							
31 grudnia 2011							
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNI	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	3 800 503	21 094	168 432	134 940	0	0	3 812 901
Należności od klientów mikro	3 157 472	27 495	240 696	157 439	0	0	3 213 234
Należności od dużych przedsiębiorstw	13 585 818	35 024	1 121 615	446 620	0	0	14 225 789
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 503 840	7 111	109 174	67 913	0	0	1 537 990
Należności od sektora publicznego	148 853	0	0	0	0	0	148 853
Razem	22 196 486	90 724	1 639 917	806 912	0	0	22 938 767

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. W saldzie kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględnione zostały należności z tytułu leasingu finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Należności z tytułu leasingu finansowego

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:	4 575 478	5 147 747
Nie dłuższym niż 1 rok	1 876 236	2 186 931
Od roku do 5 lat	2 459 505	2 641 274
Powyżej 5 lat	239 737	319 542
Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego:	512 624	622 404
Nie dłuższym niż 1 rok	220 648	268 902
Od roku do 5 lat	249 245	299 905
Powyżej 5 lat	42 731	53 597
Bieżąca wartość przyszłych rat leasingu finansowego	4 062 854	4 525 343
Bieżąca wartość przyszłych rat leasingu finansowego o terminie zapadalności:	4 062 854	4 525 343
Nie dłuższym niż rok	1 655 588	1 918 029
Od roku do 5 lat	2 210 260	2 341 369
Powyżej 5 lat	197 006	265 945

Charakterystyka portfela

Struktura portfela leasingowego (wg wartości netto) z podziałem na rodzaje środków:

Charakterystyka portfela z podziałem na rodzaj środków (wg wartości netto)	31 grudnia 2012	%	31 grudnia 2011	%
Leasing środków transportu	2 866 982	75%	3 261 242	75%
Leasing nieruchomości	456 195	11%	434 832	10%
Leasing maszyn i urządzeń	547 543	14%	652 248	15%
Razem	3 870 720	100%	4 348 322	100%

W transakcjach leasingu finansowego nie występuje niegwarantowana wartość rezydualna przedmiotów leasingu. Korzystający nabywają przedmiot leasingu po zakończeniu umowy w cenie ustalonej na poziomie niższym niż wartość rynkowa. Sporadycznie występuje gwarancja nabycia przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy leasingu przez podmioty trzecie.

Charakterystyka portfela leasingowego dla umów zawartych w roku:

Charakterystyka portfela leasingowego dla umów zawartych w roku	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Maszyny i urządzenia		
Cena zakupu	314 123	384 732
Wartość finansowana	270 940	327 134
Średnia długość kontraktu (w miesiącach)	45,55	45,77
Liczba kontraktów	2 184	2 877
Środki transportu		
Cena zakupu	1 600 754	1 990 182
Wartość finansowana	1 337 951	1 678 672

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Średnia długość kontraktu (w miesiącach)	42,54	42,47
Liczba kontraktów	13 236	16 414
Nieruchomości		
Cena zakupu	65 160	130 748
Wartość finansowana	50 379	118 931
Średnia długość kontraktu (w miesiącach)	120,00	164,44
Liczba kontraktów	14	32
Razem		
Cena zakupu	1 980 037	2 505 662
Wartość finansowana	1 659 270	2 124 737
Średnia długość kontraktu (w miesiącach)	45,56	49,34
Liczba kontraktów	15 434	19 323
Niezrealizowane przychody odsetkowe		
	Umowy zawarte w 2012 roku – stan na 31 grudnia 2012	Umowy zawarte w 2011 roku – stan na 31 grudnia 2011
1-3 miesiące	26 598	34 273
3 miesiące - 1 rok	67 046	87 660
1 rok - 5 lat	114 913	139 730
Powyżej 5 lat	9 752	4 556
Razem	218 309	266 219
Suma minimalnych opłat leasingowych		
	Umowy zawarte w 2012 roku – stan na 31 grudnia 2012	Umowy zawarte w 2011 roku – stan na 31 grudnia 2011
1-3 miesiące	143 728	155 459
3 miesiące - 1 rok	390 331	460 734
1 rok - 5 lat	1 137 834	1 364 053
Powyżej 5 lat	63 644	39 626
Razem	1 735 537	2 019 872

Kwota należności długoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom na koniec 2012 roku wynosiła 30 051 447 tys. zł (14 944 869 tys. zł na koniec 2011 roku).

Informacje na temat bilansowej wartości odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, prezentuje nota 7.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

21. Wartości niematerialne

2012	Wartość firmy	Marka „Polbank”	Relacje z klientami	Prawa użytkownika przez grupę	Oprogramowanie komputerowe	Oprogramowanie komputerowe w budowie	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO								
Stan na 1 stycznia	0	0	0	67	352 828	33 361	2 891	389 147
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	33 279	200 000	70 400	31	210 589	18 715	26 329	559 343
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	33 279	200 000	70 400	0	153 897	16 195	0	473 771
Zmiana z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	0	0	0	0	98	0	0	98
Zwiększenie bezpośrednie w ciągu roku	0	0	0	31	5 847	53 267	26 329	85 474
Przejęcie do użytkowania	0	0	0	0	50 747	-50 747	0	0
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	0	0	0	-7 923	-5 422	0	-13 345
Stan na 31 grudnia	33 279	200 000	70 400	98	555 494	46 654	29 220	935 145
UMORZENIE								
Stan na 1 stycznia	0	0	0	34	189 586	0	0	189 620
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	0	0	0	0	66 047	0	0	66 047
Zmiana z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	0	0	0	0	97	0	0	97
Amortyzacja okresu	0	0	4 723	26	66 868	0	0	71 617
Zmniejszenia w ciągu roku	0	0	0	0	-3 157	0	0	-3 157
Stan na 31 grudnia	0	0	4 723	60	319 441	0	0	324 224
ODPISY AKTUALIZUJĄCE								
Stan na początek okresu	0	0	0		0	0	0	0
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	0	0	0		-2 701	0	0	-2 701
Zwiększenia	0	0	0		-3 609	0	0	-3 609
Zmniejszenia	0	0	0		0	0	0	0
Stan na koniec okresu	0	0	0		-6 310	0	0	-6 310
WARTOŚĆ NETTO								
Stan na 1 stycznia	0	0	0	33	163 242	33 361	2 891	199 527
Stan na 31 grudnia	33 279	200 000	65 677	38	229 743	46 654	29 220	604 611

W 2012 roku i 2011 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do wartości niematerialnych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Grupa zalicza do wartości niematerialnych wartość firmy, markę „Polbank” i relacje z klientami, które zostały rozpoznane w wyniku transakcji połączenia z Polbankiem (szczegóły ujęto w nocie 5. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Marka „Polbank”, posiada nieokreślony okres użytkowania, w związku z tym, zgodnie z MSR 38.107, nie jest amortyzowana, natomiast podlega corocznym testom na utratę wartości. Na dzień 31 grudnia 2012 roku

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Jednostka Dominująca przeprowadziła test na utratę wartości wartości marki „Polbank” – nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisu aktualizującego z tego tytułu (por. informacje w nocie 4.2.3. skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Test na utratę wartości marki „Polbank” oraz wartości firmy został opisany w nocie 4.4.

Relacje z klientami są amortyzowane w okresie 10 lat, oraz podlegają okresowym testom na utratę wartości (por. nota 2.1.15.1.2. skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Inna istotną pozycję wartości niematerialnych stanowi główny system operacyjny Jednostki Dominującej. Wartość początkowa inwestycji wynosiła 103 492 tys. zł, bieżąca wartość inwestycji wynosi 17 201 tys. zł, pozostały okres amortyzacji wynosi 2 lata. Jeżeli okres amortyzacji zostałby skrócony o 1 rok, to bieżąca wartość inwestycji wynosiłaby 12 901 tys. zł.

2011	Prawa użytkowane przez Grupę	Oprogramowanie komputerowe	Oprogramowanie komputerowe w budowie	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na 1 stycznia	64	303 022	47 125	3 794	354 005
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	3	54 613	-11 739	-903	41 974
Zwiększenie bezpośrednie w ciągu roku	3	6 289	36 643	0	42 935
Przejęcie do użytkowania	0	48 324	-48 382	-903	-961
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	-4 806	-2 025	0	-6 831
Stan na 31 grudnia	67	352 829	33 361	2 891	389 148
UMORZENIE					
Stan na 1 stycznia	23	151 656	0	0	151 679
Amortyzacja okresu	12	42 525	0	0	42 537
Zmniejszenia w ciągu roku	0	-4 595	0	0	-4 595
Stan na 31 grudnia	35	189 586	0	0	189 621
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	0	0	0	0	0
Zwiększenia	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
Stan na koniec okresu	0	0	0	0	0
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na 1 stycznia	41	151 366	47 125	3 794	202 326
Stan na 31 grudnia	32	163 243	33 361	2 891	199 527

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

22. Rzeczowe aktywa trwałe

2012	Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO							
Stan na 1 stycznia	125 957	150 363	138 210	12 698	1 593	173	428 994
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	162 438	141 764	40 719	36 223	24 037	5 796	410 977
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	136 307	124 994	0	28 556	1 170	0	291 027
Zmiana z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	22 672	2 874	0	6 346	63	0	31 955
Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	3 078	6 674	37 032	1 225	30 500	5 796	84 305
Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji	381	7 222	3 687	96	-7 696	0	3 690
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	-12 947	-11 609	-33 213	-2 515	-707	0	-60 991
Stan na 31 grudnia	275 448	280 518	145 716	46 406	24 923	5 969	778 980
UMORZENIE							
Stan na 1 stycznia	90 491	118 486	29 555	8 389	0	0	246 921
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	47 545	74 829	0	19 296	0	0	141 670
Zmiana z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	7 834	2 622	0	3 292	0	0	13 749
Amortyzacja okresu	22 040	25 998	21 346	4 203	0	0	73 587
Zmniejszenia w ciągu roku	-6 107	-10 512	-13 204	-1 763	0	0	-31 586
Stan na 31 grudnia	161 803	211 423	37 697	33 417	0	0	444 341
ODPISY AKTUALIZUJĄCE							
Stan na 1 stycznia	-223	-341	-2 636	-63	0	0	-3 263
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	-1 722	-1 342	0	0	0	0	-3 064
Zwiększenia	-15 048	-2 379	-1 851	-1 263	0	0	-20 541
Zmniejszenia	1 196	245	1 189	53	0	0	2 683
Stan na 31 grudnia	-15 797	-3 817	-3 298	-1 273	0	0	-24 185
WARTOŚĆ NETTO							
Stan na 1 stycznia	35 243	31 536	106 019	4 246	1 593	173	178 810
Stan na 31 grudnia	97 848	65 278	104 721	11 715	24 923	5 969	310 454

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

2011	Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO							
Stan na 1 stycznia	128 581	140 577	84 282	11 479	2 126	34	367 079
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	3 761	17 694	80 668	2 163	-375	139	104 050
Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	2 945	14 569	80 668	1 731	3 941	139	103 993
Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji	816	3 125	0	432	-4 316	0	57
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	-6 385	-7 909	-26 740	-945	-156	0	-42 135
Stan na 31 grudnia	125 957	150 362	138 210	12 697	1 595	173	428 994
UMORZENIE							
Stan na 1 stycznia	79 507	114 748	19 236	8 444	0	0	221 935
Amortyzacja okresu	15 690	11 327	15 530	878	0	0	43 425
Zmniejszenia w ciągu roku	-4 706	-7 589	-5 227	-917	0	0	-18 439
Stan na 31 grudnia	90 491	118 486	29 539	8 405	0	0	246 921
ODPISY AKTUALIZUJĄCE							
Stan na 1 stycznia	-121	-427	-7 674	-254	0	0	-8 476
Zwiększenia	-102	0	0	0	0	0	-102
Zmniejszenia	0	86	5 038	191	0	0	5 315
Stan na 31 grudnia	-223	-341	-2 636	-63	0	0	-3 263
WARTOŚĆ NETTO							
Stan na 1 stycznia	48 953	25 402	57 372	2 781	2 126	34	136 668
Stan na 31 grudnia	35 243	31 535	106 035	4 229	1 595	173	178 810

W 2012 roku i 2011 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

23. Inne aktywa

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Aktywa finansowe brutto, w tym:		
Inkaso weksli i czeków	294	983
Dłużnicy różni	104 179	32 454
Rozrachunki z biurami maklerskimi – należności	960	221
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – należności	70 283	50 423
Aktywa finansowe brutto razem	175 716	84 081
Odpisy aktualizujące	-6 307	-417
Aktywa finansowe netto razem	169 409	83 664
Aktywa niefinansowe brutto, w tym:		
Koszty zapłacone z góry	156 763	254 535
Przychody do otrzymania	2 795	317
Aktywa przejęte za długi	11 026	32 351
Inne	5 792	1 389
Rozrachunki publiczno - prawne	160 414	16 667
Aktywa niefinansowe brutto razem	336 790	305 259
Odpisy aktualizujące	-56 412	-92 521
Aktywa niefinansowe netto razem	280 378	212 738
Razem	449 787	296 402

Kwota należności długoterminowych na koniec 2012 roku wynosiła 66 684 tys. zł (56 782 tys. zł w 2011 roku). Aktywa przejęte za długi ujmowane są w wartości godziwej.

Rozliczenia publiczno prawne zawierają przede wszystkim kwotę należności spornych z tytułu nadpłaconego podatku. Na dzień 31 grudnia 2012 roku należności z tytułu podatku od towarów i usług (98 520 tys. zł) oraz należności z tytułu nadpłaty w podatku od środków transportowych (56 tys. zł); na 31 grudnia 2011 roku – należności z tytułu podatku od towarów i usług (16 436 tys. zł) oraz należności z tytułu nadpłaty w podatku od środków transportowych (141 tys. zł).

Rozliczenia publiczno prawne zawierają także należności sporne z tytułu nadpłaconego podatku, w kwocie 63 630 tys. zł, przez Jednostkę Dominującą. Zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej, potwierdzonego opiniami zewnętrznych doradców podatkowych, kwoty nadpłaconego podatku są w pełni odzyskiwalne.

W kosztach zapłaconych z góry najistotniejszą pozycję stanowią koszty składek ubezpieczeniowych, którymi Grupa obciąża leasingobiorców w okresach przyszłych w wysokości 110 256 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 roku (na dzień 31 grudnia 2011 roku w wysokości: 117 784 tys. zł).

Aktywa przejęte za długi ujmowane są w wartości godziwej i są to przede wszystkim przedmioty leasingu, które będą podlegały sprzedaży, bądź ponownemu leasingowi.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość innych należności	2012	2011
Stan odpisu na dzień 1 stycznia	91 765	92 775
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	3 040	0
Zmiana z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	2 485	0
Utworzenie odpisów na utratę wartości	3 454	18 008
Wykorzystanie odpisów	-944	-17 845
Odwrócenie odpisów na utratę wartości	-37 081	0
Stan odpisu na dzień 31 grudnia	62 719	92 938

Odpis aktualizujący wartość innych aktywów w wysokości 55 994 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 roku dotyczy należności Grupy z tytułu podatku od towarów i usług (88 650 tys. zł w 2011 roku).

24. Zobowiązania wobec banków

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Rachunki bieżące	813 589	438 526
Depozyty terminowe	3 602 907	406 914
Kredyty otrzymane	10 010 153	7 667 785
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0	0
Razem	14 426 649	8 513 225

Zobowiązania wobec banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec banków na koniec 2012 roku wynosiła 9 772 578 tys. zł (2 954 839 tys. zł na koniec 2011 roku).

25. Zobowiązania wobec klientów

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	16 866 128	6 646 504
Zobowiązania wobec klientów mikro	1 719 168	1 566 535
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstwa	11 340 703	9 232 626
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2 250 099	2 159 177
Zobowiązania wobec sektora publicznego	9 810	28 630
Razem	32 185 908	19 633 472
W tym:		
środkami na rachunkach bieżących	13 707 487	5 470 363
naliczone odsetki	111 786	34 280

Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec klientów na koniec 2012 roku wynosiła 1 149 982 tys. zł (621 760 tys. zł na koniec 2011 roku).

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

26. Zobowiązania podporządkowane

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Pożyczka o wartości 270 milionów zł z terminem zapadalności w 2013 roku	273 718	273 519
Pożyczka o wartości 25 milionów EUR z terminem zapadalności w 2017 roku	102 493	110 816
Pożyczka o wartości 200 milionów CHF z terminem zapadalności w 2020 roku	684 231	0
Razem	1 060 442	384 335

Pożyczki podporządkowane są płatne przez Jednostkę Dominującą w terminie zapadalności. W 2012 oraz w 2011 roku Jednostka Dominująca nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań. Pożyczki nie są dodatkowo zabezpieczone.

Zgodnie z decyzjami Komisji Nadzoru Bankowego, Jednostka Dominująca może zaliczać zobowiązania podporządkowane do funduszy własnych, poza pożyczką o wartości 200 milionów CHF z terminem zapadalności w 2020 roku, która nie może być zaliczona do funduszy własnych Grupy. Na użytek wyliczenia funduszy własnych Grupy, kwoty stanowiące pożyczki podporządkowane zaliczane na poczet funduszy ulegają stopniowej amortyzacji zgodnie z regulacjami Nadzoru Finansowego.

Kwota zobowiązań podporządkowanych długoterminowych na koniec 2012 roku wynosiła 786 724 tys. zł (384 335 tys. zł na koniec 2011 roku).

27. Pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Zobowiązania finansowe , w tym:		
Rozrachunki międzybankowe	75 655	127 111
Rozrachunki z biurami maklerskimi	1 097	74
Wierzyciele różni	62 706	94 024
Zobowiązania z tytułu rozliczeń z tytułu kart płatniczych	12 254	567
Zobowiązania finansowe razem	151 712	221 776
Zobowiązania niefinansowe , w tym:		
Przychody pobierane z góry	37 856	43 716
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	246 537	118 781
Rozrachunki publiczno-prawne	39 755	33 597
Pozostałe	33 182	2 328
Zobowiązania niefinansowe razem	357 330	198 422
Razem	509 042	420 198

Kwota zobowiązań długoterminowych wyniosła na dzień 31 grudnia 2012 roku 42 224 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2011 roku 22 289 tys. zł.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

28. Grupa jako leasingobiorca

W przypadku leasingu operacyjnego, gdzie Grupa jest leasingobiorcą, minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Poniżej 1 roku	148 454	77 064
Od 1 roku do 5 lat	268 580	176 360
Powyżej 5 lat	11 174	12 987
Razem	428 208	266 411

Wymienione w tabeli zobowiązania związane są z zawartymi umowami leasingu operacyjnego budynków lub lokali na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, leasingu operacyjnego samochodów oraz z dzierżawą urządzeń informatycznych.

29. Grupa jako leasingodawca

Wartość środków trwałych oddanych w leasing operacyjny prezentują poniższe zestawienia:

2012	Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	Środki transportu	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO			
Stan na 1 stycznia	474	127 525	127 999
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	0	36 567	36 567
Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	0	36 567	36 567
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	-27 550	-27 550
Stan na 31 grudnia	474	136 542	137 016
UMORZENIE			
Stan na 1 stycznia	87	23 719	23 806
Amortyzacja okresu	12	20 495	20 507
Zmniejszenia w ciągu roku	0	-10 168	-10 168
Stan na 31 grudnia	99	34 046	34 145
ODPISY AKTUALIZUJĄCE			
Stan na 1 stycznia	0	0	0
Zwiększenia	0	2 340	2 340
Stan na 31 grudnia	0	2 340	2 340
WARTOŚĆ NETTO			
Stan na 1 stycznia	387	103 806	104 193
Stan na 31 grudnia	375	100 156	100 531

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

31 grudnia 2012			
Suma przyszłych minimalnych opłat z leasingu operacyjnego po dniu bilansowym	Przychody od podmiotów powiązanych z Jednostką Dominującą	Przychody od podmiotów pozostałych	Razem
Do 1 roku	2 254	15 998	18 252
Od 1 roku do 5 lat	3 647	17 128	20 775
Razem	5 901	33 126	39 027

2011	Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	Środki transportu	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO			
Stan na 1 stycznia	474	74 929	75 403
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	0	76 159	76 159
Zmiana klasyfikacji	0	3 728	3 728
Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	0	72 431	72 431
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	-23 563	-23 563
Stan na 31 grudnia	474	127 525	127 999
UMORZENIE			
Stan na 1 stycznia	75	17 800	17 875
Amortyzacja okresu	12	13 807	13 819
Zmniejszenia w ciągu roku	0	-7 888	-7 888
Stan na 31 grudnia	87	23 719	23 806
ODPISY AKTUALIZUJĄCE			
Stan na 1 stycznia	0	0	0
Stan na 31 grudnia	0	0	0
WARTOŚĆ NETTO			
Stan na 1 stycznia	399	57 129	57 528
Stan na 31 grudnia	387	103 806	104 193

31 grudnia 2011			
Suma przyszłych minimalnych opłat z leasingu operacyjnego po dniu bilansowym	Przychody od podmiotów powiązanych z Jednostką Dominującą	Przychody od podmiotów pozostałych	Razem
Do 1 roku	5 878	10 730	16 608
Od 1 roku do 5 lat	7 034	17 277	24 311
Razem	12 912	28 007	40 919

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

30. Rezerwy

2012	Stan na 1 stycznia	Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	Zmiana z tytułu objęcia konsolidacją po raz pierwszy	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrocenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Różnice kursowe	Stan na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	14 280	0	0	22 862	-13 994	0	-450	22 698
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	10 346	4 768	0	9 387	-11 351	0	-104	13 046
Razem odpisy	24 626	4 768	0	32 249	-25 345	0	-554	35 744
Rezerwy na sprawy sporne	2 888	16 594	369	268	-6 225	0	0	13 894
Rezerwa na świadczenia pracownicze	13 304	0	0	11 882	0	-5	0	25 181
Rezerwa na świadczenia emerytalne	0	2 119	0	0	0	0	0	2 119
Rezerwa restrukturyzacyjna	7 366	0	0	58 165	-8 578	0	0	56 953
Inne rezerwy	481	0	176	1 349	-5	-170	0	1 831
Razem rezerwy	24 039	18 713	545	71 664	-14 808	-175	0	99 978
Razem	48 665	23 481	545	103 913	-40 153	-175	-554	135 722

2011	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrocenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Różnice kursowe	Stan na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	11 285	9 337	-6 692	0	350	14 280
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	7 225	3 398	-508	0	231	10 346
Razem odpisy	18 510	12 735	-7 200	0	581	24 626
Rezerwy na sprawy sporne	12 086	107	0	-9 305	0	2 888
Rezerwa na świadczenia pracownicze	0	13 304	0	0	0	13 304
Rezerwa na świadczenia emerytalne	0	0	0	0	0	0
Rezerwa restrukturyzacyjna	14 775	3 997	-11 406	0	0	7 366
Inne rezerwy	556	1 859	-1 934	0	0	481
Razem rezerwy	27 417	19 267	-13 340	-9 305	0	24 039
Razem	45 927	32 002	-20 540	-9 305	581	48 665

W odpisach na zobowiązania pozabilansowe uwzględnione zostały odpisy na gwarancje finansowe. Gwarancje finansowe oraz inne zobowiązania pozabilansowe zostały opisane w nocie 31.

Rezerwy na sprawy sporne składały się z rezerwy w kwocie 2 431 tys. zł dotyczącej ewentualnej kary nałożonej na Jednostkę Dominującą przez UOKIK (wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w tej sprawie zapadnie prawdopodobnie w drugim kwartale 2013 roku) oraz rezerwy w kwocie 10 719 tys. zł dotyczącej spraw spornych z byłymi partnerami franczyzowymi Polbanku.

Rezerwa restrukturyzacyjna według stanu na 31 grudnia 2012 roku w kwocie 56 953 tys. zł dotyczy przede wszystkim odpraw wynikających z połączenia banków w ramach obowiązującego programu restrukturyzacyjnego, a także kosztów związanych z likwidacją placówek Banku. Rezerwa ta zostanie wykorzystana w ciągu roku od daty bilansowej.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

31. Kapitały

Zarejestrowany kapitał akcyjny	Wartość nominalna akcji		Liczba akcji (w szt.)	
	2012	2011	2012	2011
Stan na 1 stycznia	1 250 893	1 218 687	137 612	134 069
Emisja akcji	956 568	32 206	105 233	3 543
Stan na 31 grudnia	2 207 461	1 250 893	242 845	137 612

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu. Udziałowcem, który posiada 87% kapitału zakładowego Jednostki Dominującej jest Raiffeisen Bank International AG, 13% kapitału zakładowego Jednostki Dominującej posiada EFG Eurobank Ergasias S.A.

Akcjonariuszem większościowym Jednostki Dominującej jest Raiffeisen Bank International, który powstał z obszarów wydzielonych z Zentralbank Österreich AG (RZB) i Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI). RBI jest całkowicie skonsolidowanym podmiotem zależnym RZB. RZB posiada 78,5% akcji RBI. Pozostała część kapitału akcyjnego jest w wolnym obrocie na wiedeńskiej giełdzie papierów wartościowych, na której Raiffeisen notowany jest od 2005 roku. RBI jest spółką nadrzędną dla Raiffeisen Bank Polska S.A i posiada w nim 87% udziału. Pozostałe 13% akcji pozostaje w posiadaniu greckiego Eurobank Ergasias SA. 30 kwietnia 2012 roku Eurobank skorzystał z opcji ich sprzedaży na rzecz RBI i 15 października 2012 roku podpisał odpowiednie umowy sprzedaży i użytkowania akcji Raiffeisen Bank Polska S.A na rzecz RBI. Do czasu przeniesienia własności akcji (w momencie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A za 2012 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy) Eurobank pozostaje współudziałowcem Raiffeisen Bank Polska S.A, jednak bez prawa wykonywania głosu z tych akcji, a z rad nadzorczych Raiffeisen Bank Polska S.A i Polbank EFG ustąpili jego przedstawiciele.

Zgodnie z art. 336 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych akcje objęte przez Eurobank jako obejmowane w zamian za wkład niepieniężny powinny pozostać imiennymi i nie mogą być zbyte ani zastawione do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2012 przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał zapasowy	2012	2011
Stan na 1 stycznia	618 691	554 087
Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	1 756 432	34 301
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	35 583	30 303
Stan na 31 grudnia	2 410 706	618 691

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Pozostałe kapitały	2012	2011
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	910 019	782 575
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto	523	0
Fundusz na działalność maklerską	1 000	1 000
Pozostałe kapitały rezerwowe	46 522	46 522
Stan na 31 grudnia	958 064	830 097

Wynik finansowy z roku bieżącego i z lat ubiegłych podlegał podziałowi zgodnie poniższą tabelą:

Wynik finansowy z lat ubiegłych	2012	2011
Stan na 1 stycznia	329 284	261 967
Przeniesienie zysku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych	-34 512	316 779
Dywidendy wypłacone	0	-188 216
Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-127 444	-30 943
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	-35 583	-30 303
Stan na 31 grudnia	131 745	329 284

Kapitały akcjonariuszy niesprawujących kontroli	2012	2011
Stan na 31 grudnia :	288 900	256 874

Udziałowcem posiadającym 50% kapitału zakładowego Raiffeisen Leasing Polska S.A. oprócz Raiffeisen Bank Polska S.A., jest Raiffeisen Leasing International GmbH. Konsolidacja tej Spółki jest wynikiem sprawowania nad nią kontroli.

Dywidendy

Zgodnie z rekomendacją Zarządu oraz Rady Nadzorczej, Jednostka Dominująca nie dokonała wypłaty Dywidendy z zysku za rok 2011.

Zarząd Jednostki Zależnej Raiffeisen Leasing Polska S.A. zarekomenduje Radzie Nadzorczej wypłatę dywidendy z zysku za rok 2012 w kwocie 16 353 tys. zł, co stanowi kwotę 10,90 zł zysku na jedną akcję zwykłą, przy jednoczesnym podniesieniu kapitału zapasowego Jednostki Zależnej o kwotę 58 313 tys. zł. Dywidenda z zysku za rok 2011, w kwocie 21 220 tys. zł, co stanowiło 14,15 zł na jedną akcję zwykłą, została wypłacona akcjonariuszom, zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia, w dniu 14 maja 2012 roku. Dywidendy wypłacane przez Spółkę na rzecz udziałowców Raiffeisen Bank Polska S.A. i Raiffeisen Leasing International GmbH korzystają ze zwolnienia z opodatkowania w Polsce na podstawie art. 22 ust. 4 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

32. Zobowiązania warunkowe

Poniższa tabela przedstawia wynikającą z zawartych umów wartość zobowiązań warunkowych:

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		
Gwarancje bankowe	1 523 159	1 609 976
Akredytywy i akcepty bankowe	268 001	228 315
Razem udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 791 160	1 838 291
Udzielone zobowiązania finansowe		
Zobowiązania do udzielenia kredytu:		
Z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	4 863 562	5 428 598
Z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	3 438 387	2 691 521
Inne zobowiązania pozabilansowe	82	9 908
Razem udzielone zobowiązania finansowe	4 863 644	5 438 506
Razem	6 654 804	7 276 799

Wszystkie zobowiązania Grupy do udzielenia kredytu mają charakter bezwarunkowy, z wyjątkiem udzielonych i niewykorzystanych transz kredytów hipotecznych i inwestycyjnych kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw. Szczegółowy opis ryzyk związanych z zobowiązaniami pozabilansowymi został przedstawiony w notach dotyczących ryzyka.

W 2009 roku miały miejsce w Jednostce Dominującej dwie kontrole podatkowe dotyczące prawidłowości rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych w latach 2004 i 2007. W 2012 roku odbyła się kolejna kontrola dotycząca prawidłowości rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2006. W wyniku tych kontroli organy podatkowe wyraziły odmienną od Zarządu Jednostki Dominującej opinię co do podatkowego ujęcia wyniku na inwestycjach dokonywanych w latach 2004, 2006 i 2007. Na moment sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego postępowania podatkowe dotyczące rozliczeń podatku dochodowego za każdy rok są zakończone decyzjami Dyrektora Izby Skarbowej. Jednostka Dominująca wniosła skargi na w/w decyzje do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

W odniesieniu do postępowania podatkowego za rok 2006 toczącego się w Jednostce Zależnej w lipcu 2010 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie po rozpatrzeniu skargi złożonej przez Spółkę uchylił dotychczasową decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w tej sprawie, a następnie ten - decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej.

Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej oraz Dyrektor Izby Skarbowej w 2012 roku wydali kolejne decyzje prezentując w nich stanowisko odmienne od Zarządu Jednostki. Jednostka Zależna zaskarżyła w czerwcu 2012 roku negatywną decyzję Dyrektora Izby Skarbowej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego przez Zarząd Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie nie ogłosił wyroku w sprawie (sprawa w toku).

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

Zarząd Jednostki Zależnej szacuje, iż prawdopodobieństwo trwałego wypływu środków pieniężnych w związku z powyższym sporem z organami podatkowymi jest niższe niż 50%. W związku z tym zapłacona przez Jednostkę Zależną kwota dodatkowego zobowiązania z tytułu podatku dochodowego wraz z odsetkami w łącznej wysokości 14 176 tys. zł została ujęta na dzień 31 grudnia 2012 roku jako: „Należności z tytułu podatku dochodowego”.

W dniu 8 listopada 2010 roku Naczelny Sąd Administracyjny podjął uchwałę dotyczącą opodatkowania podatkiem od towarów i usług usługi ubezpieczenia przedmiotu leasingu (sygn. akt I FPS 3/10). W przedmiotowej uchwale NSA skonkludowano, iż w stanie prawnym obowiązującym w 2006 roku „podmiot świadczący usługi leasingu powinien włączyć do podstawy opodatkowania tych usług koszty ubezpieczenia przedmiotu leasingu.” Tym samym NSA, odnosząc się do konkretnego stanu faktycznego przyjął, iż składka ubezpieczeniowa stanowi element wynagrodzenia za usługę leasingu, a tym samym podlega, na równi z samą usługą leasingu, opodatkowaniu podatkiem VAT. Do tej pory Raiffeisen-Leasing Polska S.A., działając w oparciu o uchwałę Sądu Najwyższego z 15 października 1998 roku (sygn. akt ZP 8/98) oraz wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie obciążał klientów kosztem składki ubezpieczeniowej uznając, iż usługa ubezpieczeniowa ma charakter usługi odrębnej od usługi leasingu stosując zwolnienie od podatku od towarów i usług.

Jednostka Zależna nie zgadzała się z powyższą konkluzją NSA jako konkluzją, która winna mieć zastosowanie do wszystkich stanów faktycznych, w których leasingodawca obciążał leasingobiorcę kwotą składki ubezpieczeniowej, gdyż nie można było, w ocenie Jednostki, w odniesieniu do wszystkich stanów faktycznych stwierdzić, iż ubezpieczenie ma charakter usługi pomocniczej do usługi leasingu. W grudniu 2010 roku Jednostka Zależna otrzymała informacje o zamiarze wszczęcia przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie postępowania kontrolnego w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące od 1 stycznia 2007 roku do 31 października 2010 roku. Biorąc pod uwagę powyższe zdarzenia Jednostka Zależna dokonała korekt w zakresie podatku VAT i złożyła korekty deklaracji wykazując podatek VAT należny od składek ubezpieczeniowych, niezgadzając się jednocześnie z prawidłowością takiego podejścia.

W czerwcu 2011 roku inny skład Naczelnego Sądu Administracyjnego rozpatrując sprawę jednej ze spółek leasingowych skierował pytanie prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w dniu 17 stycznia 2013 r. wydał wyrok w sprawie C-224/11, w którym rozpatrując zagadnienie związane z opodatkowaniem VAT usług ubezpieczenia oferowanych przez podmiot świadczący usługi leasingu stwierdził, że:

- Usługa ubezpieczenia i usługa leasingu stanowią usługi odrębne i niezależne dla celów podatku od wartości dodanej,
- Jeżeli leasingodawca ubezpiecza przedmiot leasingu, obciążając kosztem tego ubezpieczenia leasingobiorcę, to czynność taka stanowi usługę ubezpieczeniową zwolnioną od podatku od wartości dodanej (VAT).

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

Jednocześnie TSUE uznał, że do Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) i sądów krajowych należy ustalenie, czy w danej sprawie obie usługi, tj. usługę leasingu oraz usługę ubezpieczenia, należy traktować jako jedną usługę, czy też jako usługi odrębne. Pierwsze rozprawy przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie w sprawie opodatkowania podatkiem od towarów i usług kosztów ubezpieczenia przedmiotu leasingu, jakimi Raiffeisen-Leasing Polska S.A. obciążała leasingobiorców, planowane są na pierwsze półrocze 2013 roku.

Kwota podatku VAT wraz z należnymi odsetkami zapłacona przez Jednostkę Zależną do urzędu skarbowego w 2010 roku została ujęta w pozycji: „Inne aktywa”. Po analizie też wyroku TSUE Spółka zdecydowała na dzień 31 grudnia 2012 roku o częściowym rozwiązaniu rezerwy, utworzonej w latach ubiegłych roku w związku z niekorzystną dla Spółki zmianą linii orzecznictwa sądów administracyjnych oraz organów skarbowych, w wysokości 42 526 tys. zł, zmniejszając jednocześnie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 9 147 tys. zł.

Polskie przepisy podatkowe podlegają interpretacjom oraz zmianom, stąd jak zaprezentowano powyżej, istnieje teoretyczna możliwość, iż interpretacja tych przepisów przez władze skarbowe może być inna niż zastosowana przez Spółkę, co może skutkować dążeniem organów podatkowych do ustalenia innego wymiaru podatku od tego, który został zapłacony przez Spółkę. Zgodnie z art. 70 § 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, rok podatkowy może podlegać badaniu przez władze skarbowe w ciągu 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej ryzyko wpływu środków z tego tytułu nie jest istotne.

33. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia

Jako zabezpieczenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Grupa wydzieliła w swoich aktywach bony skarbowe o wartości bilansowej:

- 169 127 tys. zł w 2012 roku,
- 109 778 tys. zł w 2011 roku.

Na koniec roku 2012 oraz roku poprzedniego Grupa nie posiadała papierów wartościowych, stanowiących poręczenie umów odkupu zawartych z innymi bankami i klientami. Grupa utrzymuje również w Banku Centralnym środki stanowiące rezerwę obowiązkową zgodnie z wymogami przepisów prawa.

W pozycji „Depozyty zabezpieczające” w Nocie 15. Należności od banków wykazane są środki stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych. Wartość tych aktywów na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła 110 668 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku 109 778 tys. zł).

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

34. Sekurytyzacja oraz sprzedaż należności Grupy

34.1.1. Syntetyczna sekurytyzacja portfela kredytów korporacyjnych w Jednostce Dominującej

W 2006 roku przeprowadzona została syntetyczna sekurytyzacja aktywów dotycząca portfela kredytów dla klientów korporacyjnych. Transakcja sekurytyzacyjna polegała na zawarciu umowy pozabilansowej transakcji kredytowej pomiędzy Jednostką Dominującą a KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), w celu przeniesienia wszystkich ryzyk kredytowych związanych z kredytami w sekurytyzowanym portfelu. Pierwotna wartość aktywów i zobowiązań objętych sekurytyzacją wynosiła około 250 mln EUR. Okres odnawialny transakcji trwał pięć lat, w trakcie którego spłacone wierzytelności w ramach portfela objętego sekurytyzacją były zastępowane nowymi. W maju 2011 roku zakończył się okres odnawialny transakcji. Od tego momentu transakcja weszła w fazę amortyzacji. Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań objętych tą transakcją na koniec roku 2012 wynosiła 46,12 mln EUR (na koniec 2011 roku – 138,56 mln EUR). Główną korzyścią przedmiotowej transakcji jest transfer ryzyka kredytowego (jest to otrzymana gwarancja), którego miernikiem jest redukcja regulacyjnego wymogu kapitałowego oraz brak rozpoznania utraty wartości na aktywach wchodzących w skład portfela.

Wartości bilansowe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją zaprezentowano w poniższej tabeli. Wartość godziwa aktywów finansowych objętych sekurytyzacją jest równa wartości bilansowej:

	Wartość transakcji	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Wartość bilansowa aktywów	188 562	612 010
Pozycja netto	188 562	612 010

34.1.2. Sekurytyzacja wierzytelności leasingowych

W 2006 roku Grupa rozpoczęła program sekurytyzacji wierzytelności z tytułu umów leasingu. Nabywcą sekurytyzowanych wierzytelności leasingowych była spółka ROOF Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. W trakcie trzyletniego okresu rewolwingowego Grupa mogła sprzedawać niewymagalne na dzień sprzedaży wierzytelności wynikające z umów leasingowych do łącznej wartości 640 mln zł. Po zmianach do umowy wprowadzonych w 2008 r. i 2010 r. w zakresie limitu sprzedaży wierzytelności i okresu umowy, limit programu został zwiększony do 775 mln zł oraz ustanowiono nowy okres rewolwingowy, trwający maksymalnie do stycznia 2012 roku. W 2012 r. program znalazł się w okresie amortyzacji. Na dzień 31 grudnia 2012 r. wartość aktywów sekurytyzowanych w ramach tego programu wyniosła 113 017 tys. zł (377 029 tys. zł na 31 grudnia 2011 r.).

W marcu 2012 roku rozpoczął się drugi program sekurytyzacji należności Grupy z tytułu leasingu finansowego. W czasie trwającego do grudnia 2012 okresu rewolwingowego Grupa mogła sprzedawać niewymagalne na dzień sprzedaży wierzytelności wynikające z umów leasingowych do łącznej wartości 575 mln zł. Nabywcą sekurytyzowanych wierzytelności leasingowych jest Compass Variety Funding Ltd., spółka

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

celowa z siedzibą w Irlandii. Głównymi korzyściami przedmiotowej transakcji było pozyskanie długoterminowych źródeł finansowania oraz ich dywersyfikacja. Na dzień 31 grudnia 2012 r. wartość aktywów sekurytyzowanych w ramach tego programu wyniosła 446 720 tys. zł.

Sekurytyzowane wierzytelności leasingowe prezentowane są w aktywach Grupy z uwagi na niespełnienie warunków wyłączenia składnika aktywów z bilansu określonych w MSR 39 pkt. 19, w szczególności warunku obowiązku niezwłocznego przekazywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów. Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekurytazacją zaprezentowano w poniższej tabeli:

	Wartość transakcji		Kwota ryzyka pozostająca w Grupie	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Wartość bilansowa aktywów	559 737	377 029	559 737	377 029
Wartość bilansowa zobowiązań	559 737	376 742	559 737	376 742
Pozycja netto	0	287	0	287

Jako zabezpieczenie programu sekurytyzacji wierzytelności leasingowych ustanowiono zastaw rejestrowy na części aktywów Grupy. Dotyczy to należności z sekurytyzowanych umów leasingu finansowego o wartości brutto 559 737 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 roku (377 029 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 roku).

Przedmiotem zastawu rejestrowego jest zbiór rzeczy ruchomych stanowiących całość gospodarczą, na który składają się samochody stanowiące obecnie przedmioty leasingu w umowach leasingu zawieranych przez Grupę, objętych programem.

34.1.3. Sprzedaż należności

W 2011 roku Jednostka Dominująca zbyła dwa portfele wierzytelności nieregularnych o łącznej wartości nominalnej 94 343 tys. zł, w 2012 roku zbyto trzy portfele wierzytelności nieregularnych o łącznej wartości nominalnej 74 480 tys. zł. Portfele składały się z wierzytelności zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych, udzielonych osobom fizycznym i mikroprzedsiębiorcom. Wybór nabywcy odbył się w formie przetargu zamkniętego. Nabywcami portfeli były niepowiązane z Grupą niestandardyzowane sekurytyzacyjne fundusze inwestycyjne zamknięte. Wszystkie ryzyka i korzyści związane ze sprzedanymi portfelami zostały przeniesione na nabywcę.

35. Działalność powiernicza

Grupa prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu lub lokowaniu aktywów w imieniu osób prywatnych, funduszy, planów emerytalnych i innych instytucji. Aktywa te i związane z nimi przychody nie zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Zespół Usług Powierniczych prowadził na rzecz klientów 203 rachunki papierów wartościowych (193 rachunki na dzień 31 grudnia 2011 roku). Suma wartości instrumentów

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

finansowych klientów Zespołu Usług Powierniczych na ten dzień wynosiła 6 964 249 tys. zł (5 521 491 tys. zł na koniec 2011 roku).

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej oraz papiery wartościowe znajdujące się w obrocie za granicą. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Grupa współpracowała z kilkoma biurami maklerskimi. Grupa pełni funkcje depozytariusza dla klientów i dla portfela własnego oraz dla praw pochodnych jest reprezentantem podmiotu niebędącego uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i uczestnikiem rozliczającym.

36. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Środki w kasach Banku	1 315 177	438 066
Środki na rachunku bieżącym w NBP	1 784 765	685 174
Środki na rachunkach Nostro w innych bankach	86 132	74 591
Lokaty w innych bankach (z terminem wymagalności do 3 miesięcy)	4 193	36 662
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty prezentowane w rachunku przepływów pieniężnych	3 190 267	1 234 493

37. Wynik na instrumentach finansowych

Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom

	2012	2011
Przychody z tytułu odsetek, w tym:		
z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych bankom	2 105 103	1 457 960
z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	71 459	42 503
Przychody z tytułu prowizji - opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	2 033 643	1 415 457
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów kredytowych	44 114	29 985
Koszty dotyczące sekurytyzacji należności kredytowych	-2 658	-4 853
Koszty dotyczące sekurytyzacji należności kredytowych	-40 603	-36 229
Razem	2 105 955	1 446 863

Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych

	2012	2011
Przychody z tytułu dyskonta	316	3 428
Przychody z tytułu odsetek	27 437	12 723
Razem	27 753	16 151

Powyższe przychody dotyczą inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

W 2011 roku w związku z zakończeniem procesu likwidacji spółki Gildia Poznańska, Grupa dokonała spisania posiadanych udziałów w kwocie 50 tys. zł w ciężar odpisu z tytułu utraty wartości. W odniesieniu do pozostałych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zarówno w 2012 roku jak i 2011 roku nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości, w związku z tym Grupa nie dokonywała odpisów z tego tytułu.

Wynik dotyczący aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej

W poniższej tabeli zaprezentowano wynik dotyczący aktywów i zobowiązań finansowych wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu oraz aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu.

	2012	2011
Przychody z tytułu dyskonta	948	1 424
Przychody z tytułu odsetek	664	1 426
Wycena do wartości godziwej	105	-34
Wynik na sprzedaży	655	1 750
Razem	2 372	4 566

Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

	2012	2011
Koszty z tytułu odsetek - całkowite koszty odsetkowe dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-1 601 616	-832 928
Koszty z tytułu prowizji - opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	-880	-3 048
Razem	-1 602 496	-835 976

38. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniżej przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ich wartości godziwej.

	Wartość księgową		Wartość godziwa	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Kredyty udzielone bankom (prezentowane w ramach pozycji Należności od banków)	246 208	279 556	246 208	279 556
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	39 527 894	22 938 767	39 527 894	22 938 767
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	19 760 380	3 812 901	19 760 380	3 812 901
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	5 202 464	3 213 234	5 202 464	3 213 234
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	13 172 103	14 225 789	13 172 103	14 225 789
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	1 346 738	1 537 990	1 346 738	1 537 990
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	46 209	148 853	46 209	148 853
Obligacje Skarbu Państwa (prezentowane w ramach pozycji Inwestycyjne papiery wartościowe)	541 209	540 153	541 908	538 893
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	32 185 908	19 633 472	32 185 908	19 633 472
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	16 866 128	6 646 504	16 866 128	6 646 504
Zobowiązania wobec klientów mikro	1 719 168	1 566 535	1 719 168	1 566 535
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	11 340 703	9 232 626	11 340 703	9 232 626
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2 250 099	2 159 177	2 250 099	2 159 177
Zobowiązania wobec sektora publicznego	9 810	28 630	9 810	28 630
Zobowiązania podporządkowane	1 060 442	384 335	1 060 442	384 335

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

Poniżej zaprezentowano główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas określania wartości godziwej instrumentów finansowych:

- Kredyty udzielone bankom wykazywane są w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i przedsiębiorcom wykazywane są w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału, jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów nieregularnych jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej. Ze względu na fakt, iż zasadniczo wszystkie kredyty i pożyczki udzielone klientom o okresie pozostającym do terminu ich zapadalności powyżej 1 roku od dnia bilansowego są kredytami o oprocentowaniu zmiennym, potencjalna korekta ich wartości bilansowej o wartość godziwą ze względu na ryzyko kredytowe i ryzyko stopy procentowej byłaby nieistotna.
- Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności (obligacje skarbowe) – wartość godziwą papierów, dla których istnieje aktywny rynek, ustalono w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku (kwotowania rynkowe z dnia bilansowego).
- Zobowiązania finansowe – zaprezentowane w tej pozycji instrumenty finansowe to kredyty otrzymane i depozyty. Wartość godziwa dla zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową. Grupa przyjęła, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

Na podstawie powyższych założeń przyjęto, że wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej odpowiada ich wartości księgowej.

Metody ustalania wartości godziwej poszczególnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej wraz z przypisanymi do nich modelami wyceny można zaklasyfikować do trzech głównych kategorii:

- *Kategoria I* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny notowane na aktywnym rynku lub techniki wyceny bazujące tylko i wyłącznie na informacjach rynkowych. Wycena mark-to-market stosowana głównie w odniesieniu do notowanych papierów wartościowych.
- *Kategoria II* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących obserwacje rynkowe lub informacje pochodzące z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie notowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. W oparciu o tego typu modele wyceniana jest większość

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

instrumentów pochodnych, w tym transakcje terminowe na papiery wartościowe, niepłynne papiery skarbowe lub papiery emitowane przez bank centralny oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne i komunalne papiery wartościowe, dla których do wyceny pobierane są dane z aktywnego rynku.

- *Kategoria III* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o powszechnie stosowane przez uczestników rynku techniki wyceny, których założenia nie bazują na informacji pochodzącej z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Metoda ta dotyczy nieliniowych instrumentów pochodnych zawieranych na nieaktywnym rynku, nienotowanych dłużnych papierów korporacyjnych, które nie spełniają warunków pozwalających na zaliczenie ich do kategorii II, a także instrumentów pochodnych, dla których dokonano korekty wartości godziwej o odpisy z tytułu ryzyka kredytowego.

Informacje na temat wycen w podziale na opisane powyżej kategorie prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie pozycji	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Kategoria I		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	385 599	361 248
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	0	0
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	0	0
Razem aktywa	385 599	361 248
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	0	0
Razem zobowiązania	0	0
Kategoria II		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8 278 065	5 862 167
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	59 529	28 671
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	472 748	588 619
Razem aktywa	8 910 300	6 479 457
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	368 262	475 291
Razem zobowiązania	368 262	475 291
Kategoria III		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	0	0
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	0	0
Razem aktywa	0	0
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	0	0
Razem zobowiązania	0	0
Razem wszystkie kategorie – aktywa	9 204 941	6 840 705
Razem wszystkie kategorie – zobowiązania	368 262	475 291

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

39. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Jednostki powiązane z Bankiem jako Jednostką Dominującą to:

- Jednostki dominujące:
 - jednostka dominująca najwyższego szczebla – Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB).
 - jednostka dominująca wobec Banku – Raiffeisen Bank International AG (RBI).
- Jednostki zależne wobec Banku objęte konsolidacją – Raiffeisen-Leasing Polska S.A., Poldystrybucja Sp. z o.o., Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.
- Jednostki zależne wobec Banku nieobjęte konsolidacją – Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o., Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o., EFG Property Services Sp. z o.o. (w likwidacji) oraz Leasing Poland Sp. z o.o. i Raiffeisen Leasing Service Sp. z o.o.
- Członkowie kluczowego personelu Jednostki Dominującej oraz kluczowego personelu jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej,
- Pozostałe jednostki – pozostałe jednostki powiązane – podmioty kontrolowane przez jednostki dominujące i jednostki zależne, ROOF Poland Sp. z o.o., podmioty kontrolowane przez ROOF Poland Sp. z o.o. oraz podmioty wywierające znaczący wpływ na Raiffeisen Zentralbank Österreich AG.

W ramach zwykłej działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji z członkami kluczowego personelu Jednostki Dominującej. Do członków kluczowego personelu Jednostki Dominującej zalicza się członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej, których listę zaprezentowano w nocy 1 sprawozdania finansowego. Transakcje z członkami kluczowego personelu Jednostki Dominującej mogą obejmować przede wszystkim kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych. Kredyty udzielone członkom kluczowego personelu Jednostki Dominującej oparte są o warunki i zasady rynkowe. W 2012 roku ani w 2011 roku nie wystąpiły transakcje z członkami kluczowego personelu jednostek dominujących wobec Banku ani transakcje z osobami powiązаныmi z członkami kluczowego personelu Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Pozostałe noty objaśniające

Pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Jednostka dominująca		Członkowie kluczowego personelu Banku oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki w tym jednostki zależne nieobjęte konsolidacją	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Rachunki Nostro i inne rachunki bieżące	131 721	133 551	0	0	4 701	4 071
Lokaty międzybankowe	0	35 335	0	0	4 195	0
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	73 033	130 673	0	0	473	5 726
Kredyty i pożyczki	0	0	901	5 213	0	0
Inne należności	0	0	0	0	0	8 694
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Rachunki Loro i inne rachunki bieżące	6 833	42 002	0	0	8 947	119 337
Depozyty międzybankowe	3 413 967	2 344 365	0	0	56 190	632 729
Kredyty i pożyczki otrzymane	2 533 480	2 583 300	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	178 286	245 784	0	0	2 025	0
Pożyczki podporządkowane	1 060 528	384 524	0	0	0	0
Inne zobowiązania	8 429	701	0	0	1 112	383 847

Pozycje ze sprawozdania z całkowitych dochodów	Jednostki dominujące		Członkowie kluczowego personelu Banku oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki w tym jednostki zależne nieobjęte konsolidacją	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Przychody odsetkowe	47 789	5 900	0	200	3 314	10 236
Koszty odsetkowe	-135 461	-186 094	0	0	-1 654	-37 906
Przychody prowizyjne	1 405	2 273	0	0	1 632	2 688
Koszty prowizyjne	-3 245	-787	0	0	-63	-45
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	1 106	-38 312	0	0	-1 552	5 272
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	0	0	0	0	0	0
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	5 477	83	0	0	0	382
Ogólne koszty administracyjne	-24 739	-21 218	0	0	-3 048	-1 873

Pozycje pozabilansowe	Jednostki dominujące		Członkowie kluczowego personelu Banku oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	2012	2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Gwarancje i akredytywy	207 128	224 077	0	0	30 969	52 287
Udzielone zobowiązania finansowe	0	0	0	0	0	0

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

Transakcje z Jednostką dominującą wobec Banku obejmowały transakcje mające na celu zapewnienie finansowania działalności Grupy (głównie depozyty międzybankowe, kredyty otrzymane oraz pożyczki podporządkowane) oraz domknięcie otwartych pozycji na operacjach instrumentami pochodnymi. Transakcje te realizowane są na warunkach rynkowych. W rachunku wyników skutkowało to powstaniem kosztów odsetkowych oraz wyniku na instrumentach finansowych

Koszty rozliczeń z członkami kluczowego personelu Grupy za rok obrotowy dotyczą wynagrodzeń dla tego personelu:

Wynagrodzenie członków kluczowego personelu Banku	2012	2011
Wynagrodzenie krótkoterminowe Zarządu	11 789	9 111
Wynagrodzenie krótkoterminowe Rady Nadzorczej	1 205	1 241
Razem	12 994	10 352

W sierpniu 2012 roku, z tytułu kolejnej rocznej edycji programu Share Incentive Program, Prezesowi oraz Członkom Zarządu Jednostki Dominującej przyznanych zostało 11 680 sztuk akcji warunkowych („contingent shares”) Raiffeisen Bank International AG. Zgodnie z warunkami cena alokacji („allocation value”), ustalona na podstawie średniego kursu zamknięcia akcji „RI” na giełdzie ATX w dniach 01.01.2012 - 31.03.2012 wyniosła 24,95 EUR.

Ponadto, Członkowie Zarządu Jednostki Dominującej posiadają zapisy w swoich kontraktach określające zasady zakazu konkurencji w przypadku rozwiązania umowy o pracę. Okres zakazu wynosi od 3 do 12 miesięcy, liczony od momentu zakończenia okresu wypowiedzenia. Przez cały okres obowiązywania zakazu wypłacane jest wynagrodzenie równe ostatniemu wynagrodzeniu podstawowemu przed rozwiązaniem umowy. Bank może, w ciągu 30 dni od rozwiązania umowy odstąpić od wymogu zakazu konkurencji.

40. Zdarzenia po dacie bilansowej

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne zdarzenia, mające istotny wpływ na prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A..

Zarządzanie ryzykiem

41. Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Grupa stosuje w swojej działalności aktywne podejście do zarządzania ryzykiem polegające na jego identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i ograniczaniu. Grupa kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka,
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Grupę ponoszonego ryzyka,
- działaniach skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Grupę do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Struktura organizacyjna

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych, a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej Jednostki Dominującej. Zarządzanie i kontrola ryzyka stanowi w Grupie proces, który przebiega na trzech zasadniczych poziomach:

1. Decyzji podejmowanych przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Jednostki Dominującej w ramach systemu komitetów ryzyka:
 - a) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny przede wszystkim za:
 - zarządzanie aktywami i pasywami Grupy,
 - ustalanie i akceptowanie planów strategicznych w zakresie zarządzania bilansowego w kategoriach produktów i cen,
 - ocenę ryzyka odsetkowego, ryzyka płynności i finansowania, ryzyka kursowego i ryzyka adekwatności kapitałowej oraz zarządzania tymi ryzykami,
 - śledzenie środowiska zewnętrznego i pomiar wpływu na zyskowność i kapitał,
 - ustalanie parametrów portfela inwestycyjnego,
 - zarządzanie alokacją kapitału ekonomicznego.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

- b) Komitet Sterujący ds. Ryzyka Operacyjnego odpowiedzialny za:
- zarządzanie zagadnieniami ryzyka operacyjnego w Grupie, w tym z zakresu bezpieczeństwa, w celu zmniejszenia ekspozycji ryzyka operacyjnego oraz skali strat operacyjnych,
 - promowanie zysku ekonomicznego poprzez polepszenie bezpieczeństwa i jakości procesów bankowych,
 - nadzór nad procesem planowania ciągłości funkcjonowania Grupy,
 - zapewnienie zgodności z ustawami, zasadami oraz regulacjami rządu, Banku Centralnego i innych organów nadzorczych.
- c) Komitet Sterujący ds. Ryzyka Portfela Kredytowego realizujący przede wszystkim zadania związane z:
- rozwojem i wdrażaniem polityk i strategii zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - systematycznym monitoringiem ryzyka portfela kredytowego,
 - analizą wpływu czynników zewnętrznych na ryzyko portfela kredytowego,
 - nadzorem nad procesem kalkulacji, estymacji i walidacji parametrów ryzyka,
- d) System Komitetów Kredytowych odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji kredytowych w ramach przyznanych kompetencji.
- e) Komitet Walidacji Modeli Ryzyka odpowiedzialny jest za zarządzaniem ryzykiem modeli oraz za metodologiczne aspekty systemu zarządzania ryzykiem, realizuje on swoją funkcję poprzez nadzór nad:
- budową, rozwojem (zmianami) oraz utrzymaniem modeli wykorzystywanych w Grupie do pomiaru ryzyka, tworzenia prognoz makroekonomicznych, planowania finansowego.
 - procesem oceny jakości stosowanych modeli,
 - procesem estymacji parametrów oraz kalkulacji miar ryzyka,
 - systemem oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP).

Ponadto Komitet Walidacji Modeli Ryzyka zapewnia zgodność regulacyjną w obszarze oceny adekwatności kapitałowej, procesów pomiaru ryzyka, modeli i metodologii.

1. Kontroli realizowanej przez Departament Zarządzania Ryzykiem, Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym Przedsiębiorstw oraz Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym Bankowości Detalicznej.
2. Operacyjnego zarządzania ryzykiem – realizowanego na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych podejmujących ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka wdrażane są na podstawie pisemnych strategii, polityk i zasad.

Proces zarządzania kapitałem

Grupa ustala minimalną wartość współczynnika wypłacalności, którą zobowiązany jest utrzymywać, powyżej minimalnego poziomu wymaganego zgodnie z art. 128 ust. 1 pkt. 3 Prawa bankowego (8%). Przyjęta wartość współczynnika adekwatności kapitałowej zatwierdzana jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który zatwierdza również mechanizmy alokacji kapitału do poszczególnych linii biznesowych w Grupie.

Grupa dokonuje kalkulacji wymogów kapitałowych zgodnie z wymogami Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (z późniejszymi zmianami)¹. Wartość kapitału regulacyjnego i wymogu kapitałowego ustalone na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności prezentowała się następująco:

	Metoda obliczania wymogu	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Wartość kapitału wewnętrznego			
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	Standardowa	3 328 953	1 928 530
Ryzyko rynkowe	Standardowa	17 405	22 530
Ryzyko operacyjne	Standardowa	317 582	205 808
Wartość kapitału regulacyjnego			
		5 894 813	3 137 577
Wartość funduszy własnych			
		5 478 823	2 946 031
Współczynnik adekwatności kapitałowej		11,96	10,93

Podstawowym źródłem funduszy własnych na pokrycie wymogów kapitałowych są fundusze własne pierwszej kategorii (kapitał podstawowy) wspomagane przez zobowiązania podporządkowane. Fundusze własne pierwszej kategorii wynosiły na koniec 2012 roku 5 331 442 tys. zł (2 728 510 tys. zł na koniec 2011 roku), a fundusze własne drugiej kategorii (kapitał uzupełniający) 147 381 tys. zł (217 521 tys. zł na koniec 2011 roku).

Główne zmiany wartości funduszy własnych, jakie miały miejsce w 2012 roku, to: wniesienie aportu w łącznej kwocie 2 713 000 tys. zł oraz zaliczenie na poczet funduszy własnych wyniku finansowego z roku 2011 w kwocie 329 284 tys. zł i amortyzacja pożyczki podporządkowanej w wysokości 54 000 tys. zł.

W trakcie 2012 roku i w trakcie 2011 roku Grupa spełniała wymogi regulacyjne dotyczące współczynnika adekwatności kapitałowej.

Kalkulacja kapitału ekonomicznego

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. stosuje kapitał ekonomiczny (EC) jako element Procesu Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego (ICAAP), który stanowi implementację wymogów filaru drugiego Nowej Umowy Kapitałowej w szczególności Nr 383/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku ICAAP jest regulowany odpowiednim zarządzeniem Zarządu Jednostki Dominującej.

¹ zmiany wprowadzone uchwałami KNF: uchwałą nr 369/2010 z dnia 12 października 2010 roku, uchwałą KNF nr 153/2011 z dnia 7 czerwca 2011 roku, uchwałą KNF nr 206/2011 z dnia 22 sierpnia 2011 roku oraz uchwałą KNF nr 324/2011 z dnia 20 grudnia 2011 roku

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wyniki procesu są raportowane do odpowiednich komitetów. Metodologia ICAAP podlega corocznemu przeglądowi i aktualizacji zarówno w zakresie identyfikacji typów ryzyka jak i stosowanych metodologii. Decyzje o zmianach w procesie są podejmowane przez Zarząd Jednostki Dominującej.

Kapitał ekonomiczny jest definiowany jako kapitał mający na celu pokrycie nieoczekiwanych strat, jakie może ponieść Grupa w wyniku materializacji rodzajów ryzyka występujących, lub mogących wystąpić w działalności Grupy lub otoczeniu gospodarczym i jest obliczany na podstawie sześciu głównych typów ryzyka, na jakie Grupa jest narażona: ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej, ryzyko kursu walutowego. Dla pozostałych zidentyfikowanych typów ryzyka, które zostały uznane za potencjalnie materialne, Grupa przeprowadza okresową ocenę poziomu ryzyka i na podstawie jej wyników podejmuje stosowne kroki mające na celu kontrolę ryzyka.

Potencjalnie materialne rodzaje ryzyka prezentuje poniższa tabela.

Typ ryzyka	Podejście	Model
Kredytowe	Ilościowe	CreditRisk+
Operacyjne	Ilościowe	Wewnętrzny – LDA
Płynności	Ilościowe	Statystyczny
Stopy Procentowej	Ilościowe	Statystyczny
Biznesowe	Ilościowe	Statystyczny
Kursu Walutowego	Ilościowe	Statystyczny
Koncentracji	Jakościowe	Scorecards
Reputacji	Jakościowe	Scorecards
Strategiczne	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko kapitałowe	Jakościowe	Scorecards
Ryzyka definicji default	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko modeli	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko kredytowe instrumentów pochodnych	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko prawne	Jakościowe	Scorecards

Agregacja wyników z poszczególnych modeli oparta jest o funkcję kopuli Gaussa. Kapitał ekonomiczny jest kalkulowany jako różnica pomiędzy wartością narażoną na ryzyko (przy poziomie ufności 99,95% i okresie 1 roku) oraz posiadanymi rezerwami z tytułu ryzyk objętych kalkulacją.

W dniu 31 grudnia 2012 roku wartość kapitału ekonomicznego wynosiła 1 987 254 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 1 126 191 tys. zł).

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

42. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to zagrożenie poniesienia strat w wyniku niewywiązania się dłużnika z warunków zawartej umowy.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego Grupy.

W odniesieniu do indywidualnego klienta, monitorowaniu podlega jego sytuacja ekonomiczno-finansowa, przebieg wykorzystania i spłaty kredytu, ustanowione zabezpieczenia oraz powiązania kapitałowo-organizacyjne klienta. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfela obejmuje sporządzanie regularnych, okresowych analiz dotyczących portfela kredytowego Grupy, zapewniających identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji oraz wykonywanie doraźnych przeglądów tego portfela związanych przede wszystkim ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym.

Stosowane przez Grupę procedury monitorowania ryzyka kredytowego obejmują również zasady monitorowania ustanowionych zabezpieczeń. W ramach monitoringu przeprowadzane są okresowe przeglądy zabezpieczeń. Zakres i częstotliwość tych przeglądów uzależnione są od rodzaju przedmiotu zabezpieczenia i obejmują: wartość zabezpieczenia i jej zmiany w okresie od ostatniego przeglądu, prawidłowość, kompletność i ważność dokumentów związanych z ustanowionym zabezpieczeniem oraz dokumentów ubezpieczeniowych dotyczących zabezpieczeń rzeczowych (przeгляд polis ubezpieczeniowych, sposobów ich opłacania, terminy ważności).

Ekspozycja na ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej, oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Grupy oraz na rachunek klientów Grupy.

Grupa stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego wiążącego się z przyznaniem danemu klientowi kredytu lub innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym oraz stopień akceptowalności tego ryzyka. Procedury te tworzone są zgodnie ze standardami obowiązującymi w Grupie RBI. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Grupa posiada jasny i przejrzysty system kompetencji kredytowych zbudowany na wielostopniowym systemie komitetów kredytowych o różnych, ściśle określonych kompetencjach. Każda osoba zaangażowana w proces podejmowania decyzji odpowiada za ryzyko i zwrot na transakcji będącej przedmiotem decyzji.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

W celu zapewnienia niezależności ocen ryzyka kredytowego i jakości portfela Grupy wprowadzony został podział odpowiedzialności pomiędzy jednostkami biznesowymi oraz jednostkami ryzyka.

Jednostki biznesowe odpowiedzialne są za zarządzanie indywidualnymi ekspozycjami kredytowymi i w ramach swoich kompetencji wykonują czynności związane z:

- analizą kredytową oraz oceną ryzyka klienta,
- podejmowaniem decyzji kredytowych,
- monitoringiem zawartej transakcji i kredytobiorcy,
- restrukturyzacją i windykacją.

Jednostki zarządzające ryzykiem odpowiedzialne są za monitoring ryzyka całego portfela kredytowego Grupy i w ramach swoich zadań realizują między innymi następujące funkcje:

- wdrożenie strategii, polityk i procedur kredytowych,
- zapewnienie właściwego stosowania zatwierdzonych przez Grupę standardów procesu kredytowego,
- monitorowanie poziomu rezerw celowych na ryzyko kredytowe,
- zarządzanie portfelem kredytów zagrożonych.

Przed zawarciem umowy kredytowej Grupa dokonuje oceny zdolności kredytowej klienta. Ocena klienta wspierana jest przez wykorzystywane w Grupie systemy ratingowe i scoringowe. Systemy te stanowią ważny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie.

W przypadku klientów korporacyjnych zdolność kredytowa klienta jest oceniana w ramach systemu ratingowego w celu przyporządkowania klienta do jednej z kategorii ratingowych. Kategoria ratingowa ustalana jest na podstawie analizy czynników ilościowych (roczne i międzyokresowe sprawozdania finansowe), czynników jakościowych oraz informacji dodatkowych, stanowiących sygnały ostrzegawcze. Kategoria ratingowa ma wpływ na określenie standardowych kosztów ryzyka i jest ważnym parametrem w zarządzaniu portfelem kredytowym Grupy.

Grupa dokonuje również oceny ryzyka związanego z przeznaczeniem kredytu i zdolności klienta do obsługi zadłużenia, w tym przede wszystkim na podstawie generowanych przez klienta nadwyżek finansowych. Grupa udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową.

Jednakże mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Grupa dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Ocena zdolności kredytowej klienta detalicznego dokonywana jest przy wykorzystaniu kart scoringowych. Grupa udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową, jednakże mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Grupa dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Czynności podejmowane w zakresie zabezpieczeń mają na celu należyte zabezpieczenie interesu Grupy, w tym ustanowienie zabezpieczenia dającego możliwie najwyższy poziom odzysku wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych. Stąd zabezpieczenia nie różnią się pomiędzy kredytami obsługiwanymi terminowo i przeterminowanymi, oraz ze stwierdzoną utratą wartości i bez utraty. Polityka w zakresie prawnych zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych Grupy.

Przyjmowane przez Grupę zabezpieczenia ograniczające skutki ryzyka kredytowego to:

- hipoteka na nieruchomości mieszkalnej,
- hipoteka na nieruchomości komercyjnej,
- zastaw rejestrowy,
- kaucja,
- blokada środków pieniężnych na rachunkach bankowych,
- gwarancja bankowa,
- gwarancja skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
- gwarancja korporacyjna,
- poręczenie,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- cesja wierzytelności,
- weksel,
- ubezpieczenie kredytu,
- pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym.

Zdyskontowana wartość odzysków z zabezpieczeń przyjęta w indywidualnym modelu kalkulacji rezerw z tytułu utraty wartości należności kredytowych wynosi 902 777 tys. zł (2011: 958 965 tys. zł)

Grupa sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami instrumentów pochodnych netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co w odniesieniu do instrumentów pochodnych stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Poziomem ekspozycji na ryzyko kredytowe z tytułu instrumentów pochodnych zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku.

Stosowane przez Grupę techniki wyceny instrumentów pochodnych oparte są zazwyczaj o maksymalne wykorzystanie danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku, takich jak: stopy procentowe, kursy walutowe oraz zmienności implikowane.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

W przypadku braku odpowiednich danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku Grupa wykorzystuje zazwyczaj w technikach wyceny własne szacunki parametrów niezbędnych do wyceny opierając je o najlepszą wiedzę i doświadczenie.

Głównym celem zobowiązania warunkowego o charakterze kredytowym jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Zobowiązania te dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytyw.

W zakresie ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu Grupa narażona jest potencjalnie na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Grupa monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

Gwarancje i akredytywy stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Grupa spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem, jak kredyty.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2012 Klasy ekspozycji, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej								Razem
	Należności od banków	Kasa i środki w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	
Kasa i środki pieniężne		1 315 177							1 315 177
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych		1 784 765	8 672 664			541 209			10 998 638
Środki w Banku Centralnym		1 784 765							1 784 765
Obligacje i bony skarbowe			385 599			541 209			926 808
Bony NBP			8 287 065						8 287 065
Ekspozycje wobec banków	246 208				208 884				455 092
Środki na rachunkach bieżących, depozyty zabezpieczające i lokaty w innych bankach	200 992								200 992
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	45 216								45 216
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu									0
Pochodne instrumenty finansowe					208 884				208 884
Ekspozycje wobec klientów			90 958	59 529	263 864	44 766	39 527 894		39 987 011
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym							19 760 380		19 760 380
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro							5 202 464		5 202 464
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom							13 172 103		13 172 103
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom							1 346 738		1 346 738
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego							46 209		46 209
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							44 766		44 766
Pochodne instrumenty finansowe					263 864				263 864
Obligacje zamienne na akcje			90 958						90 958
Obligacje korporacyjne				59 529					59 529
Pozostałe aktywa finansowe								169 409	169 409
Razem	246 208	3 099 942	8 763 622	59 529	472 748	585 975	39 527 894	169 409	52 925 328

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2011 Klasy ekspozycji, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej								
	Należności od banków	Kasa i środki w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	Razem
Kasa i środki pieniężne		438 066							438 066
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	685 174	6 223 415	0	0	540 153	0	0	7 448 742
Środki w Banku Centralnym		685 174							685 174
Obligacje i bony skarbowe			361 248			540 153			901 401
Bony NBP			5 862 167						5 862 167
Ekspozycje wobec banków	279 556	0	0	0	411 041	0	0	0	690 597
Środki na rachunkach bieżących, depozyty zabezpieczające i lokaty w innych bankach	229 700								229 700
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	49 856								49 856
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu									0
Pochodne instrumenty finansowe					411 041				411 041
Ekspozycje wobec klientów	0	0	94 056	28 671	177 578	28 932	22 938 767	83 664	23 268 004
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym							3 812 901		3 812 901
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro							3 213 234		3 213 234
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom							14 225 789		14 225 789
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom							1 537 990		1 537 990
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego							148 853		148 853
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży						28 932			28 932
Pochodne instrumenty finansowe					177 578				177 578
Obligacje zamienne na akcje			94 056						94 056
Obligacje korporacyjne				28 671					28 671
Pozostałe aktywa finansowe								83 664	83 664
Razem	279 556	1 123 240	6 317 471	28 671	588 619	569 085	22 938 767	83 664	31 929 073
Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla instrumentów pozabilansowych wyniosło:							31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	
Gwarancje							1 791 160		1 838 291
Zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym							4 863 562		5 428 598
Razem							6 654 722		7 266 889

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Okresowej analizie pod kątem utraty wartości (indywidualnie bądź grupowo) podlegają wszystkie kategorie aktywów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Kategorie aktywów finansowych: należności od banków, kredytów i pożyczek oraz pozostałych aktywów finansowych podlegają analizie indywidualnej bądź grupowej i są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii: należności nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości, należności przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości oraz należności z rozpoznąną utratą wartości. Podział tych aktywów według ich wartości brutto, z podziałem na poszczególne sektory klientów, prezentuje poniższa tabela:

31 grudnia 2012	Wartość ekspozycji			Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem	
Należności od banku centralnego i innych banków	1 790 061	241 082	2 031 143	0
Razem należności od banku centralnego i innych banków brutto	1 790 061	241 082	2 031 143	0
Odpis z tytułu utraty wartości należności od banku centralnego i innych banków	0	170	170	0
Należności od banku centralnego i innych banków	0	170	170	0
Razem należności od banku centralnego i innych banków netto	1 790 061	240 912	2 030 973	0
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	253 499	35 586 394	35 839 893	16 157 170
Klienci indywidualni	2 565	18 015 141	18 017 706	10 956 675
Klienci mikro	12 379	4 145 496	4 157 875	3 353 912
Duże przedsiębiorstwa	218 205	12 141 399	12 359 604	1 489 036
Małe i średnie przedsiębiorstwa	20 206	1 238 066	1 258 272	357 402
Sektor publiczny	144	46 292	46 436	145
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	209 441	2 431 894	2 641 335	1 670 365
Klienci indywidualni	34 128	1 509 912	1 544 040	775 861
Klienci mikro	77 821	768 692	846 513	667 355
Duże przedsiębiorstwa	83 760	96 163	179 923	163 313
Małe i średnie przedsiębiorstwa	13 732	57 127	70 859	63 836
Sektor publiczny	0	0	0	0
Należności z rozpoznąną utratą wartości	2 579 637	1 528 770	4 108 407	1 452 217
Klienci indywidualni	584 689	1 224 513	1 809 202	334 927
Klienci mikro	621 414	304 128	925 542	387 398
Duże przedsiębiorstwa	1 276 659	0	1 276 659	700 423
Małe i średnie przedsiębiorstwa	96 875	129	97 004	29 469
Sektor publiczny	0	0	0	0
Razem kredyty i pożyczki brutto	3 042 577	39 547 058	42 589 635	19 279 752
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	1 423 979	1 637 762	3 061 741	0
Razem kredyty i pożyczki netto	1 618 598	37 909 296	39 527 894	19 279 752
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	169 409	0	169 409	0
Pozostałe aktywa finansowe	169 409	0	169 409	0
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0
Należności z rozpoznąną utratą wartości	6 307	0	6 307	0
Pozostałe aktywa finansowe	6 307	0	6 307	0
Razem pozostałe aktywa finansowe brutto	175 716	0	175 716	0
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	6 307	0	6 307	0
Razem pozostałe aktywa finansowe netto	169 409	0	169 409	0
Razem	3 578 068	38 150 208	41 728 277	19 279 752

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 grudnia 2011	Wartość ekspozycji		
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem
Należności od banku centralnego i innych banków	685 174	279 602	964 776
Razem należności od banku centralnego i innych banków brutto	685 174	279 602	964 776
Odpis z tytułu utraty wartości należności od banku centralnego i innych banków	0	46	46
Należności od banku centralnego i innych banków	0	46	46
Razem należności od banku centralnego i innych banków netto	685 174	279 556	964 730
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	673 951	20 296 917	20 970 868
Klienci indywidualni	247	3 535 311	3 535 558
Klienci mikro	403	2 599 653	2 600 056
Duże przedsiębiorstwa	649 643	12 647 224	13 296 867
Małe i średnie przedsiębiorstwa	18 891	1 392 307	1 411 198
Sektor publiczny	4 767	122 422	127 189
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	109 360	1 116 280	1 225 640
Klienci indywidualni	6 321	258 624	264 945
Klienci mikro	0	534 749	534 749
Duże przedsiębiorstwa	89 349	234 894	324 243
Małe i średnie przedsiębiorstwa	11 058	69 593	80 651
Sektor publiczny	2 633	18 420	21 053
Należności z rozpoznaną utratą wartości	1 639 895	0	1 639 895
Klienci indywidualni	168 432	0	168 432
Klienci mikro	240 673	0	240 673
Duże przedsiębiorstwa	1 121 615	0	1 121 615
Małe i średnie przedsiębiorstwa	109 174	0	109 174
Sektor publiczny	0	0	0
Razem kredyty i pożyczki brutto	2 423 206	21 413 197	23 836 403
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	807 578	90 058	897 636
Razem kredyty i pożyczki netto	1 615 628	21 323 139	22 938 767
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	83 664	0	83 664
Pozostałe aktywa finansowe	83 664	0	83 664
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0
Należności z rozpoznaną utratą wartości	417	0	417
Pozostałe aktywa finansowe	417	0	417
Razem pozostałe aktywa finansowe brutto	84 081	0	84 081
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	417	0	417
Razem pozostałe aktywa finansowe netto	83 664	0	83 664
Razem	2 384 466	21 602 695	23 987 161

Analizę wiekową aktywów przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości prezentuje poniższe zestawienie.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2012 Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Okres przeterminowania					Razem
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	1 833 985	654 805	25 068	42 807	84 670	2 641 335
Klienci indywidualni	1 184 445	324 320	9 624	6 157	19 493	1 544 039
Klienci mikro	527 175	248 788	11 007	25 075	34 468	846 513
Duże przedsiębiorstwa	72 058	71 866	3 196	4 661	28 143	179 924
Małe i średnie przedsiębiorstwa	50 307	9 831	1 241	6 914	2 566	70 859
Sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Razem	1 833 985	654 805	25 068	42 807	84 670	2 641 335

Stan na 31 grudnia 2011 Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Okres przeterminowania					Razem
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	889 836	256 174	11 564	27 583	40 483	1 225 640
Klienci indywidualni	182 555	75 015	1 068	1 195	5 112	264 945
Klienci mikro	412 048	119 491	961	739	1 509	534 748
Duże przedsiębiorstwa	222 916	46 640	2 398	23 881	28 408	324 243
Małe i średnie przedsiębiorstwa	62 624	6 301	4 504	1 768	5 454	80 651
Sektor publiczny	9 693	8 727	2 633	0	0	21 053
Pozostałe aktywa finansowe brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Razem	889 836	256 174	11 564	27 583	40 483	1 225 640

Dla aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe Grupa stosuje cztery skale wewnętrznych ratingów:

- skala dotycząca klientów korporacyjnych określona w skali od 0 do 5 (co pół stopnia, gdzie 0 oznacza brak ryzyka niespłacenia, a 5 – utratę wartości);
- skala dotycząca małych i średnich przedsiębiorstw określona na koniec roku 2011 w skali od 0 do 5 (co pół stopnia, gdzie 0 oznacza brak ryzyka niespłacenia, a 5 – utratę wartości), natomiast na koniec roku 2012 w skali do 1A do 10C (gdzie 1A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a 10A do 10C – utratę wartości);
- skala dotycząca projektów inwestycyjnych określona w skali od 6,1 do 6,5 (gdzie 6,1 oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a 6,5 – utratę wartości);
- skala ratingowa dotycząca banków, oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych, instytucji sektora finansowego oraz sektora publicznego określona w skali od A1 do D (gdzie A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a D – utratę wartości).

Papierom wartościowym emitowanym przez Skarb Państwa i przez Narodowy Bank Polski oraz ekspozycjom wobec Banku Centralnego przypisywany jest rating państwa polskiego (rating A). Ekspozycjom kapitałowym oraz obligacjom korporacyjnym przypisywany jest rating podmiotu, którego ta ekspozycja dotyczy.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2012 Jakość kredytowa aktywów finansowych nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości	Ekspozycje								Łączna kwota ekspozycji
	wobec rządów i banków centralnych	wobec banków	wobec klientów indywidualnych	wobec klientów mikro	wobec dużych przedsiębiorstw	wobec małych i średnich przedsiębiorstw	wobec sektora publicznego	pozostałe aktywa	
Ekspozycje klasyfikowane według wewnętrznych ratingów stosowanych przez Grupę									
0.5	0	0	9 084 753	123	0	10 747	0	0	9 095 623
1.0	0	0	3 059 901	2 866	18 759	8 044	0	0	3 089 570
1.5	0	0	1 875 043	36 924	670 813	27 360	0	0	2 610 140
2.0	0	0	1 363 390	274 622	1 450 882	21 985	0	0	3 110 879
2.5	0	0	879 831	477 285	2 342 188	42 072	0	0	3 741 376
3.0	0	74	468 004	529 497	1 514 675	86 639	0	0	2 598 889
3.5	0	0	299 228	225 403	1 835 247	63 879	0	0	2 423 757
4.0	0	0	181 473	73 165	743 421	25 090	0	0	1 023 149
4.5	0	0	142 546	72 960	99 925	35 291	0	0	350 722
5.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1	0	0	0	0	839 278	0	0	0	839 278
6.2	0	0	0	0	1 286 678	0	0	0	1 286 678
6.3	0	0	0	0	1 100 174	0	0	0	1 100 174
6.4	0	0	0	0	190 795	0	0	0	190 795
6.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2B	0	0	0	0	0	275	0	0	275
2C	0	0	0	0	0	177	0	0	177
3A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3B	0	0	0	0	0	1 797	0	0	1 797
3C	0	0	0	0	0	2 545	0	0	2 545
4A	0	0	0	0	0	4 432	0	0	4 432
4B	0	0	0	0	0	4 303	0	0	4 303
4C	0	0	0	0	0	13 519	0	0	13 519
5A	0	0	0	0	382	20 696	0	0	21 078
5B	0	0	0	0	0	41 715	0	0	41 715
5C	0	0	0	0	520	57 746	0	0	58 266
6A	0	0	0	0	0	90 076	0	0	90 076
6B	0	0	0	17	0	106 085	0	0	106 102
6C	0	0	0	0	281	87 992	0	0	88 273
7A	0	0	0	0	374	100 025	0	0	100 399
7B	0	0	0	0	0	98 019	0	0	98 019
7C	0	0	0	0	0	79 056	0	0	79 056
8A	0	0	0	0	0	67 153	0	0	67 153
8B	0	0	0	0	0	48 703	0	0	48 703

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

8C	0	0	0	0	0	24 408	0	0	24 408
9A	0	0	0	0	0	16 071	0	0	16 071
9B	0	0	0	0	0	8 116	0	0	8 116
9C	0	0	0	0	0	7 572	0	0	7 572
10A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A3	0	143 173	0	0	0	0	467	0	143 640
B1	1 790 061	48 408	0	0	0	0	0	0	1 838 469
B2	0	23 770	0	0	3 574	0	3 065	0	30 409
B3	0	447	0	0	0	0	2 341	0	2 788
B4	0	4 195	0	0	0	0	19 977	0	24 172
B5	0	0	0	0	0	0	6 831	0	6 831
C	0	18 763	0	0	0	0	0	0	18 763
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem ekspozycje klasyfikowane według wewnętrznych ratingów stosowanych przez Grupę	1 790 061	238 830	17 354 169	1 692 862	12 097 966	1 201 588	32 681	0	34 408 157
Ekspozycje klasyfikowane według zewnętrznych ratingów	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem ekspozycje klasyfikowane według zewnętrznych ratingów	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekspozycje bez ratingu	0	2 253	663 537	2 465 013	261 638	56 684	13 755	0	3 462 880
Razem ekspozycje bez ratingu	0	2 253	663 537	2 465 013	261 638	56 684	13 755	0	3 462 880
Razem	1 790 061	241 083	18 017 706	4 157 875	12 359 604	1 258 272	46 436	0	37 871 037

Pozostałe aktywa finansowe nie są objęte ratingami wewnętrznymi Grupy. Są to przede wszystkim krótkoterminowe należności handlowe.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2011 Jakość kredytowa aktywów finansowych nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości	Ekspozycje								Łączna kwota ekspozycji
	wobec rządów i banków centralnych	wobec banków	wobec klientów indywidualnych	wobec klientów mikro	wobec dużych przedsiębiorstw	wobec małych i średnich przedsiębiorstw	wobec sektora publicznego	pozostałe aktywa	
Ekspozycje klasyfikowane według wewnętrznych ratingów stosowanych przez Grupę									
0.5	0	0	260 584	0	0	0	0	0	260 584
1.0	0	0	0	7 861	276 547	110 201	0	0	394 609
1.5	0	0	0	142 939	1 271 892	201 073	0	0	1 615 904
2.0	0	0	81 178	445 862	1 673 954	269 579	0	0	2 470 573
2.5	0	0	43 448	609 175	2 399 452	262 326	0	0	3 314 401
3.0	0	0	41 801	369 674	1 955 251	255 841	0	0	2 622 567
3.5	0	0	49 796	164 330	1 351 292	167 139	0	0	1 732 557
4.0	0	0	15 121	69 924	506 459	68 156	0	0	659 660
4.5	0	0	9 229	48 353	164 700	58 460	0	0	280 742
5.0	0	0	0	4 596	26 151	651	0	0	31 398
6.1	0	0	0	0	900 851	0	0	0	900 851
6.2	0	0	0	42	1 534 213	0	0	0	1 534 255
6.3	0	0	7	0	1 034 604	0	0	0	1 034 611
6.4	0	0	0	0	51 646	0	0	0	51 646
6.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8A	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

8B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2	0	1 519	0	0	0	0	515	0	2 034
A3	0	208 877	0	0	0	0	0	0	208 877
B1	685 174	24 693	0	0	0	0	50 015	0	759 882
B2	0	23 728	0	0	5 351	0	25 319	0	54 398
B3	0	451	0	0	0	0	20 579	0	21 030
B4	0	1	0	0	0	0	11 957	0	11 958
B5	0	0	0	0	0	0	18 548	0	18 548
C	0	19 681	0	0	0	0	0	0	19 681
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem ekspozycje klasyfikowane według wewnętrznych ratingów stosowanych przez Grupę	685 174	278 950	501 164	1 862 756	13 152 363	1 393 426	126 933	0	18 000 766
Ekspozycje klasyfikowane według zewnętrznych ratingów									
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem ekspozycje klasyfikowane według zewnętrznych ratingów	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekspozycje bez ratingu									
NR	0	652	3 034 394	737 300	144 504	17 772	256	0	3 934 878
Razem ekspozycje bez ratingu	0	652	3 034 394	737 300	144 504	17 772	256	0	3 934 878
Razem	685 174	279 602	3 535 558	2 600 056	13 296 867	1 411 198	127 189	0	21 935 644

Pozostałe aktywa finansowe nie są objęte ratingami wewnętrznymi Grupy. Są to przede wszystkim krótkoterminowe należności handlowe.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Poniższa tabela prezentuje informację na temat koncentracji ryzyka kredytowego w poszczególnych branżach według głównych branż.

Łączna kwota ekspozycji brutto wg głównych branż														
31 grudnia 2012														
Nazwa branży	Ekspozycje									Łączna kwota ekspozycji	w tym:			
	wobec rządów i banków centralnych	wobec instytucji finansowych	z tytułu kredytowa-nia specjalistycznego	wobec małych i średnich przedsiębiorstw	pozostałe wobec przedsiębiorców i sektora publicznego	detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	detaliczne odnawialne	pozostałe detaliczne	Ekspozycje kapitałowe		Pozycje sekurytyzacyjne	Ekspozycje z rozpo-znaną utratą wartości	Salda rezerw	
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	0	0	56 069	11 834	74 996	2 238	2 080	174 398	321 615	0	0	12 007	12 097	
Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	11 137	12 776	0	0	14 220	38 133	0	0	6 216	3 224	
Przetwórstwo przemysłowe	0	0	101 036	359 548	3 641 364	714	473	327 040	4 430 175	0	0	383 750	144 817	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	544 127	24 711	551 158	36 623	61 961	43 824	1 262 404	0	0	140 747	112 619	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	20 764	7 388	29 143	113	84	82	57 574	0	0	227	394	
Budownictwo	0	0	240 167	102 875	967 828	16 637	37 296	253 862	1 618 665	26 017	0	432 326	284 297	
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	0	0	0	607 161	3 979 747	63 642	153 497	541 272	5 345 319	51	0	595 085	446 130	
Transport i gospodarka magazynowa	0	0	2 518	178 185	697 803	8 600	5 542	412 384	1 305 032	0	0	115 627	74 481	
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0	67 903	5 451	200 214	9 727	38 429	63 250	384 974	0	0	81 536	67 258	
Informacja i komunikacja	0	0	0	15 933	688 558	1 644	2 978	1 703	710 816	0	0	16 444	13 539	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 790 061	241 083	12 924	3 544	542 710	26 989	39 179	59 717	2 716 207	2 847	0	55 110	24 403	
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0	2 807 002	49 462	757 021	0	0	366 161	3 979 646	0	0	322 440	165 331	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0	0	0	13 637	212 421	736	2 409	939	230 142	750	0	34 078	29 558	
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0	0	0	11 748	269 608	10 959	3 479	9 367	305 161	0	0	12 153	12 449	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	0	0	0	92	9 124	3 391	4 756	4 078	21 441	0	0	6 335	5 517	
Edukacja	0	0	0	4 142	41 175	0	0	20 973	66 290	0	0	8 024	5 933	

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	0	0	15 386	71 532	0	0	216 637	303 555	0	0	774	1 837
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	0	0	996	45 560	0	0	0	46 556	0	0	6 143	3 555
Pozostała działalność usługowa	0	0	0	3 218	348 651	0	0	0	351 869	0	0	64 550	49 738
Gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	16 919 197	1 580 173	2 918 616	21 417 986	0	0	1 814 835	1 604 565
Razem	1 790 061	241 083	3 852 510	1 426 448	13 141 389	17 101 210	1 932 336	5 428 523	44 913 560	29 665	0	4 108 407	3 061 741

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Łączna kwota ekspozycji brutto wg głównych branż														
31 grudnia 2011	Ekspozycje									Łączna kwota ekspozycji	w tym:			
Nazwa branży	wobec rządów i banków centralnych	wobec instytucji finansowych	z tytułu kredytowania specjalistycznego	wobec małych i średnich przedsiębiorstw	pozostałe wobec przedsiębiorców i sektora publicznego	detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	detaliczne odnawialne	pozostałe detaliczne		Ekspozycje kapitałowe	Pozycje sekurytyzacyjne	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Salda rezerw	
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	0	0	67 853	17 538	66 526	2 288	2 910	126 190	283 305	0	0	12 390	12 791	
Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	17 219	12 672	0	0	17 513	47 404	0	0	3 251	1 411	
przetwórstwo przemysłowe	0	0	169 892	439 730	3 880 459	1 421	2 006	367 727	4 861 235	0	0	429 612	187 718	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	451 097	24 074	86 504	27 510	73 549	49 099	711 833	0	0	25 508	22 016	
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	6 754	5 244	15 729	126	7	128	27 988	0	0	55	102	
Budownictwo	0	0	479 145	152 714	1 006 175	12 420	45 903	311 015	2 007 372	26 017	0	322 064	106 841	
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	0	0	63 108	612 885	3 170 857	50 497	182 027	675 466	4 754 840	51	0	232 549	166 959	
Transport i gospodarka magazynowa	0	0	29 537	170 504	412 898	8 417	6 607	426 506	1 054 469	0	0	100 722	51 145	
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0	124 511	4 028	27 016	5 959	49 264	67 076	277 854	0	0	34 660	24 498	
Informacja i komunikacja	0	0	0	18 882	647 646	496	3 475	2 754	673 253	0	0	1 316	2 747	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	685 174	279 602	610	729	484 747	22 157	41 735	71 000	1 585 754	2 865	0	26 835	16 198	
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0	3 083 064	51 545	495 796	0	0	396 412	4 026 817	0	0	243 013	125 586	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0	0	0	12 942	169 105	56	3 365	991	186 459	0	0	34 892	32 998	
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0	0	0	17 716	145 176	4 652	4 543	11 758	183 845	0	0	1 902	2 296	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	0	0	0	32	66	2 937	5 068	5 475	13 578	0	0	1 101	1 115	
Edukacja	0	0	0	17 903	26 077	0	4	46 271	90 255	0	0	165 788	7 341	

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	0	1 344	11 654	49 802	0	0	199 480	262 280	0	0	4 020	2 633
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	0	0	19	5	0	0	0	24	0	0	0	0
Pozostała działalność usługowa	0	0	0	2 085	29 015	0	0	0	31 100	0	0	142	155
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0	0	0	2 594 914	365 391	1 025 503	3 985 808	0	0	74	133 086
Razem	685 174	279 602	4 476 915	1 577 443	10 726 271	2 733 850	785 854	3 800 364	25 065 473	28 933	0	1 639 894	897 636

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz wielkość aktywów ważonych ryzykiem w podziale na grupy podmiotów zgodnie z wymogami Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (z późniejszymi zmianami)², prezentuje poniższe zestawienie:

31 grudnia 2012	Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	0	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	15 105	1 208
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	52 032	4 163
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	466 818	37 345
Przedsiębiorstwa	7 777 378	622 190
Detaliczne	9 569 072	765 526
Zabezpieczenie na nieruchomościach	21 342 238	1 707 379
Przeterminowane	1 062 968	85 037
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	26 082	2 087
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	1 300 219	104 017
Razem	41 611 911	3 328 953

31 grudnia 2011	Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	23	2
Samorządy terytorialne i władze lokalne	15 734	1 259
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	36 390	2 911
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	691 758	55 341
Przedsiębiorstwa	9 159 200	732 736
Detaliczne	2 792 392	223 391
Zabezpieczenie na nieruchomościach	10 153 089	812 247
Przeterminowane	420 498	33 640
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	39 029	3 122
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	798 510	63 881
Razem	24 106 621	1 928 530

² zmiany wprowadzone uchwałami KNF: uchwałą nr 369/2010 z dnia 12 października 2010 roku, uchwałą KNF nr 153/2011 z dnia 7 czerwca 2011 roku, uchwałą KNF nr 206/2011 z dnia 22 sierpnia 2011 roku oraz uchwałą KNF nr 324/2011 z dnia 20 grudnia 2011 roku

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu odpisów z tytułu utraty wartości), Grupa określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania.

Limity akceptowanego przez Grupę poziomu ryzyka kredytowego są zatwierdzane przez Zarząd Jednostki Dominującej.

Struktura limitów obowiązująca w Grupie przedstawia się następująco:

- Limity walutowe i płynnościowe:
 - Limit dotyczący maksymalnego przyrostu aktywów długoterminowych,
 - Limit dotyczący udziału należności walutowych w portfelu kredytowym Grupy,
 - Limity dotyczące finansowania rynku nieruchomości.
- Limity wynikające z przepisów artykułu 71 Prawa bankowego:
 - Limit koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

Wartość dopuszczalnego limitu koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie kształtowała się na następującym poziomie:

Dopuszczalny limit koncentracji	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Limit koncentracji zaangażowania Grupy (25%)	1 369 706	736 508

Grupa nie posiada zaangażowań przekraczających powyższy limit.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dzienne limity ryzyka dostaw dotyczące pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Poniżej zaprezentowano ekspozycje klientów przekraczające wartość 10% funduszy własnych Grupy. Zostały one zaprezentowane w oparciu o zaangażowania względem pojedynczego klienta oraz grup kapitałowych w wartości bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zastosowania technik redukcji ryzyka kredytowego ani wyłączeń określonych w § 6 uchwały w sprawie limitu koncentracji zaangażowań). Zestawienie uwzględnia również ekspozycje w stosunku do Rządów i Banków Centralnych oraz innych Banków.

31 grudnia 2012				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	8 288 152	Podmiot	151,28%
2	Kredytobiorca 2	1 159 725	Podmiot	21,17%
3	Kredytobiorca 3	630 127	Grupa	11,50%

Zaangażowania wobec kredytobiorców: 1 i 2 na 31 grudnia 2012 roku dotyczą Narodowego Banku Polskiego, Skarbu Państwa i nie są objęte ograniczeniem łącznego zaangażowania do wysokości 25% funduszy własnych na mocy par. 6 Uchwały nr 208/2011 KNF z dnia 22 sierpnia 2011 roku, z późniejszymi zmianami, w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji i limitu dużych zaangażowań.

31 grudnia 2011				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	5 973 006	Podmiot	202,75%
2	Kredytobiorca 2	1 137 535	Grupa	38,61%
3	Kredytobiorca 3	906 943	Grupa	30,79%
4	Kredytobiorca 4	447 521	Grupa	15,19%
5	Kredytobiorca 5	381 954	Podmiot	12,97%
6	Kredytobiorca 6	345 955	Grupa	11,74%
7	Kredytobiorca 7	311 102	Grupa	10,56%

Zaangażowania wobec kredytobiorców 1, 2 i 3 na 31 grudnia 2011 roku dotyczą Narodowego Banku Polskiego, Skarbu Państwa oraz jednostki dominującej wobec banku i nie są objęte ograniczeniem łącznego zaangażowania do wysokości 25% funduszy własnych na mocy par. 6 pkt 18 Uchwały nr 208/2011 KNF z dnia 22 sierpnia 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji i limitu dużych zaangażowań.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

43. Ryzyko utraty płynności

Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Grupy, które umożliwia realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się Grupy ze zobowiązań oraz zachowaniu nałożonych limitów ryzyka płynności, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych (regulacyjnych).

Zarządzanie bieżącą, śróddzienną płynnością Grupy prowadzone jest przez Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Poziom ponoszonego przez Grupę średnio- i długoterminowego ryzyka płynności oceniany jest na podstawie raportów płynności.

Raporty płynności informują o wysokości luki płynności (statyczna analiza luki płynności), czyli o niedopasowaniu pomiędzy terminami zapadalności aktywów i terminami wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, na podstawie poziomu osiąganych wskaźników płynności, które pokazują stosunek skumulowanych wpływów do skumulowanych wypływów w danym okresie czasu.

Raporty sporządzane są dla pozycji bilansowych i pozabilansowych w PLN i w podstawowych walutach obcych, tj. EUR, USD, CHF, JPY i GBP oraz w pozostałych walutach obcych łącznie. Raporty uwzględniają elementy modelowania w zakresie zachowań rynku finansowego i klientów Grupy (m.in. rolowanie depozytów, osad na rachunkach bieżących, prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań pozabilansowych, rezerwę obowiązkową, uwzględnienie korekty należności z tytułu zidentyfikowanej utraty wartości).

Zarządzanie średnio- i długoterminowym ryzykiem płynności realizowane jest w Grupie przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który ustala pożądaną strukturę bilansu Grupy poprzez system limitów obejmujących m.in. wielkość luki płynności, stopień koncentracji depozytów, stosunek wartości portfela kredytowego do depozytów.

Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami prowadzi działalność na rynku finansowym, odpowiednio kształtując portfel aktywów i pasywów tak, aby zachowane zostały wymagane poziomy limitów ryzyka płynności. Polityka cenowa i produktowa Grupy jako instrument mający wpływ na strukturę bilansu Grupy jest również narzędziem wykorzystywanym do zarządzania ryzykiem płynności.

Grupa dokonuje również kalkulacji na bazie dziennej nadzorczych miar płynności zgodnie z wymaganiami Uchwały Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z późniejszymi zmianami. Są to:

- miary płynności krótkoterminowej,
- miary płynności długoterminowej.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Analizę wymagalności zobowiązań finansowych w postaci niezdykontowanych przepływów środków pieniężnych prezentuje poniższe zestawienie.

31 grudnia 2012		Wartość nominalna	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe				Razem
Rodzaj zobowiązania	poniżej 3 miesięcy			od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		24 496 637	368 262	18 822 313	1 844 671	2 928 141	901 513	24 496 638
Zobowiązania finansowe		47 670 936	47 824 711	28 692 513	7 684 760	11 253 233	973 644	48 604 150
<i>Zobowiązania wobec banków</i>		15 461 120	15 487 091	1 518 135	2 864 628	10 717 831	973 644	16 074 238
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>		32 058 104	32 185 908	27 022 666	4 820 132	535 402	0	32 378 200
<i>Pozostałe zobowiązania finansowe</i>		151 712	151 712	151 712	0	0	0	151 712
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		1 791 160	0	1 791 160	0	0	0	1 791 160
Udzielone zobowiązania finansowe		4 863 562	0	4 863 562	0	0	0	4 863 562

31 grudnia 2011		Wartość nominalna	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe				Razem
Rodzaj zobowiązania	poniżej 3 miesięcy			od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		30 003 162	475 291	24 815 173	2 757 676	1 363 710	1 200 863	30 137 422
Zobowiązania finansowe		28 502 965	28 368 473	18 244 684	4 924 133	5 279 139	978 344	29 426 300
<i>Zobowiązania wobec banków</i>		8 507 893	8 513 225	1 388 776	1 826 042	4 985 588	978 344	9 178 750
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>		19 773 296	19 633 472	16 634 132	3 098 091	293 551	0	20 025 774
<i>Pozostałe zobowiązania finansowe</i>		221 776	221 776	49 776	151 126	20 874	0	221 776
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		1 838 291	0	1 838 291	0	0	0	1 838 291
Udzielone zobowiązania finansowe		5 428 598	0	5 428 598	0	0	0	5 428 598

Poniższa tabela przedstawia skumulowaną lukę płynności Banku z uwzględnieniem transakcji pozabilansowych (bez linii kredytowych).

	do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-2 lata	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Razem:
31 grudnia 2012	-6 592 723	-10 625 707	-14 128 722	218 985	-15 592 295	-13 877 697	-720 657	-61 318 816
31 grudnia 2011	4 580 285	3 752 139	2 405 291	-276 331	2 343 958	848 869	-214 784	13 439 427

Istotą działania Grupy jest transformacja terminów zapadalności po stronie aktywnej i pasywnej bilansu, tak aby uwzględnić preferencje klientów składających depozyty i zaciągających kredyty, przy akceptowalnym poziomie ryzyka mitygowanym poprzez średnio- i długoterminowe finansowanie pozyskiwane na rynku hurtowym.

Struktura terminów zapadalności aktywów i zobowiązań oraz zdolność do zastąpienia, po możliwym do przyjęcia koszcie, oprocentowanych zobowiązań z chwilą osiągnięcia terminu wymagalności, stanowią istotne elementy oceny płynności Grupy oraz jej narażenia na zmiany stóp procentowych i kursów wymiany walut.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

44. Pozostałe ryzyka rynkowe

44.1.1. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wynika z otwartych pozycji w produktach procentowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na zmiany wartości na rynku. Grupa stosuje dla potrzeb konstrukcji limitów ryzyka metody symulacyjne, metody oparte na wartości punktu bazowego oraz metody oparte na wartości pozycji netto.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym podlega ciągłej ocenie oraz ewolucji w celu dostosowania go do zmieniających się warunków rynkowych.

Na proces zarządzania składają się:

- identyfikacja czynników ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

44.1.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości poszczególnych instrumentów finansowych spowodowanych fluktuacjami kursów walutowych. Z uwagi na prowadzoną działalność Grupa narażona jest na wpływ wahań kursowych na swoją sytuację finansową i przepływy pieniężne.

Ryzyko walutowe rozumiane jako prawdopodobieństwo wystąpienia straty jest uzależnione od:

- zmienności kursów walutowych,
- niedopasowania należności i zobowiązań walutowych.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ustalenie obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka walutowego do akceptowanych przez Grupę rozmiarów.

W celu zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie stworzony został system limitów ryzyka rynkowego zgodny ze standardami obowiązującymi w Grupie Raiffeisen. W ramach podziału kompetencji w procesie zarządzania ryzykiem, Zarząd Jednostki Dominującej ustala w Polityce Zarządzania Aktywami i Pasywami poziom ogólnego apetytu na ryzyko walutowe, uwzględniając założenia budżetowe oraz wpływ potencjalnych strat na kapitał Grupy.

Polityka Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym zakłada posiadanie niewielkiej pozycji walutowej, która pozwala na oferowanie klientom konkurencyjnych warunków cenowych. Ryzyko walutowe jest niematerialne – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosi 0 zł. W związku z powyższym Grupa w procesie zarządczym nie stosuje metod symulacyjnych. Metoda wartości zagrożonej (VaR) jest stosowana ze względu na wymagania Grupy.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Szczegółowe wartości poszczególnych limitów ustalane są następnie przez Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami i obejmują one:

- limity poziomu maksymalnej, otwartej pozycji walutowej overnight dla każdej waluty,
- limity poziomu całkowitej otwartej pozycji walutowej overnight i intraday dla wszystkich walut łącznie,
- limit poziomu wartości zagrożonej, wyznaczonej dla 1-dniowego horyzontu utrzymania pozycji oraz poziomu ufności 99%. Wartość zagrożona wyznaczana jest metodą wariacji-kowariancji,
- kwartalny i roczny limit maksymalnej straty.

Ponadto, dla potrzeb obliczania wymogu z tytułu ekspozycji na ryzyko walutowe wykorzystywana jest tzw. metoda podstawowa wyznaczająca dopuszczalne granice ekspozycji na ryzyko niedopasowania należności i zobowiązań walutowych (tzw. pozycja całkowita) w odniesieniu do funduszy własnych Grupy.

Raporty dzienne dotyczące pozycji walutowej Grupy obejmujące analizę działalności walutowej w kontekście przestrzegania obowiązujących norm ostrożnościowych (limitów) oraz wyników ekonomicznych przedstawiane są dyrektorom jednostek organizacyjnych odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka oraz członkowi Zarządu nadzorującemu pion skarbu.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku została przeprowadzona analiza wpływu zmiany kursów walutowych na pozycje walutową Grupy dla trzech walut obcych (EUR, CHF, USD) w przypadku których otwarta pozycja walutowa Grupy jest największa. Wyniki tej analizy są przedstawione w tabeli poniżej:

31 grudnia 2012	Pozycja bazowa	Pozycja przy zmianie kursu o -50 pkt	Pozycja przy zmianie kursu o +50 pkt	Wpływ na wynik przy zmianie kursu o -50 pkt	Wpływ na wynik przy zmianie kursu o +50 pkt
EUR	-5 357	-5 330	-5 384	27	-27
USD	-945	-940	-950	5	-5
CHF	-2 846	-2 832	-2 860	14	-14
Razem				46	-46

31 grudnia 2011	Pozycja bazowa	Pozycja przy zmianie kursu o -50 pkt	Pozycja przy zmianie kursu o +50 pkt	Wpływ na wynik przy zmianie kursu o -50 pkt	Wpływ na wynik przy zmianie kursu o +50 pkt
EUR	7 779	7 740	7 818	-39	39
USD	1 256	1 250	1 262	-6	6
CHF	-2 760	-2 746	-2 774	14	-14
Razem				-31	31

Przy założeniu że kursy walut jednocześnie spadną o 50 punktów bazowych, krótka pozycja walutowa netto Grupy spadnie o 46 tys. zł, natomiast przy wzroście kursów walut o 50 punktów bazowych krótka pozycja walutowa netto Banku wzrośnie o 46 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku długa pozycja walutowa netto Grupy wynosiła 3 973 tys. zł, co stanowi 0,07% funduszy własnych Grupy (na dzień 31 grudnia 2011 r. długa pozycja walutowa netto Grupy wynosiła 9 035 tys. zł, co stanowiło 0,3 % funduszy własnych Grupy). Poniższa tabela przedstawia podział pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy według poszczególnych walut.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych w walutach oraz pozycja walutowa Banku					
31 grudnia 2012	EUR	USD	CHF	Pozostałe	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	12 853 054	600 744	13 565 303	253 026	27 272 127
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	13 614 291	1 506 854	5 497 101	313 072	20 931 318
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe – kwoty do otrzymania	9 522 465	3 545 914	1 036 939	272 685	14 376 003
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe – kwoty do wydania	8 766 585	2 640 749	9 107 987	208 666	20 723 987
Pozycja walutowa netto długa (+)	-	-	-	3 973	3 973
Pozycja walutowa netto krótka (-)	-5 357	-945	-2 846	-	-9 148

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych w walutach oraz pozycja walutowa Banku					
31 grudnia 2011	EUR	USD	CHF	Pozostałe	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	6 996 356	544 141	2 249 794	272 104	10 062 395
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	6 385 149	556 691	557 612	150 835	7 650 287
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe – kwoty do otrzymania	7 200 256	5 066 698	4 892 628	271 632	17 431 214
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe – kwoty do wydania	7 803 684	5 052 892	6 587 570	393 087	19 837 233
Pozycja walutowa netto długa (+)	7 779	1 256	-	-	9 035
Pozycja walutowa netto krótka (-)	-	-	-2 760	-186	-2 946

44.1.3. Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej

Ryzyko stopy procentowej jest spowodowane tym, że możliwe zmiany stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne lub też na wartość godziwą posiadanych przez Grupę instrumentów finansowych.

Identyfikacja obszarów, w których Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej oraz kształtowanie struktury sprawozdania z sytuacji finansowej i zobowiązań pozabilansowych w sposób pozwalający na maksymalizację wartości aktywów netto oraz wyniku odsetkowego są głównymi celami zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Polityka Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej zakłada istnienie w Grupie systemu wewnętrznych cen transferowych, w ramach którego jednostki biznesowe nie podejmujące na własny rachunek ryzyka stopy procentowej przekazują je do jednostek odpowiedzialnych za jego zarządzanie.

W celu zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie stworzony został system limitów ryzyka rynkowego zgodny ze standardami obowiązującymi w Grupie Raiffeisen. W ramach podziału kompetencji w procesie zarządzania ryzykiem, Zarząd Jednostki Dominującej ustala w Polityce Zarządzania Aktywami i Pasywami poziom ogólnego apetytu na ryzyko stopy procentowej, uwzględniając założenia budżetowe oraz wpływ potencjalnych strat na kapitał Grupy.

Szczegółowe wartości poszczególnych limitów ustalane są następnie przez Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami i obejmują one:

- limity poziomu maksymalnej, otwartej pozycji na stopie procentowej mierzonej jako wartość zmiany wartości godziwej przy wzroście rynkowych stóp procentowych o 1 punkt bazowy.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wartości limitów są zdywersyfikowane ze względu na źródło ekspozycji (księga bankowa i handlowa), jej walutę oraz przedział czasowy zgodnie z obowiązującą w Grupie siatką terminów przeszacowania,

- limity poziomu wartości zagrożonej, wyznaczonej osobno dla portfela bankowego i handlowego, przy założeniu 10-dniowego horyzontu utrzymania pozycji oraz poziomu ufności 99%. Wartość zagrożona wyznaczana jest metodą wariancji-kowariancji, przy czym Grupa nie posiada otwartych pozycji stopy procentowej w instrumentach o nieliniowym profilu ryzyka,
- kwartalny i roczny limit maksymalnej straty.

Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Pomiar ryzyka prowadzony jest w cyklu dziennym. Dienne raporty z wykorzystaniem poszczególnych limitów ryzyka rozsyłane są w formie elektronicznej do merytorycznych komórek organizacyjnych Grupy.

Za okresową kontrolę zarządzania ryzykiem stóp procentowych odpowiedzialny jest Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO). ALCO na swych comiesięcznych posiedzeniach dokonuje oceny poziomu ryzyka, na które Grupa jest narażona i w razie konieczności zobowiązuje właściwe jednostki do podjęcia odpowiednich kroków w celu jego ograniczenia.

Grupa prowadzi wyodrębnione portfele bankowy oraz handlowy. Zgodnie z Zarządzeniem Zarządu Jednostki Dominującej dotyczącym szczegółowych zasad wyodrębniania portfela handlowego, zaliczane są do niego:

- operacje zawierane z zamiarem uzyskania korzyści finansowych na tej operacji w krótkim okresie wynikających ze zmian parametrów rynkowych, w szczególności kursów walutowych i stóp procentowych,
- wszystkie operacje zabezpieczające ryzyko operacji zaliczanych do portfela handlowego,
- wewnętrzne instrumenty zabezpieczające, które mitygują ryzyka portfela bankowego.

W ramach portfela handlowego z uwagi na niejednorodność ryzyk zawieranych operacji wyodrębnione zostały portfele, które umożliwiają monitorowanie pozycji oraz limitów na poszczególnych typach operacji.

Dla potrzeb obliczania wymogu z tytułu ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej Grupa stosuje metodę średniego, zaktualizowanego okresu zwrotu. Operacje niezakwalifikowane do portfela handlowego, zawierają się w portfelu bankowym.

Poniższa tabela prezentuje poziom narażenia Grupy na ryzyko stopy procentowej, w podziale na księgę bankową i handlową, mierzonego jako wartość zmiany wartości godziwej przy wzroście rynkowych stóp procentowych o 1 punkt procentowy. Wartości w poszczególnych przedziałach prezentowane są jako wartości bezwzględne w celu pokazania ogólnego poziomu narażenia na ryzyko stopy procentowej, niezależnie od kierunku zajmowanej pozycji. Dane obejmują rok 2012 oraz 2011 dla celów porównawczych.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

	2012				2011			
	Min.	Max.	Średnia	Stan na 31 grudnia	Min.	Max.	Średnia	Stan na 31 grudnia
Księga bankowa								
<1Y	35 019	373 090	179 144	208 037	165	86 403	34 740	34 477
1 – 3Y	437	42 128	16 439	7 455	3 057	10 936	6 535	3 112
>3Y	57	16 342	9 497	8 642	49	12 237	2 446	931
Księga handlowa								
<1Y	11	11 426	3 933	176	5	19 143	8 587	5 572
1 – 3Y	81	13 549	1 931	7 057	11	50 944	17 504	333
>3Y	4	75 186	4 711	18	29	78 321	15 236	17 969

Następna tabela prezentuje poziom narażenia Grupy na ryzyko stopy procentowej, w podziale na księgę bankową i handlową, mierzonego za pomocą wartości zagrożonej, zgodnie z opisanymi powyżej, zdefiniowanymi w systemie limitów parametrami modeli.

	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Księga bankowa	1 797	2 117
Księga handlowa	256	296

Jednostka Dominująca wyznacza również miarę Earnings-at-Risk, która prezentuje wrażliwość wyniku odsetkowego w rocznym horyzoncie czasu przy założeniu natychmiastowej i identycznej dla wszystkich walut zmiany rynkowych stóp procentowych o 100 punktów bazowych, utrzymującej się w okresie trwania symulacji. Wynik tak przeprowadzonego pomiaru za koniec roku 2012 wykazał wpływ na wynik odsetkowy w kwocie 190 766 tys. zł, co stanowi 3,8% funduszy własnych uwzględnianych w kalkulacji współczynnika wypłacalności wobec 85 295 tys. zł za rok poprzedni, co stanowiło 3,4% funduszy.

Poniższa przedstawiono analizę wrażliwości aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych na zmiany stóp procentowych. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Grupy według wartości bilansowej w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianej w umowie lub terminu wymagalności.

Wartość bilansowa pochodnych instrumentów finansowych, które są wykorzystywane przede wszystkim w celu obniżania poziomu ekspozycji Grupy na zmiany stóp procentowych, ujęta jest w „Aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” oraz „Innych pasywach”.

Zarządzanie ryzykiem

Ekspozycja Grupy na ryzyko zmiany stopy procentowej

31 grudnia 2012	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y	Razem
Aktywa									
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 887 959	1 211 983	0	0	0	0	0	0	3 099 942
Należności od banków	7 776	200 955	23 443	14 034	0	0	0	0	246 208
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	8 458 196	47 517	4 147	149 320	160 819	3 125	27	8 823 151
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	472 748	0	0	0	0	0	0	0	472 748
Inwestycyjne papiery wartościowe	44 765	511 195	0	0	30 015	0	0	0	585 975
Kredyty i należności udzielone klientom	444 623	26 671 089	12 018 494	183 154	10 526	19 596	42 232	138 180	39 527 894
Pozostałe aktywa finansowe	169 409	0	0	0	0	0	0	0	169 409
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec banków	1 352	6 903 212	7 059 841	427 244	35 000	0	0	0	14 426 649
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	368 262	0	0	0	0	0	0	0	368 262
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	14 399 404	0	0	0	0	0	0	14 399 404
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	8 925 445	4 232 608	2 737 611	1 671 981	212 114	6 745	0	17 786 504
Zobowiązania podporządkowane	0	0	786 724	273 718	0	0	0	0	1 060 442
Inne zobowiązania finansowe	151 712	0	0	0	0	0	0	0	151 712
Pozycje pozabilansowe									
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 791 160	0	0	0	0	0	0	0	1 791 160
Udzielone zobowiązania finansowe	4 863 562	0	0	0	0	0	0	0	4 863 562

Ekspozycja Grupy na ryzyko zmiany stopy procentowej

31 grudnia 2011	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y	Razem
Aktywa									
Kasa i środki w Banku Centralnym	438 066	685 174	0	0	0	0	0	0	1 123 240
Należności od banków	3 041	234 470	3 817	38 228	0	0	0	0	279 556
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	6 223 469	23 971	4 843	56 115	31 456	5 645	643	6 346 142
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	588 619	0	0	0	0	0	0	0	588 619
Inwestycyjne papiery wartościowe	28 932	510 455	0	0	29 698	0	0	0	569 085
Kredyty i należności udzielone klientom	0	20 474 064	2 267 541	26 787	4 662	7 699	1 744	156 270	22 938 767
Pozostałe aktywa finansowe	83 664	0	0	0	0	0	0	0	83 664
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec banków	0	4 937 584	3 194 482	380 420	739	0	0	0	8 513 225
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	475 291	0	0	0	0	0	0	0	475 291
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	3 352 305	0	0	0	0	0	0	3 352 305
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	12 719 063	2 795 743	372 184	366 704	24 033	3 440	0	16 281 167
Zobowiązania podporządkowane	0	0	110 816	253 519	0	0	0	0	384 335
Inne zobowiązania finansowe	221 776	0	0	0	0	0	0	0	221 776
Pozycje pozabilansowe									
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 838 291	0	0	0	0	0	0	0	1 838 291
Udzielone zobowiązania finansowe	5 428 598	0	0	0	0	0	0	0	5 428 598

Zarządzanie ryzykiem

44.1.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako ryzyko straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów, ludzi i systemów lub też ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje swoim zakresem ryzyko prawne, nie obejmuje natomiast ryzyka strategicznego oraz ryzyka utraty reputacji.

Dla celów kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Grupa RZB stosuje tzw. Metodę Standardową (ang. Standardised Approach) określającą zarówno metodę wyliczania wymogu kapitałowego, jak również wymagania dla Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W roku 2012 wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego Grupy wynosił 281 694 tys. zł (w 2011 roku 174 870 tys. zł).

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności operacyjnej poprzez wdrożenie efektywnych mechanizmów identyfikacji, oceny i kwantyfikacji, ograniczania oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie ma odzwierciedlać profil ryzyka operacyjnego Grupy i zapewnić podjęcie odpowiednich środków w celu:

- kontroli poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie adekwatnym do rozmiaru i charakteru działalności Grupy,
- podejmowania działań zmierzających do likwidacji przyczyn oraz negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych,
- minimalizacji strat powstających w wyniku zdarzeń operacyjnych,
- poprawy efektywności procesów,
- kształtowania świadomości związanej z ryzykiem operacyjnym.

Podstawowe zasady dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie to:

- właścicielami ryzyka operacyjnego są menedżerowie linii biznesowych oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych Grupy,
- organem nadzorującym proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest Komitet Sterujący ds. Ryzyka Operacyjnego,
- istnieje niezależna funkcja zarządzania ryzykiem operacyjnym umiejscowiona w Departamencie Zarządzania Ryzykiem,
- występuje niezależny przegląd procedur i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym dokonywany przez audyt wewnętrzny,
- przeprowadzane jest systematyczne gromadzenie danych związanych z ryzykiem operacyjnym,
- przeprowadzane jest szacowanie ekspozycji i raportowanie ryzyka operacyjnego,
- podejmowane są działania mające na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego do akceptowalnego poziomu.

Zarządzanie ryzykiem

Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym w Grupie stosowane są następujące instrumenty identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka:

- gromadzenie informacji o zdarzeniach operacyjnych,
- monitoring kluczowych wskaźników ryzyka,
- analizy scenariuszy dla zdarzeń charakteryzujących się małą częstotliwością i wysoką dotkliwością,
- przeprowadzanie samooceny ryzyka operacyjnego dla kluczowych obszarów ryzyka operacyjnego,
- raportowanie ryzyka operacyjnego do Zarządu Jednostki Dominującej oraz jednostek organizacyjnych Grupy,
- kluczowe Indykatory Ryzyka (monitoring indykatorów ryzyka przeprowadzany na poziomie Grupy),
- analiza Scenariuszy (scenariusze zdarzeń operacyjnych są tworzone tam, gdzie częstotliwość zdarzeń jest mała, ale kwota straty może stanowić poważne zagrożenie dla Grupy).

Dane zgromadzone w procesie identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego Grupa wykorzystuje w kolejnych etapach zarządzania ryzykiem operacyjnym, tj. analizach, raportowaniu oraz ograniczaniu ryzyka operacyjnego.

Podpisy

Warszawa, 18 marca 2013 roku.

W imieniu Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Piotr Czarnecki

imię i nazwisko

Prezes Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Kazimierz Stańczak

imię i nazwisko

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Jan Czeremcha

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Ryszard Drużyński

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Łukasz Januszewski

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Marek Patuła

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Piotr Konieczny

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Patrycja Zenik-Rychlik

imię i nazwisko

Dyrektor Departamentu
Rachunkowości Finansowej
i Podatków

stanowisko/funkcja

podpis

Sprawozdanie Zarządu Jednostki Dominującej Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok 2012

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A. - Jednostki Dominującej w Grupie Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. ma przyjemność przedstawić raport ze swojej działalności za rok finansowy zakończony 31 grudnia 2012.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu
Kazimierz Stańczak	Pierwszy Wiceprezes Zarządu
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu
Piotr Konieczny	Członek Zarządu
Marek Patuła	Członek Zarządu

Akcjonariuszem większościowym Jednostki Dominującej jest Raiffeisen Bank International, który powstał z obszarów wydzielonych z Zentralbank Österreich AG (RZB) i Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI). RBI jest całkowicie skonsolidowanym podmiotem zależnym RZB. RZB posiada 78,5% akcji RBI. Pozostała część kapitału akcyjnego jest w wolnym obrocie na wiedeńskiej giełdzie papierów wartościowych, na której Raiffeisen notowany jest od 2005 roku. RBI jest spółką nadrzędną dla Raiffeisen Bank Polska S.A i posiada w nim 87% udziału. Pozostałe 13% akcji pozostaje w posiadaniu greckiego Eurobank Ergasias SA. 30 kwietnia 2012 roku Eurobank skorzystał z opcji ich sprzedaży na rzecz RBI i 15 października 2012 roku podpisał odpowiednie umowy sprzedaży i użytkowania akcji Raiffeisen Bank Polska S.A na rzecz RBI. Do czasu przeniesienia własności akcji (w momencie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej za 2012 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy) Eurobank pozostaje współdziałowcem Jednostki Dominującej, jednak bez prawa wykonywania głosu z tych akcji, a z rad nadzorczych Jednostki Dominującej i Polbank EFG ustąpili jego przedstawiciele. Zgodnie z art. 336 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych akcje objęte przez Eurobank jako obejmowane w zamian za wkład niepieniężny powinny pozostać imiennymi i nie mogą być zbyte ani zastawione do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2012 przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

30 kwietnia 2012 roku doszło do połączenia Jednostki Dominującej z Polbank EFG. W rezultacie 100% akcji Polbanku zostało wniesione aportem na rzecz Raiffeisen Bank Polska S.A. w zamian za nowe akcje Banku. Wyemitowano 105 233 akcje o cenie emisyjnej 25 780,89 zł i wartości nominalnej 2 713 000 tys. zł. Od daty połączenia Zarząd Jednostki Dominującej. sprawował kontrolę nad polityką finansową i operacyjną Polbanku. W dniu 31 grudnia 2012 roku, zgodnie z art. 492 & 1 pkt. 1 ustawy Kodeks spółek handlowych, nastąpiło połączenie prawne poprzez przejęcie całego majątku Polbank EFG S.A. przez Raiffeisen Bank Polska S.A. (rejestracja połączenia w KRS miała miejsce w dniu 31 grudnia 2012 roku).

Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej

Rok 2012 był dla Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. okresem pełnym wyzwań związanych przede wszystkim z połączeniem Jednostki Dominującej z Polbank EFG S.A. Sama fuzja oraz liczne związane z nią procesy integracyjne wymagały poniesienia znacznych nakładów finansowych. Znalazło to odzwierciedlenie zarówno w wynikach finansowych Grupy jak i w podstawowych wskaźnikach efektywnościowych. Dzięki połączeniu suma bilansowa wzrosła w porównaniu z rokiem 2011 o 67%, osiągając poziom 54,7 mld złotych, zaś kapitały własne Grupy wyniosły na koniec 2012 roku 5,7 mld złotych (bez niepodzielonego wyniku finansowego za rok 2012). Średnioroczne zatrudnienie liczyło 6,8 tys. osób. Poniesione w związku z integracją nakłady finansowe spowodowały, że rok 2012 zamknął się dla Grupy Kapitałowej zyskiem w wysokości zaledwie 8,1 mln złotych.

Do najważniejszych czynników poza wspomnianymi kosztami integracji mających wpływ na wynik finansowy Grupy Kapitałowej w 2012 roku należą:

- wzrost ujemnego wyniku odpisów netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych o 116% w stosunku do ubiegłego roku,
- wzrost kosztów działania (włącznie z kosztami integracji) o 58%,
- zwiększenie w stosunku do roku poprzedniego przychodów odsetkowych (o 52%) i wyniku z działalności bankowej (ponad 24%).

W 2012 roku kredyty i pożyczki zagrożone stanowiły 9,7% wysokości całego portfela kredytowego brutto Grupy.

Podstawowe wskaźniki efektywności Grupy Kapitałowej kształtowały się następująco (kolumna z danymi za rok 2011 prezentuje wskaźniki dla Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. bez Polbank EFG S.A.):

Wskaźniki	2012	2011
ROE brutto	0,50	14,89
ROE netto	0,14	11,54
ROA netto	0,02	1,04
CIR	71,04	55,93
CIR bez amortyzacji	63,28	50,18
Współczynnik wypłacalności	11,96%	10,93%

ROA= zysk netto /suma bilansowa

ROE brutto = zysk brutto / średnioroczne fundusze własne, bez zysku bieżącego

ROE netto = zysk netto /średnioroczne fundusze własne bez zysku bieżącego

CIR = ogólne koszty administracyjne + amortyzacja/dochody z działalności bankowej (bez pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych).

Duże Korporacje

Mimo pogarszających się warunków makroekonomicznych w 2012 roku Grupa odnotowała wzrost liczby klientów o 4% w segmencie bankowości dużych korporacji i wzrost wolumenu depozytów oraz środków na rachunkach bieżących o 11%. Słabnący popyt na kredyt ze strony przedsiębiorstw wpłynął na spadek wolumenu aktywów w tym segmencie o 8% rok do roku. Istotny wpływ miał również kryzys, który był odczuwalny w sektorze budowlanym i związanych z nim przedsiębiorstwach, w wyniku czego nastąpił wzrost poziomu rezerw celowych o 12% rok do roku. Grupa wzmocniła swoją pozycję na rynku usług faktoringowych.

Małe i średnie firmy

W 2012 roku Grupa dążyła konsekwentnie do zdobycia wiodącej pozycji na rynku bankowości dla małych i średnich firm. Jednym z priorytetów Grupy w tym segmencie było zwiększenie satysfakcji Klientów, w tym spełnienie ich oczekiwań dotyczących skrócenia procesu podejmowania decyzji kredytowych oraz uruchomienia finansowania dla Klienta. Równoległe ponownie przeprowadzono certyfikację całej sieci sprzedaży.

Grupa aktywnie wspierała swoich klientów w rozwoju ich biznesu, dostarczając nowoczesnych rozwiązań z obszaru usług faktoringowych, bankowości transakcyjnej i rynku walutowego. Pośredniczyła również w pozyskiwaniu środków na rozwój firmy z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (tzw. Kredyt Technologiczny), odciążając Klientów z maksimum formalności. Grupa doskonała również ofertę produktową rozwijając funkcjonalności systemów bankowości elektronicznej R-Online Biznes i R-Dealer. Wszystkie te działania przełożyły się na wzrost liczby klientów w segmencie małych i średnich firm o 2,5% rok do roku, jak również znaczący wzrost wolumenu depozytów i środków na rachunkach bieżących o 22%. W 2012 roku Jednostka Dominująca po raz kolejny otrzymała Wyróżnienie Honorowe wraz z Godłem Promocyjnym Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców.

Faktoring

W 2012 roku Jednostka Dominująca była najczęściej wybieranym przez polskie przedsiębiorstwa dostawcą różnorodnych rozwiązań faktoringowych. Należy do niej 20% rynku (zgodnie z danymi Polskiego Związku Faktorów), co plasuje ją na pierwszym miejscu w Polsce po raz piąty z rzędu. W ubiegłym roku Jednostka Dominująca wykupiła wierzytelności handlowe na łączną kwotę ponad 16 mld zł i stanowi to 20 % rynku pod względem obrotów. Na popularność usług faktoringowych świadczonych przez Grupę wpłynęło wiele czynników. Klientów przekonała między innymi najszersza na rynku oferta produktów faktoringowych, możliwość elektronicznej wymiany danych na temat wierzytelności i ich spłat, szybki proces przyznawania nowych limitów i modyfikowania transakcji, największa w Polsce sieć sprzedaży oraz bardzo szybka realizacja zleceń wykupu faktur.

Ponadto w 2012 roku Grupa rozszerzyła ofertę faktoringową o usługę mikrofaktoringu skierowaną do przedsiębiorców z rocznymi obrotami od 300 tys. złotych do 4 mln złotych, z której skorzystało już ok. 300 Klientów z tego segmentu.

Leasing

Jednostka Zależna, czyli Raiffeisen-Leasing Polska S.A. jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych marek w swojej branży. Firma znana jest z bardzo szerokiej oferty skierowanej zarówno do mikro, małych oraz średnich przedsiębiorstw, jak i do klientów korporacyjnych.

Podobnie jak przed rokiem, również w 2012 roku Raiffeisen-Leasing pod względem wartości przedmiotów oddanych w leasing w Polsce zajmowała drugie miejsce z 8% udziałem.

Z punktu widzenia udziałów w rynku najważniejszym segmentem są środki transportu stanowiące 53,98% całego rynku leasingu. W tym segmencie Raiffeisen-Leasing zajmuje stabilną pozycję z 9,35% udziałem, co daje 2 miejsce na polskim rynku. Drugim pod względem wielkości jest segment maszyn i urządzeń (35,65% rynku). W tym segmencie Raiffeisen-Leasing zajmuje 8 miejsce z 5,15% udziałem. Pozostałe trzy segmenty rynku stanowią łącznie 10,36% rynku. W segmencie nieruchomości Raiffeisen-Leasing zajmuje 5 miejsce z 4,56% udziałem, w przypadku pozostałych środków transportu – miejsce 7 z 3,03% udziałem, a w segmencie IT – miejsce 5 z udziałem 6,55%.

Bankowość osobista Premium

W 2012 roku Grupa umocniła swoją pozycję w segmencie bankowości osobistej Raiffeisen Premium Banking. Okres ten odznaczał się przede wszystkim niezwykle dynamicznym wzrostem sprzedaży produktów inwestycyjnych, głównie ze 100% gwarancją kapitału, czyli lokat inwestycyjnych oraz funduszy inwestycyjnych połączonych z ubezpieczeniem. Niesłabnącym zainteresowaniem Klientów cieszyły się także konta osobiste w postaci pakietu Konto Premium. Od roku 2012 Jednostka Dominująca udostępniła klientom Premium ofertę domu maklerskiego, która umożliwia inwestowanie bezpośrednio na GPW. Znaczącym osiągnięciem Grupy było zwiększenie o 38% salda depozytów złożonych przez Klientów bankowości osobistej Premium.

W roku 2012 Grupa silnie rozwijała narzędzia sprzedażowe i podnosiła standardy obsługi. Jednostka Dominująca wprowadziła do modelu doradczego aplikację doradczą FAT (Financial Advisory Tool), która pozwala na dokonanie symulacji i prezentacji propozycji rozwiązań finansowych dostosowanych do oczekiwań i celów finansowych Klienta. Dzięki temu klienci Premium Banking mogą otrzymać osobisty plan finansowy dostosowany do ich indywidualnych potrzeb.

Potwierdzeniem faktu, że Klienci Premium Banking cenią sobie kompetencje i jakość obsługi doradców finansowych Premium, jest tendencja wzrostowa wartości wskaźnika NPS (Net Promoter Score) w pierwszym półroczu 2012. Innymi słowy, Klienci chętnie polecają innym usługi finansowe Raiffeisen Premium Banking.

Dbając o satysfakcję Klientów Premium Banking w 2013 roku, Grupa zaplanowała dalsze podnoszenie i weryfikację kompetencji doradców finansowych. W tym celu zaplanowane są działania obejmujące m.in. badania Mystery Shopper oraz wdrożenie tzw. second day call'a - telefonicznej weryfikacji satysfakcji Klienta po spotkaniu z doradcą w oddziale banku.

2012 rok w bankowości osobistej był także rokiem rozwoju alternatywnych kanałów pozyskania klientów, w tym poprzez sprzedaż internetową. Znacząca część lokat otwierana była poprzez e-banking i jednocześnie 25% nowych klientów Grupy została pozyskana poprzez kanał internetowy. Należy dodać, że większość osób, które zostały klientami Grupy przez Internet, należy do kategorii aktywnych klientów, wykorzystujących na co dzień kanały elektroniczne, w tym Mobilny Bank.

Bankowość masowa

W roku 2012 nastąpiło włączenie banku Polbank EFG S.A. w struktury Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. W rezultacie Grupa dysponowała szeroką siecią oddziałów detalicznych, co pozwoliło skoncentrować się głównie na akwizycji nowych Klientów oraz podnoszeniu zadowolenia dotychczasowych Klientów ze świadczonych usług. Najbardziej spektakularnym przedsięwzięciem minionego roku było wdrożenie systemu płatności zbliżeniowych w technologii NFC. Dzięki temu rozwiązaniu, telefony komórkowe wyposażone w technologię NFC w sieci T-Mobile oraz aplikację MyWallet! mogą pełnić funkcję karty kredytowej. Dzięki tej funkcjonalności Klienci mogą dokonywać płatności za towary i usługi w taki sam sposób, jak kartą płatniczą z funkcją zbliżeniową. Grupa zaproponowała również swoim Klientom unikalny na rynku kredyt z oprocentowaniem 0% i prowizją 9%. Wprowadzenie produktu zostało wsparte kampanią promocyjną. Oferta depozytowa kierowana do Klientów kanałem internetowym i wsparta odpowiednimi działaniami marketingowymi przyniosła zainteresowanie dużej grupy Klientów. W 2012 roku dzięki wsparciu kampanią marketingową Grupa zaproponowała szerokiej rzeszy Klientów detalicznych platformę wymiany walut R-Dealer. Dzięki temu rozwiązaniu, Klienci mogą drogą elektroniczną bezpiecznie dokonywać wymiany walut zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i po atrakcyjnych kursach.

Rachunki i lokaty

Zmienność rynku depozytów terminowych oraz silna konkurencja w 2012 roku wymagały dynamicznego reagowania na zmiany oraz szybkiego wdrażania innowacyjnych rozwiązań dostosowanych do oczekiwań Klientów. Na początku roku Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska udostępniła narzędzie pozwalające łatwo i szybko zakładać w bankowości internetowej lokaty terminowe. Przez niemal cały rok trwała w Internecie kampania adresowana do potencjalnych klientów Grupy, promująca atrakcyjnie oprocentowane lokaty terminowe. Z powodzeniem prowadzono sprzedaż kont za pośrednictwem portali zakupów grupowych oraz portali społecznościowych, które przyniosły 5 tys. nowych Klientów.

W 2012 r. uporządkowano ofertę depozytową dawnego Polbanku poprzez uszeregowanie poszczególnych grup produktów depozytowych (rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, rachunki oszczędnościowe, rachunki do regularnego oszczędzania, lokaty standardowe, lokaty dynamiczne) według kryterium wysokości oprocentowania w określonych przedziałach kwotowych. Dużą popularnością cieszył się wprowadzony do oferty w październiku 2012 roku Rachunek Proste Oszczędzanie, z którego skorzystało blisko 3 tys. osób.

Karty Kredytowe

W ostatnim kwartale 2012 roku Grupa wdrożyła dwie innowacyjne usługi dla Klientów dawnego Polbanku: płatności zbliżeniowe NFC PayPass oraz Płatności Mobilne. Z obu usług mogą korzystać wszyscy posiadacze wszystkich Kart Kredytowych MasterCard. Sukces jest tym większy, że były to pierwsze komercyjne wdrożenia tych rozwiązań w Polsce. W listopadzie karta MasterCard T-Mobile NFC promowana była w kampanii telewizyjnej MyWallet T-Mobile. W obu bankach prowadzone były akcje promocyjne, których celem było zwiększenie lojalności klientów. Od kwietnia 2012 klienci dawnego Polbanku mogli wziąć udział w promocji „Więcej korzyści z kartą”, w ramach której oferowano im obniżone oprocentowanie do poziomu 10,9% lub zwrot 10% sumy transakcji bezgotówkowych do kwoty maksimum 50 złotych. Od maja do sierpnia do posiadaczy kart kredytowych skierowany był konkurs Card & Fun, który miał na celu zwiększenie liczby i wolumenu transakcji. W konkursie wzięło udział ponad 4 tys. Klientów. Z kolei w 4 kwartale 2012 r. Jednostka Dominująca przygotowała dwie promocje – „5000 zł na wyciągnięcie karty” oraz „Twój skipass do nagród” dla posiadaczy karty Class&Club. W październiku oferta ubezpieczeń do kart kredytowych wydanych przez dawny Polbank została rozszerzona o dwa nowe rozwiązania „Bezpieczna Karta” do zastosowania w przypadku nieuprawnionego użycia karty i „Bezpieczna Spłata” do zastosowania w przypadku utraty pracy oraz konieczności hospitalizacji. Do końca roku z ubezpieczeń tych skorzystało ponad 2 tys. klientów.

Kredyty Konsumpcyjne

Z początkiem roku 2012 zaczęła obowiązywać nowa ustawa o kredycie konsumenckim, wprowadzająca istotne zmiany do praktyk biznesowych i wzmacniająca ochronę praw konsumenta. Grupa na czas wdrożyła wymogi formalne i systemowe.

Przez cały rok 2012 popyt na kredyty konsumpcyjne nadal malał. Jednym z czynników umacniania się tej tendencji było wprowadzenie w życie tzw. rekomendacji T i przesunięcie się części klientów z sektora bankowego do parabankowego.

Głównym jednak powodem osłabienia popytu było postępujące spowolnienie gospodarcze, objawiające się między innymi wzrostem bezrobocia i pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych, przez co malała skłonność do zaciągania nowych zobowiązań przez konsumentów.

W ramach łączenia ofert Jednostki Dominującej i Polbank EFG S.A ujednolicono lub zbliżono pod względem funkcjonalności politykę kredytową, cenę, warunki ubezpieczenia a także proces sprzedaży. Dokonano przy tej okazji uproszczenia oferty. Kluczowym produktem jest kredyt ratalny, uzupełniany przez dwa kredyty rewolwingowe – linię w koncie osobistym dla osób deklarujących wpływ pensji oraz Kredyt Bezpieczny. Wprowadzono promocyjny kredyt z oprocentowaniem 0% i prowizją 9% wsparty kampanią.

Wydłużono okres kredytowania dla Klientów o określonym profilu. Dużą wagę położono na aktywności portfelowe, w tym usprawnienie procesu retencyjnego oraz akcje aktywacyjne i cross-sell.

Kredyty hipoteczne

W 2012 roku Grupa ograniczyła swoją aktywność w sprzedaży kredytów hipotecznych, koncentrując się na restrukturyzacji kanałów dystrybucji i angażując się we współpracę z pośrednikami ogólnopolskimi. Dodatkowo w wyniku ograniczenia nowej akwizycji oraz dużej zmienności rynku walutowego portfel długoterminowych aktywów zmniejszył się o blisko 10%. Oprócz tego, w 2012 Grupa utrzymywała elastyczność regulacji rat, co stanowiło o unikalności oferty. O kompleksowości oferty hipotecznej Grupy świadczył również atrakcyjny pakiet produktów powiązanych (np. konto, karta kredytowa czy ubezpieczenia).

Ubezpieczenia

W 2012 roku Grupa oferowała kilkadziesiąt różnych ubezpieczeń, zarówno połączonych bezpośrednio z produktami bankowymi lub oferowanych samodzielnie. Miesięczna sprzedaż produktów z tej drugiej grupy wynosi kilka tysięcy, co stanowi jeden z najwyższych wyników na rynku. W 2012 roku w ofercie Grupy pojawiło się nowe ubezpieczenie o nazwie „Zwrotka”, przygotowane we współpracy z TU ING Życie ze 100% zwrotem składek po zakończeniu okresu ochrony. Ubezpieczenie to zostało wybrane przez Gazetę Ubezpieczeniową produktem miesiąca w październiku 2012.

Ponadto, w ubiegłym roku Grupa wprowadziła wspólnie z TU Warta ubezpieczenie typu unit linked „Ster na przyszłość”. Uruchomiono także market ubezpieczeń - porównywarkę ubezpieczeń umożliwiającą również zakup ubezpieczenia on - line. Market ubezpieczeń dostępny jest dla wszystkich odwiedzających stronę internetową banku.

Produkty strukturyzowane

W roku 2012 Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska oferowała Klientom produkty strukturyzowane, przede wszystkim w formie lokat inwestycyjnych. Rozwiązania te cieszyły się dużym zainteresowaniem Klientów ze względu na krótki horyzont inwestycyjny, szeroki wachlarz instrumentów bazowych (m.in. kursy walut, stopy procentowe), przejrzyste i interesujące formuły wypłaty kuponów, przy jednoczesnej pełnej gwarancji kapitału. Produkty dla Klientów bankowości detalicznej były oferowane w formie subskrypcji. Wąska grupa Klientów Premium Banking mogła skorzystać z lokat inwestycyjnych indywidualnie.

W drugiej połowie minionego roku Grupa zaoferowała Klientom we współpracy z TU Europa na Życie SA trzy grupowe ubezpieczenia, wszystkie z 100% gwarancją kapitału na koniec okresu inwestycji.

W roku 2012 Grupa zaproponowała swoim Klientom dodatkowo cztery produkty strukturyzowane skonstruowane również wspólnie z TU Europa na Życie SA. Miały one formę grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie i wszystkie cechowała 95% ochrona kapitału.

Dwa dwuletnie produkty strukturyzowane oparte zostały na indeksie WIG 20, dwa pozostałe na wybranych spółkach z indeksu WIG 20. Produkty spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony Klientów, co znalazło odzwierciedlenie w wartości ulokowanych aktywów.

Fundusze inwestycyjne

W roku 2012 Grupa rozszerzyła swoją ofertę o fundusze inwestycyjne zamknięte, skierowane głównie do Klientów bankowości prywatnej, które okazały się atrakcyjną alternatywą dla klasycznych funduszy inwestycyjnych. Ze względu na niepewną sytuację makroekonomiczną i rynkową w pierwszej połowie roku dużą popularnością cieszyły się fundusze typu *absolute return*. Otwarta architektura dostępnych funduszy została poszerzona o produkty nowych partnerów dostarczających tego typu rozwiązań: AXA TFI oraz PZU TFI. Dużą popularnością cieszyły się także produkty ubezpieczeniowo-inwestycyjne, w tym lokata „Kapitałny Zysk”, będąca połączeniem lokaty terminowej (gwarantującej pewny i wysoki zysk) oraz wybranego przez Klienta funduszu inwestycyjnego lub portfela o zróżnicowanym poziomie ryzyka inwestycyjnego i strategii inwestycyjnej. Dodatkowo, funkcjonalność systemu bankowości internetowej R-Online została rozszerzona o ofertę kolejnych towarzystw funduszy inwestycyjnych.

W ofercie Grupy znajdowały się również fundusze Eurobank Fund Management, dla których Grupa pełni funkcję przedstawiciela, agenta płatności i dystrybutora.

Raiffeisen Brokers

Dom Maklerski Raiffeisen Brokers odbył pilotaż działalności operacyjnej w listopadzie 2011 jako wydzielona organizacyjnie jednostka Grupy, zaś w styczniu 2012 roku rozpoczął obsługę klientów detalicznych w zakresie pośrednictwa w transakcjach na rynku wtórnym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Klienci detaliczni mogą korzystać z nowoczesnej platformy transakcyjnej połączonej z kontem osobistym. Do ich dyspozycji oddano również portal analityczny. W 2012 roku rachunki inwestycyjne otworzyło blisko 5 tys. klientów Grupy, zaś w drugiej połowie 2012 roku udział obrotów generowanych przez klientów DM Raiffeisen Brokers w obrotach GPW sięgał 0,1%. DM Raiffeisen Brokers wziął udział w akcji Akcjonariat Obywatelski oraz zorganizował 6 konferencji poświęconych certyfikatом strukturyzowanym oraz praktyce inwestowania.

Mikroprzedsiębiorstwa

W ostatnim półroczu 2012 r. Grupa wprowadziła szereg modyfikacji w ofercie dla Małych Firm, czyli z obrotem rocznym do 4 mln zł. Pakiety zostały rozszerzone o nowy **Pakiet Oszczędnościowy**, który jest przeznaczony dla wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, kancelarii notarialnych, szkół, przedszkoli i fundacji. Prowadzenie rachunku bieżącego oraz rachunków pomocniczych wraz z dostępem do kanałów elektronicznych w ramach tego pakietu jest bezpłatne. Klientom korzystającym z Pakietu Oszczędnościowego proponujemy rachunek lokacyjny, którego oprocentowanie jest wyższe niż w przypadku pozostałych pakietów dla firm.

Klient może dokonać także 30 bezpłatnych przelewów internetowych miesięcznie, przy czym przelewy do ZUS i US zawsze są bezpłatne i nie zmniejszają puli bezpłatnych przelewów. W związku z fuzją Jednostki Dominującej - Raiffeisen Bank Polska S.A. z Polbank EFG S.A oraz dążeniem do połączenia oferty już od października 2012 r. w uniwersalnej ofercie banku dla mikroprzedsiębiorstw znalazły się **terminale do akceptacji kart płatniczych**.

1 lipca 2012 Grupa wprowadziła ubezpieczenia **R-Biznes Assistance** oraz **R-Biznes Assistance Plus**. Pierwsze z nich obejmuje wszystkich Klientów korzystających z pakietów Srebrnego i Złotego, zaś drugie przeznaczone jest dla Klientów z pakietami Platynowym lub Walutowym.

R-Biznes Assistance zapewnia pomoc fachowców w przypadku awarii sprzętu biurowego lub komputerów, szkód wywołanych zdarzeniami losowymi (np. pożar czy zalanie) oraz pomoc informacyjną przydatną w codziennym prowadzeniu firmy (infolinia gospodarcza, rekrutacyjna, socjalna, medyczna oraz Eko Infolinia). Pakiet R-Biznes Assistance Plus zapewnia dodatkowo pomoc lekarsko-pielęgniarską w przypadku nieszczęśliwego wypadku w siedzibie firmy lub w czasie podróży służbowej oraz dostęp do infolinii prawnej. Ubezpieczenie obejmuje także Firmowy Serwis Concierge.

Ujednolicona została również oferta kredytowa. Ponadto, wszystkim Klientom korzystającym z pakietów proponowany jest **bezpłatny dostęp do Internetowej Platformy Transakcyjnej R-Dealer**, która od roku 2012 ma również swoją wersję mobilną.

Bankowość prywatna Friedrich Wilhelm Raiffeisen

W roku 2012 nastąpiło wyraźne umocnienie pozycji bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen. O 1 miliard złotych wzrosła wartość netto aktywów, zaś baza klientów powiększyła się o 1100 aktywnych relacji.

Na koniec 2012 roku Friedrich Wilhelm Raiffeisen obsługiwał 6015 klientów z aktywami o łącznej wartości 5 mld złotych. Jednocześnie bankowość prywatna odnotowała 8% wzrost wyniku w stosunku do roku 2011, m.in. dzięki wyraźnemu ożywieniu w obszarze produktów inwestycyjnych, realizowanemu m.in. w ramach cyklicznych subskrypcji funduszy zamkniętych, lokat inwestycyjnych oraz dzięki dynamicznej akcji ukierunkowanej na wzrost bazy depozytowej.

World Signia, najbardziej prestiżowa karta kredytowa organizacji MasterCard, oferowana przez Friedrich Wilhelm Raiffeisen od września 2010 r., zdobyła po raz trzeci z rzędu pierwsze miejsce w rankingu miesięcznika Forbes.

Z myślą o szczególnych potrzebach i oczekiwaniach Klientów FWR w październiku 2012 r. wdrożone zostały dwa pakiety produktów i usług, opartych na koncie osobistym Friedrich Wilhelm Raiffeisen lub Friedrich Wilhelm Raiffeisen Diamond (dla Klientów dysponujących aktywami o wartości co najmniej 2 mln zł.).

Kładąc ogromny nacisk na rozwój kompetencji i profesjonalizmu doradców Friedrich Wilhelm Raiffeisen kontynuował w roku 2012 certyfikację Europejskiego Doradcy Finansowego (€FA – European Financial Advisor) oraz z sukcesem przeprowadził pierwszą certyfikację najwyższego stopnia - Europejskiego Planera Finansowego (EFP). Jest to trzeci i najwyższy poziom certyfikacji w obszarze doradczym. Certyfikatami EFP mogą pochwalić się m.in. private bankierzy z Austrii i Szwajcarii. Dalszy rozwój kwalifikacji doradców pozwoli na wzbogacenie wcześniej zdobytych umiejętności o wiedzę z zakresu inwestycji private equity, optymalizacji podatkowej czy planowania finansowego dla przedsiębiorców. Wymagania i potrzeby klientów segmentu

private banking nieustannie ewoluują i rosną, co zobowiązuje do dalszego rozwoju profesjonalizmu kadry doradczej, która stanowi bardzo silną przewagę konkurencyjną w obszarze private banking.

Na początku listopada 2012 miało miejsce oficjalne otwarcie kolejnej, siódmej w Polsce ekskluzywnej placówki Friedrich Wilhelm Raiffeisen. Nowa placówka FWR zlokalizowana jest w Gdańsku przy Al. Zwycięstwa 13a w budynku OPERA Office. Jednocześnie w tym samym czasie nastąpiło przeniesienie placówki FWR w Poznaniu z ul. Ratajczaka 39 do nowej lokalizacji w kompleksie City Park przy ul. Wyspiańskiego 26 b/15.

Klienci Friedrich Wilhelm Raiffeisen mają do wyłącznej dyspozycji 7 oddziałów, z których trzy znajdują się w Warszawie (ul. Piękna, Rondo ONZ 1 i pl. Piłsudskiego – budynek Metropolitan) oraz w Poznaniu, Katowicach Gdańsku i w Łodzi. Placówki te oferują komfortowe pokoje, zapewniające pełną dyskrecję spotkań z osobistym doradcą bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen oraz z innymi specjalistami z Grupy, np. portfolio managerem.

Bankowość transakcyjna

W obszarze bankowości transakcyjnej Grupa koncentrowała się w 2012 roku na dalszym umacnianiu swojej pozycji rynkowej poprzez rozwój oferty produktów i usług dla wszystkich linii biznesowych oraz zwiększaniu efektywności procesów zgodnie z rosnącymi wymaganiami Klientów.

W przypadku małych firm zmianie uległa oferta pakietów. Mają one obniżoną prowizję i zostały wzbogacone o zarządzanie przelewami przychodzącymi w ramach MassCollect oraz automatyczną identyfikację płatności. Dla Klientów niekorzystających z pakietów wprowadzono możliwość przyznawania atrakcyjnych opłat i prowizji dla produktów bankowości transakcyjnej w zamian za określone kwartalne wpływy na konto Klienta.

Klientom Korporacyjnym zaoferowano także możliwość dokonywania zamkniętych wpłat gotówkowych w placówkach Poczty Polskiej, co poszerzyło ofertę o ok. 100 dodatkowych lokalizacji.

Nastąpił również szereg zmian w sposobie obsługi tej grupy Klientów, m.in. w procesie otwierania kont i produktów powiązanych z kontem, co znacząco skróciło czas procesowania umów. Mając na uwadze zmiany w przepisach prawnych oraz funkcjonowaniu Krajowego Rejestru Sądowego ustalone zostały uproszczenia w zakresie akceptowania odpisów z KRS.

Dzięki usankcjonowaniu zasad potwierdzania dokumentów rejestrowych na stronach internetowych odpowiednich organów, udało się wprowadzić również uproszczenia w zakresie aktualizacji dokumentów i ich weryfikacji przy zgłaszaniu przez Klienta zmian dotyczących rachunku i innych produktów niekredytowych.

Miniony rok to również okres zmian w ofercie i procesach dla instytucji finansowych. W tym obszarze warto wyróżnić m.in. wdrożenie transakcji zbiorczych i poszerzenie oferty produktowej o rachunek wielowalutowy.

Zmienność rynku depozytów terminowych i silna konkurencja w 2012 roku wymagały dynamicznego reagowania na zmiany oraz wdrażania innowacyjnych rozwiązań dostosowanych do oczekiwań Klientów. Poza wygodnym narzędziem dla klientów indywidualnych służącym do zakładania lokat, Klientom korporacyjnym oddano do dyspozycji elastyczną lokatę odnawialną zachęcającą do długoterminowego oszczędzania.

Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. wykorzystywała szereg instrumentów finansowych służących do zarządzania ryzykiem finansowym. Przyjmowano depozyty o stałym i zmiennym oprocentowaniu, na różne okresy, z założeniem utrzymywania zbilansowanej bazy depozytowej odpowiadającej aktywności kredytowej banku. Grupa koncentrowała się na dalszej poprawie wskaźników płynności, dostosowując odpowiednio terminy aktywów i pasywów oraz wysokość marż do zmieniających się warunków rynkowych.

Rozwój akcji kredytowej opierał się w 2012 roku na budowaniu stabilnych pasywów długoterminowych oraz odpowiednio zdywersyfikowanych środków od Klientów. Grupa starała się także poprawić swoje wyniki dzięki wyższym niż przeciętne marżom i poprzez pożyczanie środków Klientom korporacyjnym i indywidualnym o różnej zdolności kredytowej, a także przez optymalizowanie struktury finansowania.

Zaangażowanie tego rodzaju obejmowało nie tylko kredyty i pożyczki wykazywane w bilansie, ale także gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe, takie jak akredytywy, gwarancje należytego wykonania i inne.

Grupa prowadziła również ograniczony obrót instrumentami finansowymi, w tym instrumentami pochodnymi dostępnymi na rynkach pozagiełdowych. Wykorzystywała krótkoterminowe zmiany sytuacji na rynkach finansowych. Działalność ta, w znaczącym stopniu oparta na transakcjach kasowych typu FX Spot oraz Obligacjach Skarbowych, miała głównie na celu umożliwienie zawierania transakcji finansowych klientom banku w jak najlepszych warunkach rynkowych oraz efektywnego zarządzania otwartymi pozycjami. Instrumentami pochodnymi wykorzystywanymi w tym celu były FX Swap, FX Forward, waniliowa opcja walutowa oraz IRS. Grupa dysponowała również ograniczonym wachlarzem zaawansowanych instrumentów pochodnych zamykanych na zasadzie back-to-back z innymi instytucjami finansowymi, wynikającymi z konieczności dopasowania oferty finansowej Grupy do zapotrzebowania ze strony Klientów.

Systematycznie rozwijał się R-Dealer, internetowa platforma transakcyjna, za pośrednictwem której Klient może na bieżąco śledzić kursy i dokonywać transakcji kupna/sprzedaży waluty. W 2012 Platforma została wzbogacona między innymi o możliwość zawierania transakcji FX Spot w systemie Mobilny Bank. Aplikacja jest systematycznie dostosowywana do potrzeb Klientów.

Dzięki platformie R-Dealer Grupa pozyskała w ciągu czterech lat ponad 23 tys. klientów. Liczba i wolumen przeprowadzanych transakcji stanowi istotny udział we wszystkich transakcjach walutowych realizowanych w banku. Obecnie R-Dealer to jeden z najważniejszych kanałów kontaktu z Klientem.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A.
Sprawozdanie Zarządu Jednostki Dominującej za rok 2012.

Grupa jest także jednym z liderów rynkowych w zakresie zawierania transakcji walutowych poprzez elektroniczne kanały dostępu, dążąc jednocześnie do zapewnienia jak najwyższej jakości obsługi ze strony dealerów walutowych. Efektem obu działań jest wysoki udział rynkowy i stabilny wzrost obrotu transakcji walutowych w 2012 roku.

Bankowość inwestycyjna

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A jest jednym z najdłużej działających (aż od 1996 roku) i aktywnych uczestników rynku nieskarbowych papierów dłużnych, co potwierdzają statystyki prowadzone przez agencję Fitch Polska i dziennik „Rzeczpospolita”. Przez 16 lat działalności na rynku kapitałowym Grupa wykształciła trwałe relacje ze wszystkimi liczącymi się w Polsce instytucjami finansowymi lokującymi środki pieniężne w nieskarbowych papierach dłużnych. W roku 2012 Jednostka Dominująca zorganizowała kilka średnio- i długoterminowych emisji w złotych (w tym m.in. dla BBI Development NFI SA, JW. Construction Holdings SA, INTEGER.PL.SA) Na bieżąco bank prowadził ofertę krótkoterminowych papierów dłużnych.

Zarządzanie ryzykiem finansowym

Za wynik finansowy z tytułu podejmowania przez Grupę ryzyk finansowych odpowiadał Departament Skarbu, który był w tym obszarze niezależnie kontrolowany przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Cały proces zarządzania ryzykiem finansowym podlegał nadzorowi Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO). W ramach zarządzania ryzykiem finansowym wyodrębniono polityki zarządzania ryzykiem walutowym, płynności oraz stopy procentowej. ALCO wyznacza docelowe maksymalne zaangażowanie w poszczególnych rodzajach ryzyka. Metody zarządzania obejmują ustalenie w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka limitów pozycyjnych oraz współczynników kontrolnych, które podlegają monitorowaniu i raportowaniu. Limity obejmują m.in. limity skumulowanej luki płynności, limity wrażliwości na zmianę stóp procentowych i kursów wymiany walut oraz limity otwartych pozycji walutowych.

Wszystkie istotne informacje na temat ryzyka zmiany cen, ryzyka kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest Grupa, a także przyjętych przez niego metodach zarządzania ryzykiem finansowym zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym banku w części dotyczącej zarządzania ryzykiem.

Natomiast informacje dotyczące transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń zaprezentowano w nocie sprawozdania finansowego.

Rozwój sieci placówek i infrastruktury

W minionym roku Jednostka Dominująca przygotowywała się do połączenia dotychczasowych sieci oddziałów Polbank EFG S.A i Raiffeisen Bank Polska S.A.

Jednocześnie dokonano relokacji placówek bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen w Poznaniu (z ul. Ratajczaka na ul. Wyspiańskiego 26b/15). W Gdańsku przeniesiono oddział FWR, oddział korporacyjny oraz sekcję licznarniano - skarbcową z ul. Szymanowskiego na Aleję Zwycięstwa 13a. W Łodzi oddziały bankowości detalicznej i korporacyjnej oraz sekcja licznarniano - skarbcowa zlokalizowane dotychczas przy ul. Żeligowskiego zostały przeniesione na ul. Rydza Śmigłego 20. Na koniec 2012 roku liczba leasingowych przedstawicielstw handlowych wyniosła 41, natomiast Jednostka Zależna - Raiffeisen Leasing Polska S.A. posiadała 49 zgłoszonych w sądzie rejestrowym oddziałów.

Spółeczna odpowiedzialność biznesu

Spółeczna odpowiedzialność jest jednym z ważniejszych instrumentów budowania solidarności społecznej. Starając się realizować tę misję bank podejmował zinstytucjonalizowane działania społeczne oparte na wymianie, określane mianem nowoczesnej filantropii. Są to starannie zaplanowane, długofalowe przedsięwzięcia z zakresu edukacji biznesowej (konkurs „Pomysł na firmę”), które przynoszą wymierne korzyści korzystającym z nich przedsiębiorcom, jak również w postaci wsparcia dla wybranych instytucji kulturalnych czy społecznych.

Pełniąc rolę doradcy dla swoich Klientów Grupa opracowuje programy edukacyjne, skierowane do przedsiębiorstw dotyczące najnowszych trendów w prowadzeniu biznesu w Polsce.

Grupa angażuje się w przedsięwzięcia służące ogólnie pojętemu dobru społecznemu. Za swoje wsparcie okazane Warszawskiej Filharmonii Narodowej Jednostka Dominująca została w sezonie 2011/2012 uhonorowana tytułem Sponsora Roku. Kolejny rok z rządu Jednostka Dominująca była sponsorem programu stypendialnego "Moja przyszłość" organizowanego we współpracy z Towarzystwem Nasz Dom, którego celem jest udzielenie dzieciom pomocy na pokrycie kosztów reedukacji (korepetycji), zajęć wyrównawczych oraz rozwijających wiedzę, dzieci starających się o wejście w następny etap edukacji (nauka w liceum ogólnokształcącym, studia itd.) lub rozwijających swoje przygotowanie do zawodu. Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A była także partnerem programu "Szkoła z klasą 2.0" organizowanego przez "Gazetę Wyborczą", promującego nowoczesne, cyfrowe metody nauki w polskich szkołach.

Grupa przeprowadziła zbiórkę przyborów szkolnych i prezentów świątecznych dla dzieci z domów dziecka stowarzyszonych w Towarzystwie Nasz Dom.

Polbank EFG S.A należy również do firm zaangażowanych społecznie. Od 2006 roku prowadzi własne działania charytatywne i wolontaryjne, wspierając między innymi Fundację Spełnionych Marzeń, która pomaga spełniać marzenia dzieci walczących z chorobami nowotworowymi.

Pracownicy Grupy uczestniczyli jako wolontariusze w organizacji Międzynarodowych Igrzysk Sportowych 2010. Jednostka Dominująca zorganizowała też program wsparcia dla rodzin ofiar tragicznego wypadku busa pod Nowym Miastem nad Pilicą. Od 2010 roku Jednostka Dominująca pełni rolę sponsora najlepszej polskiej biegaczki narciarskiej, Justyny Kowalczyk, obejmując wsparciem Polską Kadre Narciarską i Polski Związek Narciarski. Polbank prowadził również szeroko zakrojone działania edukacyjne dla małych i średnich przedsiębiorców. W ramach współpracy z wydawcą Dziennika Gazety Prawnej bank został partnerem dwóch edycji prestiżowego rankingu „Skrzydła Biznesu”, w ramach którego zostali wyłonieni najbardziej perspektywiczni mali przedsiębiorcy w kraju. Dążąc do wsparcia rozwoju sektora MSP, Polbank współpracował też z dziennikiem Puls Biznesu w przygotowaniu serii dodatków edukacyjnych i serwisu internetowego poświęconego zagadnieniom drobnej przedsiębiorczości. W 2012 roku Jednostka Dominująca zaangażowała się w projekt tygodnika Newsweek Polska jako partner cyklu konferencji i rankingu Firmy Rodzinne.

Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość

31 grudnia 2012 roku została sfinalizowana fuzja prawna Jednostki Dominującej - Raiffeisen Bank Polska S.A. i Polbank EFG S.A. Cały majątek Polbank EFG został przeniesiony do Raiffeisen Bank Polska. Połączony Bank działa na rynku pod marką handlową Raiffeisen Polbank, która odzwierciedla wyjątkową reputację marki Raiffeisen w skali międzynarodowej i wysoką rozpoznawalność Polbanku na rynku lokalnym.

Połączenie to stanowi solidną bazę do rozwijania zdywersyfikowanego biznesu m.in. dzięki silnej pozycji Polbanku w segmencie detalicznym oraz mocnej pozycji Raiffeisena w segmencie korporacyjnym Bank będzie obsługiwał ok. 900 tys. klientów przez sieć niemal 400 placówek.

Fuzja prawna Raiffeisen Bank Polska SA i Polbank EFG SA jest kolejnym etapem integracji obu instytucji, która została zapoczątkowana w 2011 roku wraz z decyzją RBI o zakupie udziałów w Polbanku od ówczesnego właściciela - Eurobanku. W 2011 roku Polbank EFG został przekształcony w spółkę akcyjną działającą na podstawie polskiego Prawa bankowego – Polbank EFG S.A. Transakcję zakupu sfinalizowano 30 kwietnia 2012 r. W jej wyniku Jednostka Dominująca - Raiffeisen Bank Polska SA stała się właścicielem 100% udziałów w Polbank EFG SA. 4 grudnia 2012 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała zgodę na fuzję obu banków. Decyzja nadzoru umożliwiła podjęcie kolejnych działań, zmierzających do pełnego zintegrowania obu instytucji. Fuzja operacyjna powinna zakończyć się w I połowie 2014 r.

W roku 2013 Grupa Kapitałowa wzmocniona o dodatkowy filar bankowości detalicznej będzie kontynuowała działania, które doprowadziły do umocnienia jej pozycji wypracowanej poprzez poczucie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych środków i rygorystyczne podejście do kwestii ryzyka. W nadchodzącym roku Jednostka Dominująca planuje poszerzenie bazy Klientów, stabilny i bezpieczny wzrost akcji kredytowej przy zachowaniu na bezpiecznym poziomie wskaźników płynności, adekwatności kapitałowej i utrzymaniu wskaźników ryzyka. Grupa będzie kontynuowała rozwój w obszarach bankowości osobistej, przedsiębiorców mikro i małych przedsiębiorstw, realizując strategię umacniania pozycji lidera środka rynku w tych segmentach i specjalizacji w obsłudze Klientów zamożnych oraz w leasingu i faktoringu.

Jednocześnie Grupa będzie aktywnie działała na rynku klientów bankowości indywidualnej, oferując im produkty i usługi połączonych banków. Cały czas będą trwały prace zmierzające do ujednocnienia oferty produktów i usług Jednostki Dominującej w oparciu o zintegrowany system operacyjny i aplikacje.

W 2013 roku Grupa zamierza dalej wspierać polskie małe, średnie i duże przedsiębiorstwa zapewniając finansowanie ich rozwoju i wychodząc naprzeciw bieżącym potrzebom transakcyjnym i depozytowym. Ambicją Grupy jest, aby firmy mogły odczuć w codziennym kontakcie proaktywne nastawienie do ich potrzeb we wszystkich aspektach oferty. Grupa będzie konsekwentnie dążyć do zwiększenia udziału w segmencie Klientów indywidualnych, w tym klientów zamożnych i klientów bankowości prywatnej, oraz poprawy efektywności działania i jakości obsługi w placówkach sieci, stawiając równolegle na konsekwentny rozwój elektronicznych kanałów dostępu. Jednocześnie Grupa będzie utrzymywała właściwą płynność i skutecznie zarządzała ryzykiem kredytowym, rynkowym i operacyjnym. Grupa będzie dalej dywersyfikować źródła przychodów, co powinno dać fundamenty pod stabilny wzrost wyniku finansowego w kolejnych latach. Jednostka Dominująca będzie na bieżąco analizować możliwości przeprowadzenia działań przygotowujących do wprowadzenia do obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie przynajmniej 15% akcji. Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego ma to nastąpić nie później niż do 30 czerwca 2016 roku.

Zarząd Jednostki Dominującej pragnie podziękować Klientom i Partnerom Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A za zaufanie i owocną współpracę w 2012 roku. Jesteśmy dumni z faktu, że strategia zapewniania najwyższej jakości usług zyskuje Państwa uznanie, czego wyrazem jest rosnąca liczba Klientów i systematyczny wzrost wyników finansowych.

Zapewniamy, że dołożymy wszelkich starań, aby również w przyszłości być dla Państwa najlepszym partnerem biznesowym.

Warszawa, 18 marca 2013 roku.

W imieniu Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Piotr Czarnecki
imię i nazwisko

Prezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Kazimierz Stańczak
imię i nazwisko

Pierwszy Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Jan Czeremcha
imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Ryszard Drużyński
imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Łukasz Januszewski
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Marek Patuła
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Piotr Konieczny
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Raiffeisen Bank Polska S.A.

**Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania
finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia
2012 r.**

**Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.**

**Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Raiffeisen Bank Polska S.A.**

**Niniejszy raport zawiera 50 kolejno ponumerowanych stron i składa się
z następujących części:**

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Grupy.....	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	7
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy	8
IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	13
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	48
VI. Informacje i uwagi końcowe	50

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy

- (a) Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. („Grupa”) jest Raiffeisen Bank Polska spółka akcyjna („Jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 20.
- (b) Bank został utworzony na podstawie decyzji Nr 2 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 21 września 1990 r.

Bank rozpoczął działalność w 1991 r. Akt założycielski Banku sporządzono w formie aktu notarialnego w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie w dniu 31 stycznia 1991 r. i zarejestrowano w Rep. Nr A III 2356/91. W dniu 30 maja 2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (‘KRS’) dokonał wpisu Banku do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000014540.

Z dniem 30 kwietnia 2012 roku Raiffeisen Bank Polska S.A. objął kontrolę nad polityką finansową i operacyjną Polbank EFG S.A. („Polbank”). Połączenie prawne przez przejęcie całego majątku Polbank EFG S.A. przez Raiffeisen Bank Polska S.A. nastąpiło w dniu 31 grudnia 2012 roku, zgodnie z art.492 § 1 pkt. 1 ustawy Kodeks Spółek Handlowych,. Rejestracja połączenia w KRS nastąpiła w dniu 31 grudnia 2012 roku.

- (c) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Bankowi nadano dnia 11 czerwca 1993 r. numer NIP 526-020-58-71, a dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 5 sierpnia 2003 r. numer REGON 010000854.
- (d) Zarejestrowany kapitał zakładowy Banku na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 2.207.461 tys. zł i składał się z 242.845 akcji o wartości nominalnej 9.090 zł każda. Kapitał własny na ten dzień wyniósł 5.525.658 tys. zł.
- (e) Na 31 grudnia 2012 r. jedynym akcjonariuszem Banku był Raiffeisen Bank International AG.
- (f) W badanym okresie przedmiotem działalności Grupy było:
- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
 - udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych;
 - udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
 - przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
 - wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
 - dokonywanie terminowych operacji finansowych;
 - świadczenie usług factoringowych;
 - leasing nieruchomości oraz rzeczy ruchomych;
 - pośrednictwo w sprzedaży ubezpieczeń.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

(g) W roku obrotowym członkami Zarządu Jednostki dominującej byli:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy od 1 maja 2012 r.
Kazimierz Stańczak	Pierwszy Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Piotr Konieczny	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Marek Patuła	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy

(h) W skład Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2012 r. wchodziły następujące jednostki:

Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe	Rodzaj opinii	Dzień bilansowy, na który sporządzono sprawozdanie finansowe
Raiffeisen Bank Polska S.A.	Dominująca	Nie dotyczy	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2012 r.
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	Zależna (50%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2012 r.
Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	Pośrednio zależna (100% udział Raiffeisen Leasing Polska S.A.)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2012 r.
EFG Poldystrybucja Sp. z o.o.	Zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	w trakcie badania ¹	31 grudnia 2012 r.

Jednostki wchodzące w skład Grupy:

- Raiffeisen Bank Polska S.A. („Bank”) – podmiot dominujący. Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2012 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).
- Raiffeisen-Leasing Polska S.A. („Raiffeisen-Leasing”) – podmiot zależny objęty konsolidacją metodą pełną. Udział Banku w głosach na WZA Raiffeisen-Leasing na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 50%. Spółka klasyfikowana jest jako zależna ze względu na posiadanie przez Bank kontroli nad polityką finansową

¹ Konsolidację przeprowadzono w oparciu o zbadany pakiet konsolidacyjny Spółki.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

i operacyjną jednostki zależnej. Znajduje to odzwierciedlenie między innymi we ścisłej współpracy w procesie zarządzania ryzykiem, powiązania kanałów dystrybucji, ustalaniu wspólnej oferty produktowej oraz ustaleniu wspólnej polityki rachunkowości i polityki podatkowej. Na dzień 31 grudnia 2012 r. Raiffeisen-Leasing sporządził jednostkowe sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE.

- Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. ("Raiffeisen Insurance Agency") – podmiot pośrednio zależny. Udział Raiffeisen-Leasing w głosach na Zgromadzeniu Wspólników Raiffeisen Insurance Agency na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 100%. Na dzień 31 grudnia 2011 r. Raiffeisen Insurance Agency sporządziła jednostkowe sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE.
- EFG Poldystrybucja Sp. z o.o. („Poldystrybucja”) – podmiot zależny objęty konsolidacją metodą pełną. Udział Banku w głosach na WZA Poldystrybucji na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 100%. Spółka klasyfikowana jest jako zależna ze względu na posiadanie przez Bank kontroli nad polityką finansową i operacyjną jednostki zależnej.

Najważniejsze dane finansowe spółek objętych konsolidacją (zaprezentowane na bazie skonsolidowanej) na dzień 31 grudnia 2012 r. i za 2012 r. przedstawiono poniżej:

	Suma bilansowa tys. zł	Suma Przychodów tys. zł	Kapitały własne tys. zł	Wyniki netto tys. zł
Raiffeisen Bank Polska S.A.	50.070.561	3.243.271	5.525.658	(68.763)
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	4.894.269	471.993	534.161	74.666
Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	56.737	37.164	43.839	21.906
Poldystrybucja Sp. z o.o.	32.193	30.086	31.609	6.275
Razem	55.053.760	3.782.514	6.135.267	34.084
Eliminacje i korekty konsolidacyjne	(368.857)	(87.836)	(138.391)	(25.960)
Razem	54.684.903	3.694.678	5.996.876	8.124

Ponadto Raiffeisen Bank Polska S.A. posiadał udziały w Spółce Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o.o., Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o., EFG Property Services Sp. z o.o. (w likwidacji) oraz Leasing Poland Sp. z o.o. i Raiffeisen Leasing Service Sp. z o.o. a także akcje w Spółce ROOF Poland Sp. z o.o. Spółki te nie były objęte konsolidacją zgodnie z MSR 8 par. 8. W sprawozdaniu finansowym Grupy są one wykazywane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w ramach pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe”.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

1. Raiffeisen-Leasing Polska S.A.

- (a) Raiffeisen-Leasing Polska S.A. (jednostka zależna) - Spółka znajduje się w portfelu Banku od 1998 r. i jest objęta konsolidacją metodą pełną od 2001 r. Na dzień 31 grudnia 2012 r. Bank posiadał 50% udziałów w kapitale zakładowym i w głosach na WZA Spółki (na dzień 31 grudnia 2011 r. – również 50%).
- (b) W dniu 1 sierpnia 2001 r. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy – XIX Wydział Gospodarczy Sekcja Rejonowa pod numerem KRS 0000032423. Od 2006 r. w związku ze zmianą właściwości miejscowej Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy akta rejestrowe Spółki prowadzi XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.
- (c) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 18 marca 1998 r. numer NIP 525-20-14-760. Dla celów statystycznych Spółka otrzymała numer REGON 012960825.
- (d) Zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 150.004 tys. zł i składał się z 1.500.038 akcji zwykłych o wartości nominalnej 100 zł każda.
- (e) W badanym roku przedmiotem działalności Spółki był przede wszystkim leasing nieruchomości i rzeczy ruchomych.
- (f) W roku obrotowym członkami Zarządu jednostki zależnej byli:

Arkadiusz Etryk	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Przemysław Stańczyk	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy

2. Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.

- (a) Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o. (jednostka pośrednio zależna) - Spółka jest spółką bezpośrednio zależną od Raiffeisen-Leasing Polska S.A. od 2006 r. i jest objęta konsolidacją metodą pełną od 2008 r. Na dzień 31 grudnia 2012 r. Raiffeisen-Leasing Polska S.A. posiadał 100% udziałów w kapitale zakładowym i w głosach na Zgromadzeniu Wspólników Spółki (na dzień 31 grudnia 2011 r. – również 100%).
- (b) W dniu 22 listopada 2006 r. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy – XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000268273.
- (c) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 15 stycznia 2007 r. numer NIP 107-000-57-76. Dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 3 listopada 2006 r. numer REGON 140740441.
- (d) Zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 200 tys. zł i składał się z 4.000 udziałów zwykłych o wartości nominalnej 50 zł każdy.
- (e) W badanym roku podstawowym przedmiotem działalności była działalność pomocnicza związana z pośrednictwem w sprzedaży ubezpieczeń.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

(f) W roku obrotowym członkami Zarządu Spółki byli:

Anna Grajkowska	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Wojciech Kazimierski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy

3. Poldystrybucja Sp z o.o.

(a) Poldystrybucja Sp. z o.o. (jednostka zależna) – Spółka jest podmiotem zależnym od Raiffeisen Bank Polska S.A. Od 2012 r. objęta jest konsolidacją metoda pełną. Na dzień 31 grudnia 2012 r. Raiffeisen Bank Polska S.A. posiadał 100% udziałów w kapitale zakładowym i w głosach na Zgromadzeniu Wspólników Spółki (na dzień 31 grudnia 2011 r. spółka nie była spółką zależną od Banku).

(b) W dniu 9 sierpnia 2005 r. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy – XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000239369.

(c) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Spółce nadano dnia 15 stycznia 2007 r. numer NIP 526-287-20-86. Dla celów statystycznych jednostka otrzymała numer REGON 140193192.

(d) Zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 8.100 tys. zł i składał się z 162.000 udziałów zwykłych o wartości nominalnej 50 zł każdy.

(e) W badanym roku podstawowym przedmiotem działalności była działalność pomocnicza w zakresie zarządzania siecią placówek.

(f) W roku obrotowym członkami Zarządu Spółki byli:

Piotr Głowski	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Marek Patuła	Członek Zarządu	od 21 czerwca 2012 r.
Patrycja Zenik-Rychlik	Członek Zarządu	od 21 czerwca 2012 r.
Michał Jarecki	Członek Zarządu	do 21 czerwca 2012 r.
Małgorzata Igras-Tomczak	Członek Zarządu	do 21 czerwca 2012 r.
Mirosława Karatoprakliew-Olszewska	Członek Zarządu	do 21 czerwca 2012 r.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- (a) Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 14, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Antoniego F. Reczka (numer w rejestrze 90011).
- (b) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Grupy uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 11 września 2012 r. na podstawie paragrafu 27 ustęp 2 punkt 7 statutu Banku.
- (c) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.).
- (d) Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 15 listopada 2012 r. w okresie:
- badanie wstępne od 19 listopada do 21 grudnia 2012 r.;
 - badanie końcowe od 2 stycznia do 18 marca 2013 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy

Skonsolidowane Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu inflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku 2,4% (2011 r.: 4,6%).

W związku z zakończeniem w dniu 31 grudnia 2012 r. procesu połączenia prawnego z Polbank (por. I.b powyżej), wynik oraz salda pozycji bilansowych Grupy nie są porównywalne z wynikiem oraz saldami pozycji bilansowych za 2011 rok. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2012 r. obejmuje wynik Polbanku za okres 8 miesięcy zakończony 31 grudnia 2012 r. (tj. od momentu objęcia kontroli Raiffeisen Bank Polska S.A. nad Polbankiem do zakończenia procesu połączenia prawnego) oraz salda pozycji bilansowych Polbanku na dzień 31 grudnia 2012 r. Dla zachowania przejrzystości Raportu, ilekroć komentarz dotyczy pozycji wynikowych za 2012 r., to obejmuje on wynik osiągnięty przez dawny Raiffeisen Bank w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. oraz dawny Polbank w okresie od 1 maja 2012 r. do 31 grudnia 2012 r., pomniejszony o wynik będący rezultatem transakcji wzajemnych pomiędzy tymi podmiotami zrealizowanych w okresie od 1 maja 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. W rezultacie nabycia Polbanku, skonsolidowane sprawozdanie finansowe Raiffeisen Bank Polska S.A. zostało sporządzone w wartościach, w jakich połączony bank jest wykazywany na poziomie Raiffeisen Bank International AG (z zastosowaniem tzw. 'push down accounting'), tj. na podstawie rozliczenia nabycia Polbanku na dzień 30 kwietnia 2012 r. zgodnie z wymogami MSSF3 'Połączenia jednostek gospodarczych', z uwzględnieniem różnicy w zakresie ceny nabycia.

Dokonując rozliczenia nabycia Polbanku na dzień 30 kwietnia 2012 r. Bank dokonał identyfikacji oraz wyceny do wartości godziwej aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych Polbanku i alokacji ceny nabycia, którą była wartość wyemitowanego kapitału w kwocie 2.713.000 tys. zł.

W zakresie wyceny do wartości godziwej aktywów netto Polbanku, jedyną istotną zidentyfikowaną różnicą w odniesieniu do wartości księgowych była korekta w kwocie minus 95.000 tys. zł dotycząca kredytów hipotecznych denominowanych w CHF. Wartość godziwa pozostałych sald bilansowych została oszacowana jako nieistotnie różna od ich wartości księgowych. Wartość godziwa portfela kredytowego została oszacowana przy użyciu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych na bazie danych dotyczących oszacowanych kwot spłat (wliczając efekt przedpłat) oraz przy uwzględnieniu aktualnych rynkowych stóp procentowych i kosztów ryzyka.

W konsekwencji alokacji ceny nabycia, Bank ujął również nowe wartości niematerialne w postaci marki „Polbank”, której wartość godziwą oceniono na 200.000 tys. zł (z założeniem nieokreślonego okresu użytkowania) oraz relacji z klientami wykazanych w wartości godziwej 70.400 tys. zł (z 10-letnim okresem amortyzacji).

W wyniku wyceny do wartości godziwej aktywów netto, Bank rozpoznał na 30 kwietnia 2012 r. rezerwę z tytułu podatku odroczonego w kwocie 51.376 tys. zł, natomiast w wyniku korekty wartości godziwej portfela kredytowego Bank rozpoznał aktywa z tytułu podatku odroczonego w kwocie 18.050 tys. zł. Ujęcie rezerwy z tytułu podatku odroczonego w kwocie netto 33.326 tys. zł skutkowało powstaniem wartości firmy w powyższej kwocie.

Bank dokonał również analizy utraty wartości nowo-rozpoznanych wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2012 r. Analiza ta nie skutkowała rozpoznaniem utraty wartości.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W badanym okresie niżej opisane zjawiska miały istotny wpływ na wynik finansowy oraz sytuację majątkową i finansową Grupy:

- Na koniec roku obrotowego aktywa Grupy wyniosły 54.684.903 tys. zł. W ciągu roku suma bilansowa uległa zwiększeniu o 21.862.827 tys. zł tj. o 67%. Wzrost ten był spowodowany przede wszystkim przez ujęcie w saldzie na dzień 31 grudnia 2012 r. aktywów Polbanku w kwocie 20.638.304 tys. zł.
- Podstawowym źródłem finansowania aktywów w 2012 r. były zobowiązania wobec klientów (podobnie jak w roku ubiegłym). Saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło na dzień bilansowy 32.185.908 tys. zł i stanowiło 59% sumy bilansowej (spadek o 1 p.p. w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.). Największą część salda zobowiązań wobec klientów stanowiły zobowiązania wobec klientów indywidualnych (52%, co stanowiło wzrost o 18 p.p. w stosunku do struktury na dzień 31 grudnia 2011 r., spowodowany przede wszystkim uwzględnieniem w saldzie na 31 grudnia 2012 r. zobowiązań wobec dawnych klientów Polbanku – niemal wyłącznie depozytów od klientów indywidualnych).
- Saldo zobowiązań wobec banków wyniosło 14.426.649 tys. zł na dzień bilansowy wobec 8.513.225 tys. zł na koniec 2011 r. (wzrost o 5.913.424 tys. zł, tj. o 69%) i stanowiło 26% sumy bilansowej (26% na dzień 31 grudnia 2011 r.). Istotny wzrost salda spowodowany był przede wszystkim uwzględnieniem w saldzie na 31 grudnia 2012 r. finansowania udzielonego Polbankowi przez banki Grupy Raiffeisen oraz dotychczasowego właściciela - Eurobank Ergasias S.A. Na dzień 31 grudnia 2012 r. 59% salda stanowiły środki stanowiące zobowiązanie Grupy wobec podmiotów z grupy Raiffeisen (74% na dzień 31 grudnia 2011 r.), a 23% środki będące zobowiązaniem wobec Eurobank Ergasias (komentarz 10).
- Wartość skonsolidowanych kapitałów własnych na 31 grudnia 2012 r. wyniosła 5.996.876 tys. zł (3.285.839 tys. zł na 31 grudnia 2011 r.). Na wzrost salda tej pozycji o 2.711.037 tys. zł (tj. 83%) wpłynęły przede wszystkim:
 - podwyższenie kapitału akcyjnego w 2012 r. o kwotę 956.568 tys. zł oraz zasilenie kapitału zapasowego nadwyżką wartości emisyjnej nad nominalną 1.756.432 tys. zł). Podwyższenie kapitału o łączną kwotę 2.713.000 tys. zł miało na celu pokrycie wkładu niepieniężnego, w postaci 100% akcji Polbank, wniesionych aportem do Raiffeisen Bank Polska S.A. w kwietniu 2012 r.;
 - zysk netto roku bieżącego w wysokości 8.124 tys. zł (komentarz 16).
- Wartość funduszy własnych liczona na bazie regulacyjnej wyniosła na dzień 31 grudnia 2012 r. 5.478.823 tys. zł (2.946.031 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.) i była wyższa o 1.814.883 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (który wyniósł 3.663.940 tys. zł na koniec 2012 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 11,96% i uległ zwiększeniu w porównaniu do końca poprzedniego roku o 1,0 p.p.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- Finansowanie pozyskane od klientów oraz z Grupy posłużyło przede wszystkim sfinansowaniu kredytów i pożyczek udzielonych klientom. Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom wyniosło 39.527.894 tys. zł i było wyższe o 16.589.127 tys. zł (tj. 72%) w stosunku do salda na dzień 31 grudnia 2011 r. Kredyty i pożyczki udzielone klientom stanowiły 72% sumy bilansowej na koniec 2012 r. (70% na koniec 2011 r.). Podobnie jak w roku ubiegłym, nadwyżki zgromadzonych środków Grupa lokowała przede wszystkim w krótkoterminowe bony NBP oraz polskie papiery rządowe. W rezultacie saldo aktywów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wzrosło o 2.361.138 tys. zł (tj. 34%) i wyniosło 9.295.899 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r., tj. 17% sumy bilansowej (21% na poprzedni dzień bilansowy). Wyższe o 1.976.702 tys. zł (tj. 176%) było również saldo kasy i środków w banku centralnym (głównie ze względu na konieczność utrzymywania wyższego poziomu rezerwy obowiązkowej – komentarz 1). Wyniosło ono 3.099.942 tys. zł na koniec 2012 r.
- W związku z uwzględnieniem w saldzie na 31 grudnia 2012 r. kredytów i pożyczek udzielonych klientom dawnego Polbanku, zmianie uległa struktura należności w podziale na grupy klientów. Na dzień 31 grudnia 2012 r. 50% salda stanowiły kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym (17% na koniec 2011 r.). Podobnie jak w przypadku zmiany struktury zobowiązań wobec klientów, związane jest to z faktem, że Polbank koncentrował się w swojej działalności na klientach detalicznych. 32% salda stanowiły kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom (62% na dzień 31 grudnia 2011 r.) (komentarz 4).
- W 2012 r. Grupa obserwowała dalsze pogorszenie jakości portfela kredytowego. Zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2012 r. wskaźniki nie są jednak w pełni porównywalne, gdyż zawierają efekt nabycia Polbanku. Portfel kredytów udzielonych przez Polbank nie jest homogeniczny z portfelem kredytów udzielonych przez Grupę, gdyż składa się przede wszystkim z kredytów udzielonych klientom indywidualnym. Ponadto, charakteryzuje się wyższym udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda. Ze względu na poziom zabezpieczeń tej części portfela (relatywnie niski w porównaniu do „starego” portfela Grupy), w przypadku zidentyfikowania przesłanki utraty wartości, konieczne jest utworzenia odpisu aktualizującego na przeciętnie wyższą część ekspozycji. Powoduje to wzrost poziomu wskaźników obrazujących udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem oraz pokrycie tych kredytów odpisami aktualizującymi wartość. Na dzień 31 grudnia 2012 r. wskaźniki te wyniosły odpowiednio 9,7% (6,9% na koniec 2011 r.) oraz 68,9% (54,7% na koniec 2011 r.) (komentarz 4).
- Saldo aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wyniosło 9.295.899 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r. Główną przyczyną wzrostu salda był zakup krótkoterminowych bonów NBP o wartości nominalnej 8.290.000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 r. Grupa posiadała bony NBP o wartości nominalnej 5.865.000 tys. zł) (komentarz 3).
- Saldo należności od banków na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosło 246.208 tys. zł i nie uległo istotnej zmianie w porównaniu do salda na koniec 2011 r. (279.556 tys. zł) (komentarz 2).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- W 2012 r. Bank nie dokonywał transakcji obligacjami skarbowymi zaklasyfikowanymi do portfela inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności.
- Współczynnik płynności do 1 miesiąca na dzień bilansowy wyniósł 1,26 (2,07 na dzień 31 grudnia 2011 r.). Analogiczne wartości dla współczynnika płynności do 3 miesięcy wyniosły odpowiednio 1,08 i 1,79. Pogorszenie współczynnika płynności związane było przede wszystkim z przejściem aktywów Polbanku, które charakteryzowały się relatywnie długim okresem zapadalności w stosunku do aktywów Raiffeisen Banku.
- Saldo wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosło 604.611 tys. zł netto (199.527 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.). Największy wpływ na wzrost salda miało nabycie Polbanku i rozpoznanie następujących wartości niematerialnych: marki „Polbank” (200.000 tys. zł brutto), relacji z klientami (70.400 tys. zł brutto) oraz wartości firmy (33.279 tys. zł brutto). Wartość netto powyższych składników wyniosła 298.956 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r. Ponadto, w rezultacie nabycia Polbanka dzień 31 grudnia 2012 r. Grupa przejęła pozostałe wartości niematerialne Polbank o wartości netto 102.152 tys. (komentarz 7).
- Zysk brutto w badanym roku wyniósł 29.800 tys. zł (zysk brutto za rok 2011 wyniósł 438.706 tys. zł). Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 912.051 tys. zł, wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 325.620 tys. zł i wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w wysokości 389.464 tys. zł oraz wynik z pozycji wymiany w kwocie 225.869 tys. zł. Jednocześnie, wynik na działalności operacyjnej był obciążony między innymi przez ogólne koszty administracyjne w kwocie 1.316.337 tys. zł oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności w kwocie 542.799 tys. zł.
- Wynik odsetkowy w 2012 r. wyniósł 912.051 tys. zł (819.720 tys. zł w 2011 r.). Wzrost ten wynikał głównie z uwzględnienia przychodów z portfela kredytów Polbanku (607.869 tys. zł na koniec 2012 r.). Na wynik złożyły się osiągnięte w 2012 r. przychody odsetkowe w wysokości 2.519.337 tys. zł oraz poniesione koszty w kwocie 1.607.286 tys. zł. Na saldo przychodów odsetkowych złożyły się przede wszystkim przychody odsetkowe z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom (1.993.751 tys. zł) oraz z tytułu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej (420.595 tys. zł). Saldo kosztów odsetkowych składało się przede wszystkim z kosztów odsetek od depozytów klientów (1.223.268 tys. zł) oraz z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych) i depozytów bankowych (odpowiednio 311.467 tys. zł i 66.222 tys. zł) (komentarz 17). Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących wyniosła 6,2% w 2012 r. (5,8% w 2011 r.). Jednocześnie, rozpiętość odsetkowa wyniosła 2,0% i była o 0,6 p.p. niższa niż w 2011 r., co było spowodowane relatywnie wyższym wzrostem kosztów niż przychodów odsetkowych, ze względu na wydłużenie terminów zapadalności depozytów w byłym Raiffeisen Banku oraz przejście stosunkowo wysoko oprocentowanych depozytów Polbanku na koniec 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- Wynik netto z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności był w badanym roku ujemny i wyniósł minus 542.799 tys. zł. Największą część salda stanowiły odpisy wartości należności od dużych przedsiębiorstw oraz klientów indywidualnych (odpowiednio 179.479 tys. zł oraz 176.095 tys. zł). Zmiana ta spowodowana była przejściem portfela kredytowego Polbanku, który charakteryzował się wyższym udziałem odpisów na ekspozycję kredytową niż portfel Raiffeisen Banku (komentarz 18).
- Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł 325.620 tys. zł (286.352 tys. zł w 2011 r.) i był rezultatem osiągniętych przez Grupę przychodów w wysokości 423.588 tys. zł oraz poniesionych kosztów na poziomie 97.958 tys. zł. Zmiana ta wynikała z przejścia wyniku z tytułu prowizji i opłat wypracowanego przez 8 miesięcy 2012 roku przez Polbank w wysokości 59.595 tys. zł (komentarz 18).
- Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej oraz wynik z pozycji wymiany wyniósł odpowiednio 389.464 tys. zł i 225.869 tys. zł. Największy wpływ na saldo miał wynik zrealizowany i niezrealizowany na walutowych instrumentach pochodnych, który wyniósł 354.665 tys. zł (komentarz 20).
- W 2012 r. ogólne koszty administracyjne wyniosły 1.316.337 tys. zł (835.313 tys. zł w 2011 r.). Przyrost kosztów administracyjnych w większości dotyczył ujęcia kosztów Polbanku w kwocie 447.365 tys. zł (tj. 93% wzrostu). Największą część salda stanowiły koszty wynagrodzeń oraz pozostałych świadczeń pracowniczych (593.636 tys. zł), koszty utrzymania i wynajmu budynków (166.774 tys. zł) oraz koszty informatyczne i telekomunikacyjne (151.750 tys. zł). Koszty amortyzacji w badanym roku wyniosły 143.823 tys. zł (komentarz 22).
- Wskaźnik ogólnej efektywności działania, liczony jako iloraz kosztów do przychodów (wskaźnik C/I), w 2012 r. wyniósł 69,8%. Pogorszenie wskaźnika o 15,0 p.p., w stosunku do 54,8% w 2011 r. wynikało ze wzrostu o 481.024 tys. zł ogólnych kosztów administracyjnych, co w głównej mierze spowodowane było poprzez przejście kosztów Polbanku.
- Zysk brutto w badanym okresie wyniósł 29.800 tys. zł. Rentowność brutto (liczona jako zysk/strata brutto do przychodów ogółem), wyniosła 0,8% (17,9% w 2011 r.).
- Obciążenie podatkowe w 2012 r. wyniosło 21.676 tys. zł. Efektywna stopa opodatkowania wyniosła 72,74% (22,52% w 2011 r.).
- W rezultacie w 2012 r. Grupa osiągnęła zysk netto w kwocie 8.124 tys. zł, wobec 339.896 tys. zł zysku netto w 2011 r.
- Wskaźnik zwrotu z aktywów (liczony jako wynik netto do średniego stanu aktywów ogółem) wyniósł w 2012 r. 0,02% (1,1% w 2011 r.). Wskaźnik zwrotu z kapitału wyniósł 0,2% (10,7% w 2011 r.).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2012 r.

AKTYWA	Komentarz	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.	Zmiana	Zmiana	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Kasa i środki w Banku Centralnym	1.	3.099.942	1.123.240	1.976.702	176	6	3
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	2.	246.208	279.556	(33.348)	(12)	-	1
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3.	9.295.899	6.934.761	2.361.138	34	17	21
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4.	39.527.894	22.938.767	16.589.127	72	72	70
Inwestycyjne papiery wartościowe	5.	585.975	569.085	16.890	3	1	2
Wartości niematerialne	6.	604.611	199.527	405.084	203	1	1
Rzeczowe aktywa trwałe	7.	310.454	178.810	131.644	74	1	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23.	508.423	243.009	265.414	109	1	1
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	23.	55.710	58.919	(3.209)	(5)	-	-
Inne aktywa	8.	449.787	296.402	153.385	52	1	1
Aktywa razem		54.684.903	32.822.076	21.862.827	67	100	100

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2012 r. (cd.)

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY WŁASNE	Komentarz	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.	Zmiana	Zmiana	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura	Struktura
						(%)	(%)
Zobowiązania wobec banków	9.	14.426.649	8.513.225	5.913.424	69	26	26
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	10.	368.262	475.291	(107.029)	(23)	1	1
Zobowiązania wobec klientów	11.	32.185.908	19.633.472	12.552.436	64	59	60
Inne zobowiązania	12.	509.042	420.198	88.844	21	1	1
Pozostałe rezerwy	13.	135.722	48.665	87.057	179	-	-
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2.002	61.051	(59.049)	(97)	-	-
Zobowiązania podporządkowane	14.	1.060.442	384.335	676.107	176	2	1
Zobowiązania razem		48.688.027	29.536.237	19.151.790	65	89	89
Kapitał zakładowy		2.207.461	1.250.893	956.568	76	4	4
Kapitał zapasowy		2.410.706	618.691	1.792.015	290	4	2
Kapitał rezerwowy		957.541	830.097	127.444	15	2	3
Niepodzielony wynik finansowy		131.745	329.284	(197.539)	(60)	-	1
Kapitał mniejszościowy		288.900	256.874	32.026	12	1	1
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych		523	-	523	*	-	-
Kapitały własne	15.	5.996.876	3.285.839	2.711.037	83	11	11
Zobowiązania i kapitały własne razem		54.684.903	32.822.076	21.862.827	67	100	100

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

Komentarz	2012 r.	2011 r.	Zmiana	Zmiana	2012 r.	2011 r.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Przychody z tytułu odsetek	2.519.337	1.658.421	860.916	52	68	68
Koszty odsetek	(1.607.286)	(838.701)	(768.585)	92	44	42
Wynik z tytułu odsetek	912.051	819.720	92.331	11		
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	(542.799)	(251.018)	(291.781)	116	15	12
Przychody z tytułu prowizji i opłat	423.588	333.535	90.053	27	11	14
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(97.968)	(47.183)	(50.785)	108	2	2
Wynik z tytułu prowizji i opłat	325.620	286.352	39.268	14		
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	389.464	100.294	289.170	288	11	4
Wynik z pozycji wymiany	225.869	287.141	(61.272)	(21)	6	11
Ogólne koszty administracyjne	(1.316.337)	(835.313)	(481.024)	58	36	42
Pozostałe przychody operacyjne	136.420	72.299	64.121	89	4	3
Pozostałe koszty operacyjne	(100.488)	(40.769)	(59.719)	147	3	2
Zysk brutto	29.800	438.706	(408.906)	(93)		
Podatek dochodowy	(21.676)	(98.810)	77.134	(78)		
Zysk netto	8.124	339.896	(331.772)	(98)		
zysk / (strata) przypadający akcjonariuszom Banku	(34.512)	316.779	(351.291)	(111)		
zysk przypadający udziałowcom mniejszościowym	42.636	23.117	19.519	84		
Przychody razem	3.694.678	2.451.690	1.242.988	51	100	100
Koszty razem	(3.664.878)	(2.012.984)	(1.651.894)	82	100	100
Zysk / (strata) brutto	29.800	438.706	(408.906)	(93)		

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Grupy

Działalność gospodarczą Grupy, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do okresów poprzedzających charakteryzują następujące wskaźniki (1):

	2012	2011	2010
Wskaźniki rentowności			
Rentowność brutto (zysk brutto / przychody ogółem)	0,8%	17,9%	17,4%
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (2)	0,2%	10,7%	9,1%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średnie aktywa ogółem) (2)	0,02%	1,1%	1,0%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (2) (4)	6,2%	5,8%	5,4%
Cena środków obcych (koszty odsetek / średnie zobowiązania oprocentowane) (2)	4,2%	3,2%	2,6%
Marża odsetkowa (wynik z tytułu odsetek / przychody z tytułu odsetek)	36,2%	49,4%	56,0%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) (3)	69,8%	54,8%	53,7%
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Wskaźniki jakości aktywów			
Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem (4)	93,2%	93,9%	94,5%
Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem	9,7%	6,9%	7,0%
Pokrycie odpisami aktualizującymi kredytów dla klientów z utratą wartości	68,9%	54,7%	55,2%
Wskaźniki płynności			
Płynność do 1 miesiąca (5)	1,26	2,07	2,21
Płynność do 3 miesięcy (5)	1,08	1,79	1,81
Współczynnik kredytów netto do depozytów	1,23	1,17	1,21
Inne wskaźniki			
Współczynnik wypłacalności	11,96%	10,93%	12,37%
Fundusze własne (tys. zł) – kalkulowane na bazie regulacyjnej	5.478.823	2.946.031	2.774.071
Całkowity wymóg kapitałowy (tys. zł)	3.663.940	2.156.868	1.793.975

- (1) Wartości poszczególnych wskaźników mogą być różne od wskaźników przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ze względu na odmienny sposób kalkulacji.
(2) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego oraz poprzedniego roku obrotowego
(3) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako wynik na działalności operacyjnej pomniejszony o ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności
(4) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i klientów, inwestycyjne oraz przeznaczone do obrotu papiery wartościowe.
(5) Wskaźniki płynności rozumiane są jako stosunek aktywów do zobowiązań wg ich wartości bilansowej do 1 miesiąca i do 3 miesięcy odpowiednio.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2012 r.

1. Kasa i środki w Banku Centralnym

Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo pozycji „Kasa i środki w Banku Centralnym” wynosiło 3.099.942 tys. zł (1.123.240 tys. zł na koniec 2011 r.), z czego 100% dotyczyło Banku. Saldo w 58% tj. 1.784.765 tys. zł składało się z środków utrzymywanych przez Bank na rachunku w Narodowym Banku Polskim (685.174 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.). Pozostałą część salda stanowiły środki pieniężne.

Na dzień bilansowy Raiffeisen Bank naliczał i utrzymywał rezerwę obowiązkową zgodnie z Uchwałą Nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. (wraz z późn. zm.) w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej. Deklarowana rezerwa obowiązkowa w NBP utrzymywana w grudniu 2012 r. wynosiła 1.162.872 tys. zł (665.482 tys. zł w grudniu 2011 r.).

2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom

Na dzień bilansowy saldo należności od banków wyniosło 246.208 tys. zł, z czego 243.100 tys. zł (tj. 99%) dotyczyło Banku (259.222 tys. zł, tj. 93% na dzień 31 grudnia 2011 r.). Saldo należności od banków na poszczególne daty bilansowe oraz ich dynamikę zaprezentowano w poniższej tabeli:

	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Depozyty zabezpieczające	110.668	118.447	(7.779)	(7)
Środki na rachunkach bieżących	86.131	74.591	11.540	15
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	45.386	49.902	(4.516)	(9)
Lokaty w innych bankach	4.193	36.662	(32.469)	(89)
Razem brutto	246.378	279.602	(33.224)	(12)
Odpisy z tytułu utraty wartości (IBNI)	(170)	(46)	(124)	(270)
Razem netto	246.208	279.556	(33.348)	(12)

Depozyty zabezpieczające stanowiły zabezpieczenie transakcji instrumentami pochodnymi.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. 135.414 tys. zł (55% salda) dotyczyło należności od jednostek powiązanych (168.891 tys. zł, tj. 60% salda na dzień 31 grudnia 2011 r.). Należności denominowane w walutach obcych stanowiły 96% salda i wynosiły 235.855 tys. zł (254.481 tys. zł, tj. 91%, na dzień 31 grudnia 2011 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom (cd.)

Na dzień 31 grudnia 2012 r. zawiązane odpisy z tytułu utraty wartości wynosiły 170 tys. zł (wobec 46 tys. zł odpisów z tego tytułu w 2011 r.).

3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Saldo „Aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” w porównaniu do końca roku 2011 wzrosło o 2.361.138 tys. zł (tj. 34%) i na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiło 9.295.899 tys. zł, z czego 100% dotyczyło Banku. Na pozycję tę składały się następujące aktywa:

	31.12.2012 r. tys. zł	31.12.2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8.763.622	6.317.471	2.446.151	39
obligacje i bony skarbowe	385.599	361.248	24.351	7
bony pieniężne NBP	8.287.065	5.862.167	2.424.898	41
obligacje zamienne na akcje	90.958	94.056	(3.098)	(3)
Pochodne instrumenty finansowe - przeznaczone do obrotu	472.748	588.619	(115.871)	(20)
walutowe transakcje terminowe (w tym CIRS)	354.310	507.194	(152.884)	(30)
opcje walutowe	5.803	5.142	661	13
swapy procentowe	112.635	76.283	36.352	48
Wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	59.529	28.671	30.858	108
obligacje korporacyjne	59.529	28.671	30.858	108
Razem	9.295.899	6.934.761	2.361.138	34

Główną przyczyną wzrostu salda był zakup krótkoterminowych bonów NBP o wartości nominalnej 8.290.000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 r. Bank posiadał bony NBP o wartości nominalnej 5.865.000 tys. zł). Dodatkowo wyższe w porównaniu do końca 2011 roku było saldo posiadanych przez Bank obligacji i bonów wyemitowanych przez polski Skarb Państwa (wzrost salda o 24.351 tys. zł, tj. 7%, do poziomu 385.599 tys. zł) oraz saldo obligacji korporacyjnych (wzrost o 30.858 tys. zł, tj. 108%, do poziomu 59.529 tys. zł).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (cd.)

Niższe o 115.871 tys. zł (tj. 20%) saldo pochodnych instrumentów finansowych było efektem spadku kursów walutowych i stóp procentowych oraz ograniczonej aktywności klientów Banku. Część portfela aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu służyła zarządzaniu płynnością Banku (8.287.065 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r., w porównaniu do 5.862.167 tys. zł na koniec 2011 r.).

Obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia. W związku z powyższym, zgodnie z pkt. C11 Wskazówek implementacyjnych MSR39, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany po koszcie pomniejszonym o utratę wartości. Na dzień bilansowy nie rozpoznano utraty wartości instrumentu. Spadek wartości obligacji wynika z przeliczenia kosztu nabycia (oraz naliczonych odsetek) po kursie waluty z dnia bilansowego.

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Analizę struktury i jakości portfela kredytowego zaprezentowano w punktach poniżej.

a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Grupy

	31.12.2012 r. tys. zł	31.12.2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Kredyty i pożyczki brutto	42.589.635	23.836.403	18.753.232	79
Duże przedsiębiorstwa	13.815.787	14.707.433	(891.646)	(6)
Klienci indywidualni	21.370.960	3.968.935	17.402.025	438
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1.426.182	3.398.168	(186.832)	(12)
Klienci MIKRO	5.930.270	1.613.014	2.532.102	75
Sektor publiczny	46.436	148.853	(102.417)	(69)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(3.061.741)	(897.636)	(2.164.105)	241
Kredyty i pożyczki netto	39.527.894	22.938.767	16.589.127	72

Saldo kredytów i pożyczek brutto wzrosło o 18.753.232 tys. zł (tj. 79%) osiągając poziom 42.589.635 tys. zł, z czego 89% dotyczyło Banku (80% na dzień 31 grudnia 2011 r.). Zmiana ta jest spowodowana w głównej mierze przejściem portfela kredytów udzielonych klientom indywidualnym Polbanku o wartości 17.802.681 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Grupy (cd.)

Saldo kredytów i pożyczek brutto wyniosło na dzień 31 grudnia 2012 r. w byłym Raiffeisen Banku 17.417.078 tys. zł i składało się z kredytów udzielonych dużym przedsiębiorstwom o wartości 12.050.070 tys. zł (tj. 69%), klientom indywidualnym w wysokości 3.560.320 tys. zł (tj. 20%), klientom MIKRO i małym i średnim przedsiębiorstwom łącznie w wysokości 1.760.252 tys. zł (tj. 10%) oraz jednostkom sektora publicznego w kwocie 46.436 tys. zł (tj. 1%).

Saldo kredytów i pożyczek brutto na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosło w Polbanku 20.731.153 tys. zł. Na powyższe saldo składały się pożyczki i kredyty udzielone klientom indywidualnym w wysokości 17.802.681 tys. zł (tj. 86%), klientom MIKRO w wysokości 2.837.323 tys. zł (tj. 13%) oraz dużym przedsiębiorstwom i małym i średnim przedsiębiorstwom łącznie w wysokości 91.149 tys. zł (tj. 1%).

Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo należności z tytułu leasingu oraz kredytów i pożyczek brutto wynosiło 4.441.403 tys. zł i zmniejszyło się o 333.575 tys. zł (tj. o 7%) w porównaniu do 31 grudnia 2011 r. (dotyczy w całości Raiffeisen-Leasing). Było to głównie wynikiem spadku wartości należności denominowanych w walutach obcych w związku z aprecjacją złotego w 2012 r.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. 45% salda udzielonych kredytów i pożyczek (tj. 19.062.062 tys. zł) denominowane było w PLN, 31% (tj. 13.111.120 tys. zł) w CHF (głównie kredyty hipoteczne), a 21% (tj. 9.036.092 tys. zł) w EUR. Pozostała część salda (1.380.361 tys. zł, tj. 3%) denominowana była w innych walutach.

W powyższych saldach wykazane są również należności z tytułu faktoringu, które wyniosły na dzień bilansowy 1.719.976 tys. zł wobec 1.606.127 tys. na koniec roku ubiegłego (wzrost o 113.849 tys. zł, tj. 7%).

Na dzień bilansowy 559.737 tys. zł należności leasingowych (dotyczy w całości Raiffeisen-Leasing) było objęte umowami sekurytyzacji aktywów – z wykorzystaniem spółki celowej ROOF Poland Sp. z o.o. – 113.017 tys. zł (376.472 tys. zł na 31 grudnia 2011 r.) oraz spółki celowej Compass Variety Funding Ltd. – 446.720 tys. zł (nowa umowa, program w okresie rewolwingowym). Jednocześnie, na dzień bilansowy część portfela kredytowego w kwocie 188.562 tys. zł brutto (612.010 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.) była przedmiotem sekurytyzacji syntetycznej. We wszystkich przypadkach należności objęte sekurytyzacją ujmowane są przez Grupę w saldzie kredytów i pożyczek udzielonych klientom - zgodnie z MSR 39.19 nie zostały spełnione warunki wyłączenia należności sekurytyzowanych z ksiąg Grupy.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Grupy

	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.
	tys. zł	tys. zł	Struktura %	Struktura %
Kredyty i pożyczki brutto razem	42.589.635	23.836.403	100	100
Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości brutto	4.108.407	1.639.917	9,6	6,9
Kredyty i pożyczki bez rozpoznanej utraty wartości brutto	38.481.228	22.196.486	90,4	93,1
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek razem	(3.061.741)	(897.636)	100	100
Odpisy na zidentyfikowaną utratę wartości	(2.829.053)	(806.912)	92,4	89,9
Odpisy na poniesioną ale niezidentyfikowaną utratę wartości (IBNI)	(232.688)	(90.724)	7,6	10,1
Kredyty i pożyczki netto razem	39.527.894	22.938.767		

Odpisy aktualizujące w wysokości 2.855.852 tys. zł dotyczyły należności z tytułu udzielonych przez Bank kredytów i pożyczek (93% całości salda), podczas gdy 205.889 tys. zł dotyczyło należności Raiffeisen-Leasing (7% całości salda).

Jakość portfela na dzień bilansowy była niższa niż na koniec poprzedniego roku. Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda wyniósł 9,6% (6,9% na 31 grudnia 2011 r.), natomiast pokrycie tych kredytów odpisami wyniosło 74,2% (54,7% na 31 grudnia 2011 r.). Wskaźnik pokrycia odpisami należności leasingowych ze zidentyfikowaną utratą wartości wyniósł na 31 grudnia 2012 r. 49% i wzrósł o 7 p.p. w porównaniu do końca 2011 r. Na zmianę poziomu wskaźnika pokrycia wpłynęło pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej leasingobiorców, które przełożyło się na wyższe odpisy z tytułu utraty wartości zawiązywane w ramach analizy indywidualnej.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Grupy (cd.)

Spadek jakości portfela dotyczył przede wszystkim kredytów udzielonych przez Grupę dla przedsiębiorstw (11,1% portfela Grupy na dzień bilansowy stanowiły należności zagrożone – wzrost z 8,1% na koniec 2011 r.).

Wskaźniki nie są jednak w pełni porównywalne, gdyż obejmują efekt nabycia Polbanku. Portfel kredytów udzielonych przez Polbank nie jest homogeniczny z portfelem kredytów udzielonych przez dawny Raiffeisen Bank, charakteryzując się wyższym udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. udział należności leasingowych objętych odpisami z tytułu utraty wartości wyniósł 8% i nie uległ zmianie w stosunku do końca ubiegłego roku. Jednocześnie wskaźnik pokrycia odpisami należności leasingowych ze zidentyfikowaną utratą wartości wyniósł na 31 grudnia 2012 r. 49% i wzrósł o 7 p.p. w porównaniu do końca poprzedniego roku obrotowego, co wynikało z pogorszenia sytuacji ekonomiczno-finansowej leasingobiorców w obliczu spowolnienia gospodarczego.

Na koniec 2012 r. w Grupie zmalał udział odpisów tworzonych indywidualnie w odpisach ogółem i wyniósł on 46,5% w porównaniu do 89,9% na koniec 2011 r. Zmiana wskaźnika jest efektem nabycia Polbanku. Model pomiaru utraty wartości Polbanku przewiduje kalkulację grupową odpisu z tytułu utraty wartości dla homogenicznych ekspozycji niezabezpieczonych, w przypadku których wystąpiły przesłanki utraty wartości. Na dzień 31 grudnia 2012 r. odpisy tworzone grupowo stanowiły 45,9% łącznego salda odpisów z tytułu utraty wartości.

Niższy niż przed rokiem był udział odpisów z tytułu poniesionej ale niezidentyfikowanej straty (IBNI) – na dzień bilansowy wyniósł on 7,6% (10,1% na 31 grudnia 2011 r.).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Grupy (cd.)

Uzgodnienie bilansowej zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom a wynikiem z tytułu odpisów aktualizujących na 31 grudnia 2012 r. zamieszczono poniżej (w tys. zł):

	Bilansowe saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2011 r.	Zmiany z tytułu nabycia Polbanku	Utworzenie odpisów aktualizujących netto z tytułu utraty wartości kredytów	Inne zmiany	Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów	Bilansowe saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2012 r.
Kredyty udzielone klientom indywidualnym	(156.036)	(1.332.590)	(450.677)	54.141	274.582	(1.610.580)
Kredyty dla przedsiębiorstw z sektora MIKRO	(184.934)	(298.834)	(383.199)	(99.608)	238.769	(727.806)
Kredyty dla dużych przedsiębiorstw	(481.644)	(10.757)	(335.569)	28.196	156.090	(643.684)
Kredyty dla małych i średnich przedsiębiorstw	(75.024)	(143.594)	(119.382)	176.717	81.839	(79.444)
Kredyty dla sektora publicznego	-	-	-	(4.237)	4.010	(227)
Razem	(897.638)	(1.785.775)	(1.288.827)	155.209	755.290	(3.061.741)

Na 'Inne zmiany' składały się przede wszystkim różnice kursowe dotyczące odpisów aktualizujących na należności walutowe oraz reklasyfikacje odpisów między produktami kredytowymi. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość kredytów zaprezentowano w komentarzu 18.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

5. Inwestycyjne papiery wartościowe

Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe” wynosiło 585.975 tys. zł (569.085 tys. zł na koniec roku ubiegłego), z czego 100% dotyczyło Banku. Saldo wzrosło w porównaniu do dnia 31 grudnia 2011 r. o 16.890 tys. zł, a na pozycję składały się następujące aktywa:

	<u>31.12.2012 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>31.12.2011 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>Zmiana</u> <u>tys. zł</u>	<u>Zmiana</u> <u>(%)</u>
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:				
obligacje skarbowe	<u>541.209</u>	<u>540.153</u>	<u>1.056</u>	-
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:				
udziały kapitałowe	<u>44.766</u>	<u>28.932</u>	<u>15.834</u>	55
wartość przed odpisem	<u>56.966</u>	<u>41.132</u>	<u>15.834</u>	55
odpis aktualizujący	<u>(12.200)</u>	<u>(12.200)</u>	<u>-</u>	-
Razem	<u>585.975</u>	<u>569.085</u>	<u>16.890</u>	3

Zmiana salda na dzień bilansowy wynikała ze wzrostu wartości obligacji skarbowych utrzymywanych przez Bank do terminu zapadalności o 1.056 tys. zł, w porównaniu do 540.153 tys. zł na 31 grudnia 2011 r. Zmiana ta wynikała z różnicy w saldzie odsetek naliczonych.

Wzrost salda „Papiarów wartościowych dostępnych do sprzedaży” o 15.834 tys. zł (tj. 55%) w porównaniu do 28.932 tys. zł na koniec 2011 r. wynikał z ujęcia na 31 grudnia 2012 udziałów w Leasing Poland Sp. z o.o. w wysokości 14.600 tys. zł, udziałów w Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o. w kwocie 750 tys. zł oraz udziałów w EFG Property Services Sp. z o.o. (w likwidacji) w wysokości 500 tys. zł, a także ujęcia ujemnych różnic kursowych w kwocie 16 tys. zł.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

6. Wartości niematerialne

Saldo wartości niematerialnych Grupy na dzień bilansowy uległo zwiększeniu o 405.084 tys. zł (tj. o 203%) i wyniosło 604.611 tys. zł, z czego 97% dotyczyło Banku. Saldo składało się z następujących pozycji:

	31.12.2012 r. tys. zł	31.12.2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Wartości niematerialne brutto	935.145	389.148	545.997	140
Oprogramowanie komputerowe	555.494	352.829	202.665	57
Marka „Polbank”	200.000	-	200.000	*
Relacje z klientami	70.400	-	70.400	*
Wartość firmy	33.279	-	33.279	*
Oprogramowanie komputerowe w budowie i zaliczki na poczet oprogramowania	75.874	36.252	39.622	109
Prawa użytkowania przez grupę	98	67	31	46
Umorzenie	(324.224)	(189.621)	(134.603)	71
Odpisy aktualizujące	(6.310)	-	(6.310)	*
Wartości niematerialne netto	604.611	199.527	405.084	203

*obliczenie niemożliwe do wykonania

W 2012 r. Grupa dokonała zwiększeń stanu wartości niematerialnych w kwocie 559.343 tys. zł oraz zmniejszeń w kwocie 13.345 tys. zł. Najbardziej istotne zwiększenia (łącznie 303.679 tys. zł) związane były z nabyciem Polbanku i wyodrębnieniem w wyniku tego nabycia wartości niematerialnych:

- marki „Polbank” o wartości 200.000 tys. zł (z przyjętym założeniem o nieokreślonym okresie użytkowania);
- relacji z klientami o wartości 70.400 tys. zł (z przyjętym okresem amortyzacji 10 lat);
- wartości firmy w kwocie 33.279 tys. zł.

Dodatkowo, zmianie uległa wartość oprogramowania komputerowego – wzrost o 202.665 tys. zł, tj. 57% w porównaniu do końca 2011 roku, z czego 153.897 tys. zł wynikało z przejęcia systemów Polbanku.

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne wynosiły 6.310 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r. i odnosiły się do wartości oprogramowania komputerowego.

Zużycie wartości niematerialnych, mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 52% (54% na 31 grudnia 2011 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

7. Rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień bilansowy wartość netto salda pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosiła 310.454 tys. zł i w porównaniu do 31 grudnia 2011 r. wzrosła o 131.644 tys. zł, z czego 65% dotyczyło Banku:

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Środki trwałe brutto	778.980	425.731	353.249	83
Urządzenia techniczne i maszyny	280.518	150.021	130.497	87
Ulepszenia w obcych obiektach	275.448	125.734	149.714	119
Środki transportu	145.716	135.574	10.142	7
Inne środki trwałe i zaliczki na środki trwałe	52.375	12.807	39.568	309
Środki trwałe w budowie	24.923	1.595	23.328	1.462
Umorzenie	(444.341)	(246.921)	(197.420)	80
Odpisy aktualizujące	(24.185)	-	(24.185)	*
Środki trwałe netto	310.454	178.810	131.644	74

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy wzrosła w porównaniu do końca poprzedniego roku o 353.249 tys. zł (tj. 83%). Na wzrost salda pozycji złożyły się nabycia środków trwałych w kwocie 410.976 tys. zł (w tym wzrost z tytułu nabycia Polbanku w wysokości 291.027 tys. zł) oraz zbycia w kwocie 60.991 tys. zł.

W saldzie brutto rzeczowych aktywów trwałych odpowiednio 137.016 tys. zł (tj. 18%) na dzień bilansowy oraz 127.999 tys. zł (tj. 30%) na koniec 2011 r. dotyczyło środków trwałych oddanych w użytkowanie na podstawie leasingu operacyjnego.

Wartość umorzeń środków trwałych wzrosła o 197.420 tys. zł, tj. 80% w porównaniu do 246.921 tys. zł na koniec 2011. Wpływ na wzrost wartości umorzeń miało przejęcie środków trwałych Polbanku o wartości umorzenia 141.670 tys. zł.

Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych na dzień 31 grudnia 2012 wyniosły 24.185 tys. zł, na co największy wpływ miało rozpoznanie utraty wartości środków trwałych w placówkach przewidzianych do zamknięcia w związku z planem optymalizacji sieci sprzedaży.

Zużycie rzeczowych aktywów trwałych mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 59% (58% na 31 grudnia 2011 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

8. Inne aktywa

Wartość innych aktywów wzrosła o 153.385 tys. zł (tj. 52%) i na dzień bilansowy wyniosła 449.787 tys. zł, z czego 58% dotyczyło Banku. Saldo innych aktywów składało się z następujących pozycji:

	<u>31.12.2012 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>31.12.2011 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>Zmiana</u> <u>tys. zł</u>	<u>Zmiana</u> <u>(%)</u>
Rozrachunki publicznoprawne	160.414	16.667	143.747	862
Koszty zapłacone z góry	156.763	254.535	(97.772)	(38)
Rozliczenia należności z tytułu środków w bankomatach Euronet	80.332	45.845	34.487	75
Dłużnicy różni	75.645	32.454	43.191	133
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	18.485	4.578	13.907	304
Aktywa przejęte za wiarygodności	11.026	32.351	(21.325)	(66)
Przychody do otrzymania	2.795	317	2.478	782
Rozrachunki z biurami maklerskimi	960	221	739	334
Inkaso weksli i czeków	294	983	(689)	(70)
Pozostałe	5.793	1.389	4.404	317
Inne aktywa brutto	512.507	389.340	123.167	32
Odpisy aktualizujące	(62.720)	(92.938)	30.218	(33)
Inne aktywa netto	449.787	296.402	153.386	52

W rozliczeniach publicznoprawnych prezentowane są przede wszystkim należności z tytułu kwot wpłaconych do budżetu przez Bank w wysokości 88.862 tys. zł, w wyniku przeprowadzonych postępowań podatkowych. Ich zwrot jest obecnie dochodzony przez Bank na drodze postępowania sądowego. Zdaniem Banku oraz zewnętrznych doradców podatkowych, powinny się one zakończyć odzyskaniem wpłaconych środków. Jednocześnie, Bank ma zamiar dokonać korekty zeznania podatkowego za 2007 r. z tytułu zmiany podejścia do różnic kursowych od instrumentów pochodnych, co będzie skutkowało zapłatą 25.232 tys. zł do urzędu skarbowego (wraz z należnymi odsetkami). W pozycji rozrachunki publicznoprawne wykazane były w szczególności również należności Raiffeisen-Leasing z tytułu VAT od składek ubezpieczeniowych, jakimi zostali obciążeni leasingobiorcy, w kwocie brutto 98.520 tys. zł gdzie wielkość odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu VAT wyniosła 47.107 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r. (odpowiednio 105.086 tys. zł oraz 88.650 tys. zł na 31 grudnia 2011 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

8. Inne aktywa (cd.)

Na dzień bilansowy drugą największą kategorią innych aktywów były koszty zapłacone z góry w wysokości 156.763 tys. zł, z czego 75%, tj. 118.216 tys. zł dotyczyło Raiffeisen-Leasing. W ramach kosztów zapłaconych z góry Spółka wykazuje głównie koszty składek ubezpieczeniowych, którymi Spółka obciąża leasingobiorców w przyszłych okresach w wysokości 110.256 tys. zł (117.784 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.).

Wzrost należności z tytułu środków w bankomatach Euronet wynikał głównie z przejęcia Polbanku, na który przypadają 28.534 tys. zł należności z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2012 r.

9. Zobowiązania wobec banków

	<u>31.12.2012 r.</u>	<u>31.12.2011 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Kredyty otrzymane	10.010.153	7.667.785	2.342.368	31
Rachunki bieżące	813.589	438.526	375.063	86
Depozyty terminowe	3.602.907	406.914	3.195.993	785
Razem	14.426.649	8.513.225	5.913.424	69

Na dzień 31 grudnia 2012 r. 74% salda stanowiły zobowiązania Banku (45% na dzień 31 grudnia 2011 r.). Saldo pozycji zobowiązania wobec banków wzrosło na dzień bilansowy o 5.913.424 tys. zł (tj. 69%).

Wzrost wartości salda na 31 grudnia 2012 r. nastąpił przede wszystkim na skutek zwiększenia wartości kredytów otrzymanych o 2.342.368 tys. zł (tj. 31%), a wzrost ten wynikał z przejęcia finansowania pozyskanego przez Polbank odpowiednio od podmiotów z Grupy Raiffeisen w kwocie 2.442.917 tys. zł oraz od Eurobank Ergasias S.A. w kwocie 3.484.375 tys. zł na dzień bilansowy.

Ponadto, istotny wpływ na wysokość salda zobowiązań wobec banków miał wzrost salda depozytów terminowych o 3.195.993 tys. zł (tj. 785%). Zmiana ta spowodowana była objęciem depozytów terminowych utrzymywanych w Polbanku przez spółki z Grupy Raiffeisen w wysokości 3.413.967 tys. zł z datą zapadalności w 2015 i 2016 roku.

Dane dotyczące zapadalności zobowiązań wobec banków przedstawia nota 44.1.3 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2012.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. 51% zobowiązań było denominowanych w EUR (tj. 7.286.296 tys. zł), 26% w CHF (tj. 3.801.933 tys. zł), 22% w PLN (tj. 3.241.025 tys. zł) oraz 1% w innych walutach (97.395 tys. zł).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

10. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

	<u>31.12.2012 r.</u>	<u>31.12.2011 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Walutowe transakcje terminowe (w tym CIRS)	245.096	390.138	(145.042)	(37)
Swapy procentowe	117.358	80.001	37.357	47
Opcje walutowe	5.808	5.152	656	13
Razem	<u>368.262</u>	<u>475.291</u>	<u>(107.029)</u>	<u>(23)</u>

Na dzień bilansowy saldo zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu wyniosło 368.262 tys. zł i w porównaniu do końca 2011 r. uległo zmniejszeniu o 107.029 tys. zł (tj. o 23%). Spadek salda był przede wszystkim rezultatem zmniejszenia wartości nominalnej transakcji pochodnych otwartych na dzień bilansowy.

Na dzień bilansowy ponad 99% salda zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu wynikała z transakcji zawieranych w 2012 roku przez Raiffeisen Bank.

11. Zobowiązania wobec klientów

Wartość zobowiązań wobec klientów na dzień bilansowy uległa zwiększeniu w stosunku do końca 2011 r. o 12.552.436 tys. zł (tj. o 64%):

	<u>31.12.2012 r.</u>	<u>31.12.2011 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	16.866.128	6.646.504	10.219.624	154
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	11.340.703	9.232.626	2.108.077	23
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2.250.099	2.159.177	90.922	4
Zobowiązania wobec klientów MIKRO	1.719.168	1.566.535	152.633	10
Zobowiązania wobec sektora publicznego	9.810	28.630	(18.820)	(66)
Razem	<u>32.185.908</u>	<u>19.633.472</u>	<u>12.552.436</u>	<u>64</u>

Na dzień 31.12.2012 saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło 32.185.908 i w 98% składało się z zobowiązań Banku (98% w roku 2011).

Zmiana salda była spowodowana wzrostem przede wszystkim zobowiązań wobec klientów indywidualnych i dużych przedsiębiorstw odpowiednio o 10.219.624 tys. zł (tj. 154%) i 2.108.077 tys. zł (tj. 23%).

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

11. Zobowiązania wobec klientów (cd.)

Saldo depozytów denominowanych w PLN wyniosło na dzień bilansowy 26.986.243 tys. zł (tj. 84% salda), saldo depozytów denominowanych w EUR wyniosło 3.464.917 tys. zł (tj. 11% salda), a saldo depozytów denominowanych w USD wyniosło 1.424.472 tys. zł (tj. 4% salda), natomiast 310.276 tys. zł (tj. 1% salda) denominowanych było w innych walutach niż wyżej wymienione.

Saldo pozycji zobowiązań wobec klientów w byłym Raiffeisen Banku i Polbanku na dzień 31.12.2012 przedstawia poniższa tabela:

	były Raiffeisen Bank tys. zł	udział %	Polbank tys. zł	udział %
zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	10.966.611	51,7	2.385	0,0
zobowiązania wobec klientów indywidualnych	6.759.530	31,8	10.106.598	95,0
zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2.246.048	10,6	1.753	0,0
zobowiązania wobec przedsiębiorstw sektora MIKRO	1.216.820	5,9	521.598	5,0
zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	5.713	0,0	4.097	0,0
Razem	21.194.722	100,0	10.636.431	100

Saldo pozycji zobowiązań wobec klientów w Raiffeisen-Leasing na 31 grudnia 2012 r. wyniosło 578.621 tys. zł. Głównym elementem kształtującym saldo tej pozycji są zobowiązania z tytułu sekurytyzacji należności leasingowych w wysokości 559.737 tys. zł.

Stosunek kredytów do depozytów wyniósł 1,23 na koniec 2012 r., w porównaniu do 1,17 na dzień 31 grudnia 2011 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

12. Inne zobowiązania

Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo innych zobowiązań było wyższe w stosunku do salda na koniec 2011 r. o 88.844 tys. zł (tj. 21%). Na saldo składały się następujące pozycje:

	31.12.2012 r. tys. zł	31.12.2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym dotyczące:	246.537	118.781	127.756	108
- wynagrodzeń	89.611	59.343	30.268	51
- doradztwa	36.467	12.680	23.787	188
- kosztów informatycznych i telekomunikacyjnych	30.284	13.513	16.772	124
- nakładów na majątek trwały	26.558	2.747	23.811	867
- marketingu i public relations	8.702	4.081	4.621	113
- pozostałe rozliczenia	54.915	26.417	28.498	108
Rozrachunki międzybankowe	75.655	127.111	(51.456)	(40)
Wierzyciele różni	62.706	94.024	(31.318)	(33)
Rozrachunki publiczno-prawne	39.755	33.597	6.158	18
Przychody pobierane z góry	37.856	43.716	(5.860)	(13)
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	12.254	567	11.687	2.061
Rozrachunki z biurami maklerskimi	1.097	74	1.023	1.382
Pozostałe zobowiązania	33.182	2.328	30.854	1.325
Razem	509.042	420.198	88.844	21

Na dzień 31 grudnia 2012r. inne zobowiązania wyniosły 509.042 tys. zł. 87% salda dotyczyło Banku, 12% dotyczyło Raiffeisen-Leasing, a 1% pozostałych spółek Grupy.

Wzrost salda innych zobowiązań wynikał przede wszystkim ze wzrostu rozliczeń międzyokresowych kosztów o 127.756 tys. zł (tj. 108%). Za wzrost o 87.034 tys. zł odpowiadało ujęcie salda rozliczeń międzyokresowych kosztów z Polbanku. Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo rozliczeń międzyokresowych składało się przede wszystkim z rezerw na koszty wynagrodzeń w wysokości 89.611 tys. zł (wzrost o 30.268 tys. zł, tj. 51% w stosunku do stanu na 31 grudnia 2011 r., głównie z uwagi na ujęcie rozliczeń międzyokresowych kosztów wynagrodzeń Polbanku w kwocie 15.050 tys. zł). Pozostała część wzrostu salda rozliczeń międzyokresowych dotyczyła przede wszystkim wzrostu zawiązanych rezerw o 23.787 tys. zł na koszty związane z doradztwem firm zewnętrznych, w tym doradztwem w zakresie usług informatycznych i telekomunikacyjnych, w związku z nabyciem Polbanku.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

12. Inne zobowiązania (cd.)

Na saldo rozrachunków publiczno-prawnych w kwocie 39.755 tys. zł na dzień bilansowy składały się przede wszystkim zobowiązania z tytułu podatku od odsetek od depozytów w kwocie 6.152 tys. zł, zobowiązania wobec ZUS w kwocie 10.294 tys. zł, zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych w kwocie 7.416 tys. zł, zobowiązania podatkowe od dochodów nierezydentów i rezydentów z tyt. obrotów kapitałowych – 3.447 tys. zł oraz zobowiązania z tytułu podatku VAT – 10.627 tys. zł.

13. Pozostałe rezerwy

Saldo pozostałych rezerw na dzień bilansowy wyniosło 135.722 tys. zł (wzrost o 87.057 tys. zł, tj. 179%) i kształtowało się następująco:

	<u>31.12.2012 r.</u>	<u>31.12.2011 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Rezerwa restrukturyzacyjna	56.953	7.366	49.587	673
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oraz gwarancje, w tym:	35.744	24.626	11.118	45
wyceniane indywidualnie	22.698	14.280	8.418	59
wyceniane grupowo	13.046	10.346	2.700	26
Świadczenia pracownicze	25.181	13.304	11.877	89
Sprawy sporne	13.894	2.888	11.006	381
Świadczenia emerytalne	2.119	-	2.119	*
Inne rezerwy	1.831	481	1.350	281
Razem	135.722	48.665	87.057	179

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Na dzień 31 grudnia 2012 r. wartość pozostałych rezerw wyniosła 135.722 tys. zł, z czego 97% dotyczyło Banku, 2% dotyczyło Raiffeisen-Leasing oraz 1% dotyczyło pozostałych spółek.

Wzrost salda pozostałych rezerw został spowodowany głównie dotworzeniem rezerw na restrukturyzację (wzrost o 49.587 tys. zł, tj. 673%). Na dzień bilansowy rezerwa restrukturyzacyjna wyniosła 56.953 tys. zł i składała się z szacowanych kosztów likwidacji 32 placówek Polbanku w kwocie 35.635 tys. zł (likwidacja została zakończona w styczniu 2013 r.) oraz rezerwy w kwocie 21.318 tys. zł związanej na koszty odpraw dla zwalnianych pracowników. Na dzień 31 grudnia 2012 r. spełnione były kryteria utworzenia rezerwy restrukturyzacyjnej, określone w MSR 37.72-83.

Wzrost salda rezerw na świadczenia pracownicze o 11.877 tys. zł związany był głównie z objęciem pracowników Polbanku programem retencyjnym Raiffajne lata (rezerwa w wysokości 8.234 tys. zł).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

13. Pozostałe rezerwy (cd.)

Zmiana salda rezerwy na sprawy sporne wynikała przede wszystkim z ujęcia rezerwy zawiązanej przez Polbank w wysokości 10.719 tys. zł w odniesieniu do spraw spornych z byłymi partnerami.

14. Zobowiązania podporządkowane

Na dzień 31 grudnia 2012 Grupa posiadała trzy pożyczki podporządkowane od Raiffeisen Bank International AG o wartości nominalnej 270.000 tys. zł, 25.000 tys. euro oraz 200.000 tys. CHF. Zmiana salda w stosunku do roku ubiegłego wynika w głównej mierze z różnic kursowych oraz z ujęcia pożyczki podporządkowanej Polbanku.

		31.12.2012 r.	31.12.2011 r.
	<u>Termin spłaty</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>
Pożyczka o wartości 270 mln zł	2013	273.718	273.519
Pożyczka o wartości 25 mln euro	2017	102.493	110.816
Pożyczka o wartości 200 mln CHF	2020	684.231	-
Razem		<u>1.060.442</u>	<u>384.335</u>

Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Bankowego nr 571/2006 z dnia 14 listopada 2006 r. Grupa zaliczała na dzień bilansowy do funduszy uzupełniających całość pożyczki w wysokości 54.744 tys. zł. Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego nr DNB/II/7100/1/2/MR/11 z dnia 9 lutego 2011 r. Grupa zaliczała na dzień bilansowy do funduszy uzupełniających całość pożyczki w wysokości 102.493 tys. zł.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

15. Kapitał własny

	31.12.2011 r.	Emisja akcji (według wartości nominalnej)	Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	Zysk netto za 2012 r.	Wycena instrumentów zabezpieczają- cych przepływy pieniężne netto	Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Dywidendy wyплаcone	31.12.2012 r.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kapitał zakładowy	1.250.893	956.568	-	-	-	-	-	-	2.207.461
Kapitał zapasowy	618.691	-	1.756.432	-	-	-	35.583	-	2.410.706
Kapitał rezerwowy	830.097	-	-	-	-	127.444	-	-	957.541
Niepodzielony wynik finansowy	329.284	-	-	(34.512)	-	(127.444)	(35.583)	-	131.745
Kapitał mniejszości	256.874	-	-	42.636	-	-	-	(10.610)	288.900
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	-	-	-	-	523	-	-	-	523
Razem	3.285.839	956.568	1.756.432	8.124	523	-	-	(10.610)	5.996.876

AKL

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

15. Kapitał własny (cd.)

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku w dniu 23 kwietnia 2012 r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku netto za 2011 rok w wysokości 301.570 tys. zł przeznaczając 127.444 tys. zł na podwyższenie funduszu ogólnego ryzyka bankowego, 24.126 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego, a kwota 150.000 tys. zł została niepodzielona jako zysk zatrzymany.

W 2012 r. Bank podwyższył kapitał zakładowy. Podwyższenia dokonano zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 23 kwietnia 2012 r. o kwotę 956.568 tys. zł w drodze emisji 105.233 nowych akcji imiennych serii S o wartości nominalnej 9.090 zł za akcję i cenie emisyjnej równej 25.780 zł za akcję. Wartość nominalna zarejestrowanych akcji (956.568 tys. zł) zasilila kapitał zakładowy Banku, a nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną w kwocie 1.756.432 tys. zł powiększyła kapitał zapasowy.

Zgodnie z Uchwałą nr 6/2012 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Raiffeisen-Leasing z dnia 11 maja 2012 r., zysk netto za rok poprzedni w wysokości 22.401 tys. zł został podzielony w sposób następujący:

- 21.220 tys. zł przeznaczone na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy;
- 1.181 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego.

Zgodnie z Uchwałą nr 3/2012 Zgromadzenia Wspólników Raiffeisen Insurance Agency z dnia 28 marca 2012 r. zysk netto za rok poprzedni został podzielony w sposób następujący:

- 11.300 tys. zł przeznaczone na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy;
- 21.733 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego.

16. Uzgodnienie aktywów netto konsolidowanych spółek ze skonsolidowanymi aktywami netto

Poniżej przedstawiono uzgodnienie kapitałów własnych konsolidowanych spółek ze skonsolidowanymi kapitałami własnymi Grupy na dzień bilansowy:

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł
Aktywa netto spółek:		
- Raiffeisen Bank Polska S.A.	5.525.658	2.884.781
- Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	534.161	480.715
- Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	43.839	33.233
- Poldystrybcja Sp. z o.o.	31.609	-
Razem aktywa netto	6.135.267	3.188.449
Eliminacje:		
- kapitałów podstawowych spółek zależnych	(83.302)	(75.202)
- pozostałych kapitałów spółek zależnych	(55.089)	(37.688)
Razem eliminacje	(138.391)	(112.890)
Skonsolidowane aktywa netto:	5.996.876	3.285.839

Suma wyników netto konsolidowanych spółek przed eliminacjami konsolidacyjnymi wynosi 34.084 tys. zł; wyeliminowano łącznie 25.960 tys. zł; w efekcie wynik netto Grupy wynosi 8.124 tys. zł.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok obrotowy do 31 grudnia 2012 r.

17. Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek osiągnięty przez Grupę w 2012 r. wyniósł 912.051 tys. zł, z czego 814.475 tys. zł (tj. 89%) przypadło na Bank.

	2012 r. tys. zł	2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Przychody odsetkowe:	2.519.337	1.658.421	860.916	52
Kredyty i pożyczki dla klientów	1.993.751	1.380.209	613.542	44
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	420.595	217.628	202.967	93
Kredyty i pożyczki dla banków	71.459	42.503	28.956	68
Inwestycyjne papiery wartościowe	27.753	16.151	11.602	72
Instrumenty pochodne zabezpieczające	5.779	1.770	4.009	226
Instrumenty reverse-repo	-	160	(160)	(100)
Koszty odsetek:	(1.607.286)	(838.701)	(768.585)	92
Depozyty klientów	(1.223.268)	(526.004)	(697.264)	133
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	(311.467)	(268.383)	(43.084)	16
Depozyty bankowe	(66.222)	(27.563)	(38.659)	140
Instrumenty pochodne zabezpieczające	(5.670)	(5.773)	103	(2)
Instrumenty repo	(659)	(10.978)	10.319	(94)
Wynik z tytułu odsetek	912.051	819.720	92.331	11

Wzrost przychodów odsetkowych o kwotę 860.916 tys. zł (tj. 52%) w 2012 r. w stosunku do poprzedniego roku wynikał przede wszystkim ze zwiększenia przychodów z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom o 613.542 tys. zł, tj. o 44%. Wzrost ten wynikał głównie z uwzględnienia przychodów z portfela kredytów Polbanku (607.869 tys. zł). W wyniku nabycia Polbanku, saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom Banku wzrosło w stosunku do 31 grudnia 2011 r. o kwotę 16.936.791 tys. zł do kwoty 35.292.380 tys. zł (średni stan kredytów i pożyczek udzielonych klientom Banku w 2012 r. wynosił około 30.300 mln zł, w porównaniu do około 16.800 mln zł w 2011 r.), co miało bezpośredni wpływ na wzrost przychodów odsetkowych Banku z tytułu udzielonych kredytów.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

17. Wynik z tytułu odsetek (cd.)

Za pozostałą część wyniku z tytułu odsetek, tj. 11% odpowiadał głównie wynik osiągnięty przez Raiffeisen-Leasing (97.604 tys. zł), na który złożyły się przede wszystkim przychody odsetkowe od należności leasingowych oraz od udzielonych kredytów (282.738 tys. zł), a także poniesione koszty z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych (205.117 tys. zł).

W badanym roku wzrosły również przychody z tytułu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat z 217.628 tys. zł w 2011 r. do 420.595 tys. zł. Za 48% tego wzrostu odpowiadały przychody dotyczące portfela Polbanku. Wzrost wynikał ze zmiany salda aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które zwiększyło się do kwoty 9.295.889 tys. zł na dzień bilansowy (wzrost o 34% w stosunku do końca 2011 r.).

Koszty odsetkowe w 2012 roku były wyższe o 768.585 tys. zł (tj. 92%) niż w 2011 r. i wyniosły 1.607.286 tys. zł. Główną przyczyną tej zmiany były wyższe niż w 2011 r. koszty odsetek płatnych od depozytów klientów, które wzrosły o 697.264 tys. zł (tj. 133%) w porównaniu do 526.004 tys. zł w 2011 r., co było spowodowane przejściem portfela depozytów klientów Polbanku (wzrost wartości zobowiązań wobec klientów na koniec 2012 r. z uwagi na przejście Polbanku wyniósł 10.636.431 tys. zł), a także wprowadzeniem przez Bank polityki wydłużania terminów zapadalności depozytów, skutkującym wzrostem wolumenu depozytów o zapadalności powyżej 3 miesięcy oraz wzrostem średniego wolumenu. Wzrost kosztów odsetkowych od depozytów związany był również z wyższą wartością ceny środków obcych w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. (średnia wartość WIBOR 3M w 2012 r. wyniosła 4,71% w porównaniu do 4,34% w 2011 r.).

Marża odsetkowa Grupy liczona jako stosunek wyniku z tytułu odsetek do przychodów z tytułu odsetek wyniosła w 2012 r. 36,2% (49,4% w 2011 r.). Spadek marży wynikał przede wszystkim z przejścia portfela depozytów klientów Polbanku, który charakteryzował się niższą marżą odsetkową (25,2%, w porównaniu do 41,1% dla portfela dawnego Raiffeisen Banku).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

18. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości osiągnięty przez Grupę w 2012 r. był ujemny (nadwyżka utworzonych odpisów nad rozwiązaniem) i wyniósł 542.799, z czego 496.279 tys. zł (tj. 91%) przypadło na Bank, a pozostałe 46.520 tys. zł (tj. 9%) na Raiffeisen-Leasing. Na łączny wynik składały się następujące pozycje:

	2012 r.	2011 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Utworzenie odpisów aktualizujących kredytów	(1.323.462)	(536.612)	(786.850)	147
Klienci indywidualni	(450.677)	(151.301)	(299.376)	198
Klienci MIKRO	(383.199)	(105.995)	(277.204)	262
Duże przedsiębiorstwa	(335.569)	(232.750)	(102.819)	44
Małe i średnie przedsiębiorstwa	(119.382)	(33.785)	(85.597)	253
Pozycje pozabilansowe	(32.250)	(12.735)	(19.515)	153
Należności od sektora publicznego	(2.231)	-	(2.231)	*
Należności od banków (IBNI)	(154)	(46)	(108)	235
Rozwiązanie odpisów aktualizujących kredytów	780.663	285.594	495.069	173
Klienci indywidualni	274.582	50.000	224.582	449
Klienci MIKRO	238.769	79.268	159.501	201
Duże przedsiębiorstwa	156.090	125.356	30.734	25
Małe i średnie przedsiębiorstwa	81.839	23.770	58.069	244
Pozycje pozabilansowe	25.345	7.200	18.145	252
Należności od sektora publicznego	4.010	-	4.010	*
Należności od banków (IBNI)	28	-	28	*
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(542.799)	(251.018)	(291.781)	116

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Wzrost odpisów netto z tytułu utraty wartości w 2012 r. wynikał z zawiązania odpisów na kredytach i pożyczkach udzielonych klientom detalicznym (klientom indywidualnym i MIKRO), które wyniosły w badanym okresie 320.525 tys. zł (wzrost o 192.497 tys. zł w porównaniu do 2011 r.) oraz odpisów dotyczących kredytów i pożyczek udzielonych dużym przedsiębiorcom, które wyniosły 179.479 tys. zł (wzrost o 72.085 tys. zł w porównaniu do 2011 r.). Zmiana ta spowodowana była przejęciem portfela kredytowego Polbanku, którego struktura była niejednorodna w porównaniu do portfela kredytowego byłego Raiffeisen Banku i charakteryzowała się znacząco wyższym udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości. Dokonane w 2012 r. odpisy netto na pozycje pozabilansowe wyniosły 6.905 tys. zł (wzrost z 5.535 tys. zł w 2011 r.).

Szczegółowe informacje na temat jakości portfela kredytowego zamieszczono w komentarzu 4.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

19. Wynik z tytułu prowizji i opłat

Wynik z tytułu prowizji i opłat osiągnięty przez Grupę w 2012 r. w bieżącym roku obrotowym wzrósł o 39.268 tys. zł (tj. 14%) i wyniósł 325.620 tys. zł, z czego 276.714 tys. zł (tj. 85%) dotyczyło Banku.

	<u>2012 r.</u> tys. zł	<u>2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Przychody z tytułu prowizji i opłat:	423.588	333.535	90.053	27
Oplaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	137.633	90.054	47.579	53
Oplaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	44.134	29.985	14.149	47
Przychody z tytułu obsługi i prowadzenia rachunków bankowych	51.000	35.770	15.230	43
Przychody z tytułu pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	75.611	54.943	(20.668)	38
Oplaty związane z obsługą środków pieniężnych	21.704	23.756	(2.052)	(9)
Oplaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	21.591	21.265	326	2
Oplaty i prowizje od wpłat gotówkowych	14.030	16.194	(2.164)	(13)
Oplaty z tytułu działalności powierniczej	13.238	13.639	(401)	(3)
Prowizje z tytułu akredytyw i inkasa	7.709	7.811	(102)	(1)
Pozostałe opłaty	36.938	40.118	(3.180)	(8)
Koszty z tytułu prowizji i opłat:	(97.968)	(47.183)	(50.785)	108
Oplaty i prowizje z tytułu kart płatniczych	(27.712)	(5.433)	(22.279)	410
Oplaty płacone instytucjom rozliczeniowym	(15.481)	(6.676)	(8.805)	132
Transport środków pieniężnych oraz koszty związane z transakcjami kantorowymi	(14.235)	(16.070)	(1.835)	(11)
Oplaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	(2.658)	(4.853)	(2.195)	(45)
Uiszczone opłaty maklerskie	(2.485)	(2.651)	(166)	(6)
Oplaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	(880)	(3.048)	(2.168)	(71)
Uiszczone pozostałe opłaty	(34.517)	(8.452)	(26.065)	308
Wynik z tytułu prowizji i opłat	<u>325.620</u>	<u>286.352</u>	<u>39.268</u>	14

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

19. Wynik z tytułu prowizji i opłat (cd.)

Przychody Grupy z tytułu opłat i prowizji w 2012 roku wzrosły o 90.053 tys. zł, tj. 27% w porównaniu do roku ubiegłego, z czego 85.357 tys. zł dotyczyło Polbanku.

Przychody prowizyjne osiągnięte przez Raiffeisen Insurance Agency w kwocie 35.213 tys. zł odpowiadały za 8% przychodów prowizyjnych Grupy.

Część tych przychodów stanowią przychody z tytułu prowizji w ramach działalności pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń Raiffeisen Insurance Agency wyniosły 32.696 tys. zł, co oznacza spadek o 13.332 tys. zł (tj. o 29%) w porównaniu do 2011 r. Spadek ten wynikał głównie z faktu, że w analizowanym okresie Raiffeisen-Leasing podpisał umowy agencyjne z częścią zakładów ubezpieczeń i rozliczenia nie wymagają udziału Raiffeisen Insurance Agency, przez co prowizja dla tej spółki jest niższa niż w poprzednim okresie. Raiffeisen Insurance Agency świadczy również usługi w zakresie monitoringu i dochodzenia wierzytelności. W badanym okresie sprawozdawczym przychody prowizyjne z tego tytułu zmniejszyły się o 1.569 tys. zł, tj. o 38%, w porównaniu do 2011 r. osiągając poziom 2.517 tys. zł.

Wzrost salda kosztów z tytułu opłat i prowizji w 2012 r. o 50.785 tys. zł, tj. 108%, w porównaniu do 47.183 tys. zł w roku poprzednim spowodowany był przede wszystkim wzrostem opłat i prowizji z tytułu kart płatniczych o 22.279 tys. zł w, tj. 410% w porównaniu do 5.433 tys. zł za 2011 r., co było wynikiem uwzględnienia kosztów Polbanku z tego tytułu w wysokości 21.679 tys. zł. Ponadto znaczącej zmianie uległo również saldo uiszczonych pozostałych opłat, które w 2012 roku wzrosło o 26.065 tys. zł, głównie z powodu przejęcia pozostałych kosztów prowizyjnych Polbanku w wysokości 31.036 tys. zł, na które składały się przede wszystkim koszty z tytułu:

- Utrzymania bankomatów i terminali płatniczych w wysokości 9.618 tys. zł;
- Transportu i ochrony gotówki w wysokości 7.926 tys. zł;
- Wydruku i wysyłki wyciągów bankowych w wysokości 7.880 tys. zł.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

20. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Wynik Grupy na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wzrósł w 2012 r. o 289.170 tys. zł (tj. 288%). Całość salda stanowił wynik osiągnięty przez Bank.

	<u>2012 r.</u> tys. zł	<u>2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Wynik (bez komponentu walutowego) z tytułu walutowych instrumentów pochodnych	354.665	79.355	275.310	347
Wynik z tytułu instrumentów dłużnych	8.254	3.284	4.970	151
Wynik z tytułu instrumentów pochodnych opartych o stopę procentową	25.935	18.008	7.927	44
Wynik z tytułu instrumentów kapitałowych	30	(44)	74	(168)
Wynik z tytułu instrumentów finansowych zabezpieczających	<u>580</u>	<u>(309)</u>	<u>889</u>	<u>(288)</u>
Razem	<u>389.464</u>	<u>100.294</u>	<u>289.170</u>	<u>288</u>

Wzrost wyniku spowodowany był w głównej mierze wzrostem wyniku z tytułu walutowych instrumentów pochodnych o 275.310 tys. zł (tj. 347%) w stosunku do wyniku za 2011 rok.

Wynik z tytułu nieefektywności stosowanej przez Grupę relacji zabezpieczającej wyniósł 580 tys. zł (minus 309 tys. zł w 2011 r.).

21. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany osiągnięty przez Grupę w 2012 r. w bieżącym roku obrotowym spadł o 61.272 tys. zł (tj. 21%) i wyniósł 225.869 tys. zł, z czego 214.141 tys. zł (tj. 95%) przypadało na Bank.

	<u>2012 r.</u> tys. zł	<u>2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Różnice kursowe wynikające z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych	51.126	88.121	(36.995)	(42)
Różnice kursowe z wyceny pozostałych aktywów i pasywów	<u>174.743</u>	<u>199.020</u>	<u>(24.277)</u>	<u>(12)</u>
Razem	<u>225.869</u>	<u>287.141</u>	<u>(61.272)</u>	<u>(21)</u>

Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych) zawierają zyski i straty z rewaluacji aktywów i zobowiązań w walucie obcej, zrealizowany wynik na transakcjach spot oraz różnice kursowe wynikające z wyceny walutowych instrumentów pochodnych. Komponent walutowy wyniósł 174.743 tys. zł w 2012 r. (199.020 tys. zł w 2011 r.).

Polityką Grupy jest utrzymywanie relatywnie niskiej otwartej pozycji walutowej.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

22. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne poniesione przez Grupę w 2012 r. wyniosły 1.316.337 tys. zł i były wyższe o 481.024 tys. zł (tj. 58%) od kosztów poniesionych w 2011 r. Koszty Banku stanowiły 92% całości salda kosztów.

	2012 r. tys. zł	2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Koszty pracownicze,				
w tym:	(593.636)	(408.316)	(185.320)	45
Wynagrodzenia	(486.260)	(335.281)	(150.979)	45
Ubezpieczenia społeczne	(73.356)	(43.293)	(30.063)	69
Programy jubileuszowe	(11.933)	(11.583)	(350)	3
Pozostałe	(22.087)	(18.159)	(3.928)	22
Pozostałe koszty				
administracyjne,				
w tym:	(578.879)	(341.175)	(237.704)	70
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(166.774)	(87.361)	(79.413)	91
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(151.750)	(76.792)	(74.958)	98
Doradztwo zewnętrzne i z Grupy	(61.589)	(48.966)	(12.623)	26
Koszty marketingu	(46.630)	(27.484)	(19.146)	70
Składka i wpłaty na rzecz BFG	(34.900)	(18.038)	(16.862)	93
Koszty prowizji płaconych pośrednikom finansowym	(5.190)	-	(5.190)	*
Koszty rat leasingowych	(9.970)	-	(9.970)	*
Koszty szkoleń	(14.102)	(13.497)	(605)	4
Pozostałe koszty rzeczowe, w tym:	(87.974)	(69.037)	(18.937)	27
- koszty likwidacji placówek	(7.696)	-	(7.696)	*
- koszty opłat na rzecz KNF	(6.203)	(2.526)	(3.677)	146
- koszty zużycia paliwa	(5.950)	(3.317)	(2.633)	79
- koszty produkcji kart	(4.785)	(4.157)	(628)	15
- koszty podróży	(4.520)	(2.812)	(1.708)	61
- inne	(58.820)	(56.225)	(2.595)	5
Amortyzacja	(143.822)	(85.822)	(58.000)	68
Razem	(1.316.337)	(835.313)	(481.024)	58

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

22. Ogólne koszty administracyjne (cd.)

Przyrost kosztów pracowniczych prawie w większości dotyczył ujęcia kosztów Polbanku w kwocie 166.189 tys. zł, z czego 156.758 tys. zł dotyczyło kosztów wynagrodzeń. Średnioroczna ilość etatów w okresie od 1 maja 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. wyniosła 2.909 (2.966 w dawnym Raiffeisen Bank w okresie od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012). Z pozostałej części wzrostu salda (28.562 tys. zł), 21.318 tys. zł dotyczyło utworzenia rezerwy z tytułu odpraw dla pracowników (komentarz 14).

Podobnie, większość wzrostu pozostałych kosztów administracyjnych (wzrost o 237.704 tys. zł) wynikała z ujęcia kosztów Polbanku – głównie dotyczących utrzymania i wynajmu budynków (81.386 tys. zł), usług informatycznych i telekomunikacyjnych (62.026 tys. zł). Koszty dawnego Raiffeisen Bank wzrosły w 2012 r. o kwotę 29.480 tys. zł. Wzrost ten dotyczył przede wszystkim kosztów informatycznych i telekomunikacyjnych (11.763 tys. zł) oraz kosztów związanych z doradztwem (10.382 tys. zł)

Wskaźniki efektywności Grupy kształtowały się w badanym roku w sposób następujący:

	2012 r.	2011 r.
	tys. zł	tys. zł
Ogólne koszty administracyjne	(1.316.338)	(835.313)
Średnioroczne zatrudnienie (w osobach)	5.476	3.286
Ogólne koszty administracyjne przypadające na 1 zatrudnionego	(240)	(254)
Zysk/(strata) netto na 1 zatrudnionego	1	103

Wskaźnik kosztów do przychodów wyniósł za badany rok 69,8% (54,8% za 2011 r.). Pogorszenie wskaźnika C/I spowodowane jest przede wszystkim wzrostem kosztów administracyjnych o 481.025 tys. zł (58%) wynikającym przede wszystkim z nabycia Polbanku (447.365 tys. zł, tj. 93% wzrostu).

23. Podatek dochodowy

Całkowite obciążenie podatkowe w badanym roku wyniosło 21.676 tys. zł (98.810 tys. zł w 2011 r.):

	2012 r.	2011 r.
	tys. zł	tys. zł
Podatek odroczony	26.530	1.820
Podatek dochodowy bieżący	(48.212)	(94.019)
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	6	(6.611)
Całkowite obciążenie podatkowe	(21.676)	(98.810)

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony stanowi różnicę między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową.

Na saldo podatku odroczonego składały się różnice przejściowe ujemne i dodatnie:

	31.12.2012	31.12.2011	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Razem różnice dodatnie:	(1.587.011)	(761.590)	(825.421)
Odsetki naliczone do otrzymania	(448.732)	(66.314)	(382.418)
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	(310.884)	(35.399)	(275.485)
Wartości niematerialne - MSSF3	(265.679)	-	(265.679)
Wycena do wartości godziwej instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego) i papierów wartościowych	(219.853)	(123.450)	(96.403)
Wycena obligacji i finansowania	(156.074)	(408.127)	252.053
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	(126.826)	(106.544)	(20.282)
Pozostałe rezerwy	(58.963)	(21.756)	(37.207)
Podatek dochodowy odroczony od różnic dodatnich (19%)	(301.532)	(144.702)	(156.830)

Wzrost różnic przejściowych dodatnich z tytułu prowizji rozliczanych metodą efektywnej stopy procentowej dotyczył głównie portfela kredytów hipotecznych, przejętego wraz z Polbankiem (85% wzrostu).

Kwota 265.679 tys. zł dotyczy wartości niematerialnych rozpoznanych w rezultacie przejęcia Polbanku (znak towarowy oraz relacje z klientami). Zgodnie z MSR12.19 zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego powstałe na powyższej wycenie do wartości godziwej odnoszone jest drugostronnie na dzień ujęcia jako wartość firmy (komentarz 7).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy

(a) Podatek dochodowy odroczoney (cd.)

	31.12.2012	31.12.2011	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Razem różnice ujemne:	4.262.921	2.040.582	2.222.339
Odpisy aktualizujące wartość kredytów	2.105.526	267.235	1.838.291
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	1.084.495	966.450	118.045
Koszty do zapłacenia	333.832	156.298	177.534
Odsetki naliczone do zapłacenia	162.942	61.062	101.880
Wycena do wartości godziwej instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego) i papierów wartościowych	159.921	86.016	73.905
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej*	149.142	76.556	72.586
Różnice kursowe ujemne**	112.784	321.210	(208.426)
Wartość godziwa – MSSF3	91.853	-	91.853
Strata podatkowa do rozliczenia w przyszłych okresach	46.532	93.716	(47.184)
Pozostałe różnice ujemne	15.895	12.039	(3.856)
Podatek dochodowy odroczoney od różnic ujemnych (19%)	809.955	387.711	422.244
Podatek odroczoney netto	508.423	243.009	265.414
Efekt netto nabycia Polbanku			(237.015)
Efekt netto nabycia Poldystrybucji			(1.991)
Wpływ podatku odroczonego, w tym:			26.408
- odniesione w obciążenia podatkowe			26.530
- odniesione na sprawozdanie z całkowitych dochodów			(122)

* z wyjątkiem prowizji, które dotyczą umów leasingowych i są wykazywane łącznie z innymi tytułami w saldzie „Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych”;

** w przeciwieństwie do pozostałych spółek Grupy, Raiffeisen-Leasing wybrał podejście polegające na podatkowym rozliczaniu różnic kursowych.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy

(a) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

Strata podatkowa w całości dotyczy Raiffeisen-Leasing i jest rozliczana w kolejnych 5 latach.

W związku z wystąpieniem nadwyżki różnic ujemnych nad dodatnimi, Grupa na koniec 2012 r. rozpoznała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 508.423 tys. zł. Na koniec 2011 r. Grupa również wykazywała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i wynosiły one 243.009 tys. zł (wzrost o 265.414 tys. zł, w tym efekt netto z tytułu nabycia Polbanku oraz Poldystrybucji - zwiększenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odpowiednio o 237.015 tys. zł oraz 1.991 tys. zł).

(b) Podatek dochodowy bieżący

W obu latach obrotowych podatek dochodowy kalkulowany był według stawki 19% w oparciu o wynik brutto ustalony na podstawie MSSF zatwierdzonych przez UE, skorygowany między innymi o przychody niepodlegające opodatkowaniu i koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu.

	2012 r.	2011 r.
	tys. zł	tys. zł
Zysk brutto	29.800	438.706
Podatek dochodowy bieżący według stawki 19%	(5.662)	(83.354)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(16.644)	(15.455)
Odpisy aktualizujące niestanowiące k.u.p.	(10.152)	(9.429)
Koszty reprezentacji	(783)	(508)
PFRON	(859)	(534)
Inne pozycje wpływające na obciążenie podatkiem dochodowym	(4.850)	(4.984)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	630	(1)
Całkowite obciążenie podatkowe	(21.676)	(98.810)
Efektywna stopa podatkowa	72,7	22,5
Różnica przejściowa wynikająca z podatku odroczonego wykazana w rachunku zysków i strat	(26.530)	(1.820)
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	(6)	6.611
Razem bieżące obciążenie podatkowe	(48.212)	(94.019)

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

24. Pozycje pozabilansowe

Na dzień bilansowy wartość pozycji pozabilansowych spadła w stosunku do salda na koniec poprzedniego roku o 621.993 tys. zł (tj. 9%). Niemal całość salda na dzień 31 grudnia 2012 r. dotyczyła Banku.

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Gwarancje bankowe	1.523.159	1.609.976	(86.817)	(5)
Akredytywy i akcepty bankowe	268.001	228.315	39.686	17
Zobowiązania do udzielenia kredytu:	4.863.562	5.428.598	(565.036)	(10)
z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	3.438.387	2.691.520	746.867	28
z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	1.425.175	2.737.078	(1.311.903)	(48)
Inne zobowiązania pozabilansowe	82	9.908	(9.826)	(99)
Razem	<u>6.654.804</u>	<u>7.276.797</u>	<u>(621.993)</u>	<u>(9)</u>

Gwarancje bankowe wykazane w ramach pozycji pozabilansowych stanowią maksymalną ekspozycję na ryzyko. Ich wycena, zgodnie z MSR 39, jest dokonana w bilansie (komentarz 13).

Na dzień 31 grudnia 2012 r. najbardziej istotną pozycję stanowiły zobowiązania do udzielenia kredytu (73% wartości salda). W stosunku do roku końca 2011 roku zmianie uległa struktura tej pozycji. Z 49% do 71% wzrósł udział zobowiązań do udzielenia kredytu z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Jednostki dominującej przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w dokumentacji konsolidacyjnej oraz wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) We wszystkich istotnych aspektach określone przez kierownika Jednostki dominującej zasady rachunkowości Grupy oraz wykazywania danych były zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- (d) We wszystkich istotnych aspektach konsolidacja kapitałów oraz ustalenie udziałów niedających kontroli zostały przeprowadzone prawidłowo
- (e) Wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- (f) Wyłączenia wyników niezrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją, zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
- (g) Dokumentacja konsolidacyjna była kompletna i poprawna, a sposób jej przechowywania zapewnia właściwą ochronę.
- (h) Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 5 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 23 kwietnia 2012 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 30 kwietnia 2012 r. i ogłoszone w Monitorze Polskim B numer 1309 w dniu 2 czerwca 2012 r.
- (i) Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji bilansu i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności zawarte są one w dokumentacji z badania.
- (j) Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (k) Podczas badania nie stwierdzono żadnych istotnych przypadków naruszenia prawa, które mogłyby mieć wpływ na sprawozdanie finansowe.
- (l) Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje określone przez MSSF zatwierdzone przez Unię Europejską.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- (m) Sprawozdanie z działalności Grupy uwzględnia zagadnienia wymagane przez Ustawę o rachunkowości. Informacje finansowe w nim zawarte są zgodne z informacjami przedstawionymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.
- (n) Całkowity wymóg regulacyjny wraz z wymogiem na ryzyko nadmiernych zaangażowań kapitałowych wyniósł na dzień bilansowy 3.663.940 tys. zł. Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniósł 11,96%. Na dzień bilansowy Grupa stosowała się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.

VI. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A., w której jednostką dominującą jest Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ulicy Pięknej 20. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Jednostki dominującej dnia 18 marca 2013 r.

Raport powinien być odczytywany wraz z opinią bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. z dnia 18 marca 2013 r. dotyczącą wyżej opisanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

PricewaterhouseCoopers sp. z o.o.

Warszawa, 18 marca 2013 r.